לציונות–לסוציאליזם–לאחות עמים

על המשמר

יום ה', י"ח באייר תשמ"ח, 5 במאי 1988 / שנת מ"ח מס' 13640 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

3 בני־ערובה צרפתים שוחררו בלבנון

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — שלושת בני הערובה הצרפתים, שהיו מוחזקים בלבנון שוחררו אמש. שר הפנים של צרפת שארל פסקוואה אישר את דבר שיחרורם של השלושה. מדובר בשני דיפלומטים, מרסל פונטיין ומרסל קרטון ובעיתונאי ז'אן פול קופמן.
השלושה שוחררו במלון סמרלנד שברובע המוסלמי במערב ביירות ונלקחו בידי הסורים. שליחו החשאי של שר הפנים הצרפתי ז'אן שארל מרציאני, קיבל אותם לידיו במטה הכללי של צבא סוריה בביירות. השלושה הוחזקו כבני ערובה ע"י אירגון הג'יהאד האיסלמי הפרו איראני.

3 חיילים ויותר מ־40 מחבלים נהרגו בקרב בכפר מיידון; נסתיימה פעולת צה"ל בלבנון

17 חיילים נפצעו ● ההרוגים – סרן ציון מזרחי ממושב מגדים, סרן בועז רביד מבית־עובד וסמל מרקו ברנשטיין מנהריה – יובאו היום למנוחות ● מיתחם „חיזבאללה" בכפר מיידון היה היעד העיקרי של פעולת צה"ל ● במהלך הקרבות נפצע קל חייל סורי, אך דמשק העדיפה שלא להגיב ● לדברי גורמים צבאיים השיג המבצע בן שלושת הימים את כל יעדיו

יהודה צור, אורי הורוביץ, יואב אביב, כתבנו הצבאי וסוכנויות הידיעות

בפעולת צה"ל אתמול בכפר מיידון בשלושה קים מצפון לרצועת הביטחון, נהרגו שלושה חיילי צה"ל ו־17 נפצעו, רובם פצועים קל. ההרוגים הם: סרן ציון מזרחי בן 24 ממושב מגדים, סרן בועז רביד בן 27 ממושב בית־עובד וסמל מרקו ברנשטיין בן 21 מנהריה. בהתקפה על הכפר מיידון נהרגו יותר מ־40 מחבלים, רובם חברי ארגון חיזבאללה.
כוחות צה"ל סיימו אמש את הפעולה בלבנון וחזרו לשטח ישראל, צה"ל נערך לאפשרות שארגוני המחבלים הפלשתינים וחיזבאללה ינסו לשוב ולבצע פיגועים נגד ישראל למרות המבצע.

(סוף בעמוד 4)

כוח צה"ל בכפר מיידון (צילום: דובר צה"ל)

חייל מסביר את מטרות המבצע (צילום: דובר צה"ל)

„נפגעתי ונדפק לי כל העסק"

קובי מנדל

„רציתי לגמור את הפעולה עם חברי וזה לא יצא, נפגעתי ונדפק לי כל העסק", אמר אתמול צנחן צעיר, המאושפז במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, לאחר שנפגע מרסיס בפעולה במיידון.
הצעיר סיפר, כי במהלך ההליכה ליעד, הפתיע אותנו האויב בירי ארטילריה ומרגמות. „הכוח מעוין גילה רצינות בעבודה והגן טוב", אמר הצנחן והוסיף, כי מחמת ירי המרגמות והארטילריה, נפגעו לוחמים מרסיסים של מרגמות האויב.
הלוחם העלה על נס את הפינוי המהיר משדה הקרב. תוך כמה דקות הייתי ליד מסוק שפינה אותי לבית החולים.

אלוף פלד: כשנוטלים יוזמה יש קורבנות

כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד הצפון האלוף יוסי פלד, סיכם אמש בפגישה עם הכתבים הצבאיים את אירועי שתי היממות האחרונות בלבנון. פלד הדגיש את האופן המקצועי שבו ניהלו כל הכוחות את הפעילות שהוטלה עליהם וחלק שבחים למפקדים. הוא גולל את שלבי הלחימה במיידון וגילה כי הושמדו 3 תותחים של החטיבה השיעית של צבא לבנון, שהוצבו ליד אגם קרעון וניסו להפריע משם לפעולות צה"ל. על המחיר היקר ששילם צה"ל אמר פלד: „מי שרוצה להשיג בטחון, וחלק מהשגת בטחון הוא באמצעות לחימה בלתי־מתפשרת, חייב לזכור שלפעמים משלמים מחיר. עם כל הצער שבלב, לעיתים צריך ליטול יוזמה ולתקוף. כאשר לא תוקפים חוסכים אולי קורבנות עתה, אבל בתוך חצי שנה או שבעה חדשים עלול מספר הקורבנות להיות גדול לעין־ערוך. לפיכך יש להמשיך בפעילות התקפית." בנושא הסורי אמר כי לא היה לנו כל עניין לעימות עם הסורים. המטרה היתה סיכול הטרור וההתארגנות לו. ואולם, חלק מהטרור בחורש האחרון מגיע מהשטחים הנתונים להשפעה סורית, ואני מניח שהסורים יודעים על חלק מהפעילות. על הלחימה במיידון אמר כי היה ברור שבמיידון הולכים ללחימה קשה. הוסבר ללוחמים שמדובר ביער מבוצר. אחת המטרות היתה למנוע תהליך ניתוק ג'זין מהאיזורים הנוצרים, תהליך שהיה בעיצומו עם התבססות מאחז החיזבאללה בכפר הזה שתושביו גורשו ממנו.

ועידת זינוק

הוועידה ה־10 של מפ"ם מתכנסת בימים של התארגנות כל המפלגות בארץ לקראת הבחירות לכנסת. ועידת מפ"ם אמורה למלא שני תפקידים – לסכם את הדיונים על מצעה של המפלגה, ולתת אות זינוק לחבריה למאבק על קולו של הבוחר. אין זה סוד, כי מפ"ם ניצבת היום בפני מערכה גורלית על מעמדה בציבור ובמדינה, אך גם על קיומו של השמאל הציוני־סוציאליסטי. שכן בלי מפ"ם לא תהיה תקומה לשמאל ציוני בארץ.

מבחינה רעיונית ופוליטית מפ"ם היום היא מפלגה מגובשת, חסרת מחלוקות רציניות, אם־כי בוועידה עצמה יבואו בוודאי לידי ביטוי דגשים שונים בנושאים שונים. אבל מעבר לאלה אין היום במפ"ם חילוקי דעות לגבי המסר העיקרי בנושאי השלום והבטחון, בשאלה הפלשתינית, שבלי פתרונה לא יובטח השלום, וכן בנושאי חברה, כלכלה ודמוקרטיה.

בעייתה העיקרית של מפ"ם היום היא בעיית „מצב־הרוח", כמפלגה הקופצת „למים הקרים" של מאבק עצמאי, תחת דגלה, אחרי עשרים שנות טשטוש זהותה במסגרת המערך, מפ"ם חייבת עתה לחדור מחדש לתודעת הציבור הרחב. זוהי מלאכה קשה מאוד, אך אסור לה להרתע מפני סקרים ראשונים, שעדיין אינם מבטאים את כוחה של מפ"ם, שתופיע עתה במחנה מלוכד, הנחרץ בדעתו להבטיח למפלגה את המעמד הראוי לה ולדרכה הפוליטית. אין טעם לטשטש את העובדה, כי המאבק יהיה קשה, אך הוא בעל סיכויים טובים. זאת בתנאי שהמפלגה תצא מן הוועידה מלוכדת ומשוחררת סופית מן הספיקות לגבי דרך הופעתה בבחירות.

מפ"ם היא מפלגה דמוקרטית, ובאורח טבעי יש בה גוונים שונים לגבי ניסוח כזה או אחר במצעה, אבל אין בה חלוקה ליונים וניצים, כמו במפלגת העבודה. כמפלגת שלום מובהקת הדבקה בשמירה על בטחונה של ישראל יש למפ"ם סיכוי רב לגייס תמיכה של ציבור גדול, חכמה להשכנת שלום באזור. אך התנאי העיקרי להצלחת זינוקה של המפלגה בציבור הוא, כי בוועידה הנפתחת היום יודלק זיק של אמונה ביכולתה של מפ"ם להחזיר לעצמה את התמיכה של הבוחרים. זוהי גם ברכתנו לוועידה – על צירֶיהָ – לצאת ממנה מלוכדים, מלאי אמונה, ומוכנים למערכה על ליבו של הבוחר.

המשמר

קרע ב„צומת" — המזכ"ל אלטשולר: רפול סבור שהוא עדיין בצבא

מאז נבחר המזכ"ל החדש בוועידה, בניגוד לרצונו של רפאל איתן – הוא מחרים מוסדות המפלגה ● אלטשולר לכתבנו: אם צומת היא מפלגה של איש אחד — אין לה הצדקה ● תיקון ניצי הוכנס במצע העבודה

שלמה סלוצקי

ח"כ רפאל איתן (רפול) נראה אמש שוסע בפוחון במושבי „מוקרי", אך במפלגתו רעדה אותה שעה האדמה תחתיו. בימים האחרונים נתגלע קרע גלוי בין יו"ר צומת רפול לבין המזכ"ל של המפלגה גדעון אלטשולר, שנבחר לתפקידו בוועידה שנערכה לא מכבר.
גדעון אלטשולר אמר אמש ל„על המשמר", כי רפול מאמין שהוא עדיין בצבא, ופועל באופן דמוקרטי רק כשהדמוקרטיה תואמת את רצונותיו.

פועל במתכונת צבאית

אלטשולר סבור שאי־בחירתו של מועמדו של רפול לתפקיד המזכ"ל, היא הסיבה לקרע בין רפול לתנועתו. המחלוקת בחוגים של רפול על המשטרה הנבחרים. „רפול רצה שייבחר צעיר בשם שי חורב לתפקיד המזכ"ל. חורב היה עד לא מזמן יו"ר סניף מפלגת העבודה בחיפה. איפה הוא היה במקף 10 השנים האחרונות שבהם נאבקנו על ארץ־ישראל? אני, עם 60 שנותי, מוריד ביד חמישה שי חורבים כאלה גם היום... מי הוא שי חורב, אם לא „יאס מן" של רפול?" — אמר אלטשולר ברוגז.
אלטשולר, שפרש יחד עם רפול מהתחייה על רקע הדרישה לדמוקרטיה בתוך התנועה, טוען כי אותם תהליכים לאידמוקרטיים מתרחשים עתה בתוך „צומת". בשיחה אמש עם כתבנו אמר עוד אלטשולר: „אם צומת היא מפלגה של איש אחד, אז אולי אין לצומת הצדקה".

(סוף בעמוד 9)

שלושה נהרגו בג'בליה מידי חיילי צה"ל

עזרא אבירן

שלושה תושבי מחנה הפליטים ג'בליה בצפון רצועת עזה נהרגו ו־13 נפצעו אמש סמוך לשעה שבע מידי חיילי צה"ל, בעת פיזור אחת ההפגנות האלימות שהיו במחנה בתקופה האחרונה. הגופות נחטפו מביה"ח ע"י משפחותיהם וגופה אחת הוחזרה ושוב נחטפה. שניים מההרוגים הם ג'מאל מחמוד אל מהרון בן 20 ורזיק חוסיין ארא בן 17.
ההפגנות התפרצו במחנה ג'בליה משעות אחה"צ והפכו לאלימות לפנות ערב.
כוחות הבטחון החלו להשליט סדר בשעת חשיכה וכשנשקפה סכנה לקבוצת חיילים כאשר המון נסער ניסה להסתער עליהם נאלצו לפתוח באש.

ציור־מצב

על המשמר
אח"מ / קופלנד

הדוב הרוסי מסכסך

מה הניע את קים פילבי, הבוגד החשוב ביותר בתולדות הפאשלות של שירות הביון הבריטי, להתראיין לעיתון אנגלי חשוב, ממקום גלותו הכפויה במוסקווה? לפי מיילס קופלנד, מי שהיה אחד מראשי הסי.איי.איי. מדובר במזימה מחושבת היטב של הק.ג.ב., שתכליתה לסכסך בין האמ. איי 6 לבין הסי. איי. איי.
בראיון נדיר שהעניק קופלנד, בן 74, לעיתון אנגלי, עממי וצהוב יותר מזה שבחר בו פילבי להתראיין, טוען הסוכן לשעבר כי פילבי, בהשראת הבוסים שלו במוסקווה, ניסה להגדיר בין השורות את המסר הבא: שירות הביון הבריטי עדיין אינו נקי מחפרפרות סובייטיות ועדיין יש בצמרתו סוכן חשוב שטרם נתגלה. בכך, לפי קופלנד, מנסים הרוסים לערער את ריקמת היחסים המיוחדים בין שירותי הביון של בריטניה וארצות־הברית ולפגוע ביחסי האמון ההדדיים ששוקמו בעמל רב, לאחר שנתגלו הבוגדים בצמרת האמ. איי. 6. הוא טוען, כי גם הרוסים מעריכים, כמו אנשי סוכנות הביון האמריקנית, את מיומנותם של הבריטים בכל הנוגע לברית־המועצות, ועל־ידי הרמזים השקופים שמפזר פילבי, הם מבקשים להקפיא את שיתוף הפעולה ביניהם.
קופלנד, המתגורר כיום בבריטניה, עומד לפרסם בקרוב ספר אוטוביוגרפי בו הוא מגלה, בין היתר, מזימה שנרקמה בין ראש־ממשלת בריטניה, אנטוני אידן, לבין שר החוץ האמריקני, פוסטר דאלאס, לרצוח את נשיא מצרים דאז, נאצר. הרצח אמור היה לסייע לניצחון מהיר והחלטי במבצע סיני. קופלנד, שהיה מיודד עם השליט המצרי, גילה לו את המזימה. „הוא הציע, בלצון, שאחכה עד שגבו יהיה מופנה אלי, ואז ארעיל את הקפה שלו", מספר קופלנד. לסוכן החשאי לשעבר יש שני בנים שפנו לכיוון שונה לגמרי. מיילס ג'וניור הוא מנהלה ובעליה של חברת תקליטים עצמאית מצליחה בארצות־הברית והמנהל של להקת „משטרה". בנו האחר, סטיוארט, הוא כידוע מתופף הלהקה.

קים פילבי – פעם בוגד, היום מסכסך

עופר ניר

אזמל / כלא־ילדים

מה למדת בגן היום

„הפעוטון של האינטיפאדה" —
כך קוראים הסוהרים והעצורים למתקן הכליאה החדש „עופר". זהו שם תמים וחמוד של קבוצת ילדים בקיבוץ או בתנועת נוער, שניתן לבית סוהר לבני 16־9 בשטחים. הפעוטון שוכן צפונית לירושלים, ליד „גבעת זאב". ז'בוטינסקי, שעל שמו נקרא היישוב, מתהפך בוודאי בקברו כשבמדינת היהודים עליה חלם יש בית כלא לילדים.

מבחן קבלה ל„פעוטון של האינתיפאדה"

שבועיים אחרי פרוץ המהומות, ב־25.12, כתבתי: יכניסו לרשימות את התורן של כתה ג' מג'בליה, את השמש של המסגד־בבלאטה... אחר כך יטפלו באחמד מגן פאטמה". זה כבר קורה. ומה הלאה, אחרי 5000 עצורים בשטחים? האם מעצר הילדים הוא במקום התכנית להעמיד לדין הורים של זורקי אבנים, או בנוסף לה?
במדינה שבה ילדים יושבים בכלא תקופות מאסר „קצרות", עד חמישה חודשים, איש אינו חופשי. זו מדינת משטרה, וקשה לדעת האם הסוהר חופשי יותר מהעצור או להיפך.
ב־70—60 ימי המילואים שלנו נתחלק לשתי הקבוצות: האחת תתפוס עצורים, כולל ילדים, והשנייה תשמור עליהם. מה גרוע יותר: לשבת כעציר ב„פעוטון" החדש, או להיות שם סוהר? מה, לדעתכם, לומדים הבוקר ב„פעוטון של האינטיפאדה?" איזה שירים, איזה סיפורים? איזה חשבון נצטרך לפרוע כשילדי הפעוטון הזה יגדלו?

עודד ליפשיץ

מדף / סיפורת – מקור

עולם נדמה כקרוב

שושנה יובל: „פה קרוב"; עטיפה: גינה שורץ הוצאת „עם עובד"; אפריל 1988; 196 עמודים.

ג'קלין מרציאנו היא ילדה, שהופכת נערה אינטליגנטית עם פוטנציאל, שהופכת אשה הנשואה לעבריין, שמביאה ילדים לתוך שכונת מצוקה, לתוך מה שנקרא חיי העשירון התחתון, שכמעט מאכרת בדרך את שפיות דעתה ובסוף גם את בתה הקטנה שכליותה לא עמדו לה.
אלי, הבעל, בא אל הכלא, לא לפני שהוא עוזר לז'קלין להביא לעולם את אלי הקטן, זה שיחיה חיים טובים במקום אלי הגדול. זה שהצ'אנס דילג מעליו כשהיה עוד ילד.
„הזקנה", אמא של ז'קלין, שלא נתנה לה בחייה כלום, הולכת ודועכת לעולם שכולו טוב ורק רוצה לקבל עוד ועוד.
איווט, שונה ונרקומנית, אחותה של ז'קלין, מביאה כל הזמן ממתקים לילדים, מביאה אל הרקע בדרמה אלמנט אינטגרלי לאופייה של שכונה כזאת.
הסיפור כולו עובר דרך בית החולים. שם, ליד מיטתה של עינת, הבת הקטנה, פוגשת ז'קלין באמא של תמי. זו נסחפת לאט לאט לתוך חיי המשפחה הזרה הזאת ונעשית לפתע עמוד שאחרים נשענים עליו. מין עמוד שלא היתה אף פעם.
מירי, העובדת הסוציאלית בתפקיד קטליזטור, כאילו פוטרת את החברה מאחריות, אך לא מרגשי אשם.
„פה קרוב", מציג בפניך עולם שנדמה כקרוב ולמרות זאת, מטמיע בך פרק אחר ולא מוכר.

אלישבע איילון

חוכמת זקנים / תיאטרון

„החקירה" אושרה להצגה בתיאטרון הקאמרי. בהשתתפות ילד שחקן, לאחר שכמה מלים מזוהמות הומרו במילים נקיות. נפש הילד ניצלה, אלא אם כן נקבל את דעתו של האמריקני הנרי מאייר: „הדרך הטובה ביותר להיפטר מן הפורנוגראפיה אינה על־ידי הפעלת הצנזורה, אלא בכך שניתן לכל ילד בית־ספר לקריאה ארבעה מן הספרים הפורנוגראפיים ביותר שנכתבו אי־פעם".

רוביק רוזנטל

בשטח / גדנ"עים בפארק

שם ישבנו, גם נזכרנו

הם נפגשו, נזכרו, לחצו ידיים, לפי שנים, לפי מחזורים, גדנ"עים.
„...אני מכיר אותך, רגע אני אגיד לך איך קוראים לך... את... מהגדנ"ע, נכון?" נבוכים.

אורי, מחזור 79, קורס צ"א, אומר „שזה החיל היחיד שלכנות שבו יש גאוות חיל יותר מאשר לבנים, כי להיות מד"נית בכל מיני בסיסים ושכונות עם מצוקות של אנשים ועוד בלי אמא זה קשה, זה פיטריות.

על גדות הירקון, נוכח סירות אופניים משקשקות במים והרבה שקיות של „אפרופו" וצ'יפס וכעכי שומשום בלי זעתר, סידר להם החיל חיים של כאלה, גדנ"עים.

אבות אבותיהם של הגדנ"עים דהיום

כ־8 בדיוק קיבלו במחיאות כפיים, באמפיתיאטרון את המופע האמנותי. מאות שנראו כמו אלפים וגם כשכבר ישבו על הדשא, בחושך עוד גלגלו נשכחות, פה ושם גם נכדים, נזכרו בכל מיני הבטחות מהעבר, אמרו לפעמים „אתה אהבל", מהתרגשות, והמשיכו לחפש כל הזמן לחפש עוד פנים מוכרות.

ראיתי גם איזה שתיים, שלוש, עשרים בגפן. הם לא היו ברגע הנכון, במקום הנכון, אז פיספסו, לא זיהו אף אחד. נאנחו עמוקות, קנו איזה ביגל'ה והלכו, אני יודעת לאן..?

אלישבע איילון

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

הוועידה ה־10 של מפ"ם תיפתח היום בת"א — תעסוק בחידוש המצע המדיני

הוועידה תיפתח בנוכחות נשיא המדינה, אורחים מהארץ ומחו"ל ובהשתתפות 1200 צירים המייצגים 158 סניפים בעיר, במגזר הערבי ובקיבוץ ● המצע ידגיש הצורך בהידברות עם הפלשתינים, לרבות עם אש"ף בתנאי שיפסיק הטרור ויכיר בישראל

שלמה סלוצקי

במעמד נשיא המדינה, וב־השתתפות 1200 צירים מהעיר, המגזר הערבי והקיבוץ וכן מוזמנים מהארץ ומחו"ל, תיפ־תח היום הוועידה ה־10 של מפ"ם, בקולנוע ת"א.

בערב הפתיחה של הוועידה, שיונחה ע"י מזכיר המרכז, חנן ארז, יעמוד נאומו המדיני של מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות.

גיבוש המצע

במהלך שלושת ימי הוועידה, שתתכנס באולם קולנוע ת"א, יגבשו צירים את מצע המפלגה לקראת הבחירות לכנסת ה־12 בהן תתמודד מפ"ם באופן עצמאי לראשונה מזה 23 שנה. את הדיונים בפרקי המצע השונים יפתחו המזכיר המדיני של מפ"ם, ח"כ יאיר צבן, ח"כ חייקה גרוסמן, ח"כ מוחמד וותד ואפרים ז'ילוני חבר הוועידה המרכזת בהסתדרות. את הדיון המדיני (בליל שבת) יפתח מזכ"ל מפ"ם לשעבר מאיר תלמי (יורקס).

אורחים מחו"ל

בין האורחים מחו"ל שהבטיחו השתתפותם בוועידה — נציג האינ־טרנציונאל הסוציאליסטי, אישיות רמת דרג מרומניה ונציגים ממפלגת השמאל באירופה ובאמריקה הלא־טינית. 1200 צירי הוועידה מייצגים 158 סניפים בערים, בקיבוצים ובמיגזר הערבי. לראשונה בכללים בין הצירים 92 צירים בגילים 18־17 מסניפי נוער מפ"ם וקיני השוה"צ, וזאת בנוסף לכ־350 צירים מחוגי הצעיר.

6600 מצטרפים חדשים

12,527 איש במיגזר העירוני ובמיגזר הערבי רכשו את תו הוועידה, מהם 6,726 מצטרפים חדשים. נתונים אלה אינם כוללים את חברי הקיבוץ הארצי (המונה כ־25.000 בעלי זכות בחירה).

הוועידה ה־10 של מפ"ם נערכת לאחר ארבע שנות פעולה כמפלגה עצמאית מחוץ למערך, וכן בסימן חידוש המצע.

מיסמך קריא ומגשר

לחידוש וריענון המצע הוקדשו דיונים ומאמצים רבים בחודשים האחרונים, וזאת במטרה להפוך את המצע למיסמך פעולה קריא ומגשר, שיבטא את הפרופיל החדש של המפלגה. בין יתר החידושים — ניסיון להיות ברורים וחדים יותר בניסוח הנושאים המדיניים, כאשר ביטול שלילת האופציה של מדינה פלשתינית — שהיתה קיימת במצע של הוועידה הקודמת — מהווה דוג־מא חשובה להתחדשות והתחדדות.

חידושים וחידודים

כן יש במצע הדגשת הצורך בהידברות עם הפלשתינים לרבות אש"ף — בתנאי שהארגון יכיר בישראל ויפסיק את הטרור. בהצעת המצע נאמר „כדי ליצור אווירה מתאימה לפתיחתו של מו"מ, על ישראל להציע הסכם הדדי להפסקה מיידית של כל מעשי האלימות והאיבה בין ישראל לפלשתינים. במסגרת של הסכם זה חייבת ישראל להימנע מכל הפקעה של קרקעות ומקורות מים בשטחים, להימנע מכל התנחלות ולאפשר לתושבי השטחים התארגנות פוליטית חופשית וגיבוש הנהגה נבחרת". זוהי אחת התשובות שמציעה נוגעת מפ"ם לנוכח הקיפאון המדיני, ההתקוממות בשטחים והתגברות מעשי הטרור, לקראת ועידתה ה־10.

„מעבר לגבולותיה הבטוחים והמוכרים, במסגרת שלום מוסכם, תכבד ישראל את הכרעותיהם של הפלשתינים בכל הנוגע לריבונותם ולעצמאותם ולאופי היחסים בינם לבין ירדן".

מפ"ם קוראת לבטל את המגבלות החוקיות שהטילה ישראל על אזרחיה ולעודד דיאלוג ישראלי־פלשתיני חופשי.

תוכנית כלכלית אלטרנטיבית

במרכז הפרק החברתי־כלכלי מציגה מפ"ם „קווים לתוכנית חברתית־כלכלית אלטרנטיבית", הקו־בעת את דרכי ההשגה של היעדים הבאים: הדברת האינפלציה, חידוש הצמיחה, רפורמת־מס פרוגרסיבית, הגנת השכר, קידום הרווחה, השירותים החברתיים והבטחון הסוציאלי.

הפרק האזרחי, כולל את דרכי ההשגה של היעדים הבאים: הבטחת שיוויון האישה, הבטחת שיוויון למיעוט הערבי, העמקת הדמוקרטיה והמאבק להגנתה, המאבק נגד הכפיה הדתית, הדמוקרטיזציה של השלטון המקומי.

הוועידה תינעל ביום שבת אחר הצהריים לאחר פרק ההצבעות, ואז תיפתח רשמית מערכת הבחירות של מפ"ם לקראת הכנסת ה־12. ועוד על ועידת מפ"ם בעמודים 6 ו־7.

בדרך הגבעה מחזיקים בקסדה של חברם שנהרג במעולה (צילום: אי.פי.)

סרן ציון מזרחי, סרן בועז רביד, סמל ברנשטיין

קובי מנדל, יהודה צור, עתיים

סרן ציון מזרחי, בן 23, נפצע באורח אנוש בפעולת צה"ל בדרום לבנון, ונפטר על שולחן הניתוחים בביה"ח רמב"ם בחיפה. סרן מזרחי נולד במושב מגדים שבשפלת החוף, לא הרחק מעתלית. הוריו אליהו ומלכה הינם ממייסדי המושב. ציון מזרחי למד בביה"ס התיכון במסגרת המוסד החינוכי כפר־גלים, ולאחר שסיים את למודיו, התנדב לצנחנים. בתום שירותו הסדיר חתם 5 שנות קבע ולפני זמן מה שב מטיול בחו"ל אותו קיבל מהצבא כהערכה על שרותו.

●

„לא היה בחור כזה ולא יהיה עוד כמוהו", אמר בעצב רב מרדכי רביד, אביו של סרן בועז רביד, שנפל אתמול בקרב בלבנון. הבשורה הקשה נמסרה למרדכי ואביבה רביד, מוותיקי המושב בית עובר בשעות הצהריים, ומאז פוקדים את הבית עשרות שכנים וידידים כדי לחזק ולנחם את ההורים ואת שלושת אחיו של בועז ארי, תומר, שהתגייס בימים אלה לצה"ל, ואייל. בועז בן 26 היה הבכור. את יום הולדתו ה־27 עמד לחגוג ביוני השנה. בועז למד פסיכולוגיה ופילוסופיה באוני־ברסיטת תל־אביב. הלווייתו תהיה הערב ב־4 אחה"צ בחלקה הצבאית בבית הקברות של נס ציונה.

●

סמל מרקו ברנשטיין בן 21, מגנתליה עלה יחד עם הוריו מרוסיה ב־1980. מותו חשרה אבל כבד בקרב בני נוער רבים בעיר. אחיו של מרקו, שלחם במלחמת של"ג, נפצע ועתה הוא מתגורר בארה"ב. אדוארד ברנשטיין עובד בלהבי ישכר ופרידה נכה, מאה אחוז עובדת במשקם. מרקו התגייס לצנחנים לפני שנה ושמונה חודשים. אתמול בדירה בקומה שלישית של משפחת ברנשטיין ברח' אשכול 2 התקבצו שכנים אשר ניסו לנחם את זוג ההורים. השכנים תיארו את מרקו כ„אוהב ים", טיפוס של מנהיג טבעי שכולם אהבו אותו. פעם היה אף אלוף כאגרוף.

פירושו של דבר — אורי הורביץ

האינתיפאדה ברקע

למבצע צה"ל בלבנון נועדו, לדברי שר־הבטחון, שלוש מטרות: סריקות אחרי מחבלים מצפון לרצועת הבטחון; חיפוש אחר אמצעי לחימה והריגת האוכלוסיה המקומית, לבל תשתף פעולה עם המחבלים. מרינות ערב ובעיקר סוריה, לבנון ואש"ף „הקשורים" למבצע זה, רואים את הפעולה הישראלית בהקשר רחב יותר — כניסיון ישראלי לפגוע בתמיכה מבחוץ בהתקוממות בשטחים, ולהסל אפשרות זאת בעודה באיבה. הם גם מפרשים את המבצע כניסיון ישראלי להתערב במחירות הצפויות בקיץ לנשיאות לבנון, וכן כניסיון מצד ישראל לפגוע בהתקרבות המחודשת בין סוריה לאש"ף, וזאת במטרה למנוע שיתוף פעולה ביניהם בלבנון, בין „אמל" לכוחות פלשתינים, תחת מטרייה סורית, כפי שהיה לפני מבצע של"ג. נקודת הראות הישראלית של המבצע, אינה סותרת בהכרח את זו הערבית. יחוס חיסול אבו־ג'יהד לישראל והמבצע בדרום־לבנון, באים להוכיח שישראל לא איבדה מיומנות ואמינות הבטחונית למרות ההתקוממות.

„מפ"ם חזקה מחזקת הציבור הערבי בישראל"

קאסם זייד

עשרות אישי ציבור ערביים מכל גוני הקשת החברתית יוצאים היום, לרגל פתיחת ועידת מפ"ם, בקריאה לציבור הערבי לחזק את מפ"ם ולתמוך בה. בקול הקורא המתפרסם היום במספר עתונים עבריים וערביים תחת הסיסמא „מפ"ם חזקה מחזקת את הציבור הערבי בישראל", מונים אנשי הציבור חלק ממאבקיה של מפ"ם, ומציינים בין היתר, שמיום הקמתה ועד היום דוגלת מפ"ם ברדיקיום יהודי־ערבי, ובזכות ההכרה ההדדית, ההגדרה העצמית של שני העמים במולדת המשותפת.

עוד נאמר בקול הקורא שמפ"ם היא המפלגה היהודית הראשונה שפתחה את שעריה לפני האורחים הערביים והיתה המפלגה הראשונה שפעלה למינוי סגן שר ערבי ועמדה בראש המאבק לביטול המימשל הצבאי. כן נאמר שמפ"ם נטשה את המערך כאשר מפלגת העבודה החליטה להצטרף לממשלת הליכוד הלאומי, והתייצבה בראש המאבק למען השיוויון ונגד הגזענות.

כתבנו שעיין ברשימת החתומים על הקול הקורא מציין שאף מפלגה לא היתה זוכה לתמיכה כה מסיבית של מספר רב של אישי ציבור המייצגים מגוון כה רב של הציבור הערבי.

ארה"ב ביקשה מישראל לשקול מחדש את סגירת „אל־עוודה"

דליה רפאל (ארה"ב)

וושינגטון. — „אנו מתנגדים בתוקף לדיכוי חופש העתונות בכל מקום שהוא. אמצעי התקשורת הפלשתינים במזרח ירושלים, כולל אל־עוודה שנסגר לאחרונה, ממלאים תפקיד חשוב בביטוי השקפות הפלשתינים ואספקת מידע" — אמר אתמול דובר משרד החוץ האמריקני, צ'רלס רדמן, בתשובה לשאלת כתב אל־פג'ר בוושינגטון, הכתב גסאן בישארה, אשר ביקש ממנו להגיב על ידיעה בירושלים, לפיה העורך האתם עבר אלקאחר, הושם במעצר מינהלי לששה חודשים. הדובר הוסיף, „אנו מודאגים מהחלטת ממשלת ישראל, במקרה זה, לסגור את אל־עוודה וקראנו לה לשקול זאת מחדש." רדמן גם הבטיח לבישארה לבדוק את עניינו של אלקאחר.

הוועד לדיאלוג מגנה את דיכוי חופש הביטוי בשטחים

כתב „על המשמר"

„אנו מגנים את ההחלטה השרירותית של סגירת הביטאון הפלשתיני „אל־עאודה" ואת סגירת, משרד האינפורמציה הפלשתינית שקדמה לה, שניהם בבעלותם של רימונדה טאוויל ואיברהים קראעין. צעד זה מהווה חוליה נוספת בשרשרת פעולות הדיכוי של השלטונות בשטחים הכבושים שגברו מאז החלה ההתקוממות העממית." — אמר מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני, לטיף דורי במברק לשר־הבטחון, רה"מ ושר־החוץ, לדבריו מדיניות זו של הגליית ומעצר עתונאים, סגירת בטאונים, מניעת הפצתם בגדה וברצועה והפעלת יד־חזקה של הצנזורה, מעידה על האופי המרכא של הכיבוש המשחית. „אנו תובעים להפסיק מדיניות זו הגורמת נזק רב לעניין השלום והדמוקרטיה", אומר דורי.

קרע בצומת

(סוף מאמר ראשון)

תוספת ניצית למצע העבודה

במפלגת העבודה החליטו אתמול להכניס „תוספת מבהירה" למצע המפלגה המקוצר, שפורסם לאחרונה בעיתונים. התוספת הוכנסה עקב דרישתו של שלמה הלל וכמה מחבריו במחנה הניצי של מפלגת העבודה.

השינוי נעשה בפרק „שלום וקבע". ובו נאמר במפורסמים שישראל לא תחזור לגבולות 67' ותשמור בידיה שטחים שאינם מאוכלסים וחיוניים לביטחונה. בתוספת נקבע במפורש: „שטחים כגון, בקעת הירדן". חוגים רשמיים במפלגת העבודה ניסו להמעיט בחשיבותו של השינוי משום שלדבריהם, המיסמך הוא קיצור המצע של מפלגת העבודה ומכאן ששתי הגירסאות ניגזרות ממנו.

שלמה הלל התלונן אצל ראשי המפלגה שהמיסמך שפורסם בעיתוני סוף השבוע חובר בלי שהתייעצו בו. לדעתו המיסמך הוא נשק בידי הליכוד, מאחר שהוא יוני מידי לטעמו של העם.

פרס שמיר ורבין מעדיפים פשרה בטאבה

דליה שחורי, עזרא אבירן

פורום ראשי הממשלה יצחק שמיר, שמעון פרס ויצחק רבין דנו אתמול בעניין טאבה והחליטו להמשיך במגעים עם מצרים מתוך מגמה להגיע עימה לפשרה.

עמדה זו נימסרה למתווך האמריקני אברהם סופר לפני צאתו לקהיר. עוד הוחלט לפנות אל צוות הבוררים בז'נווה ולבקש ממנו לעכב את פסק הבוררות כדי למצות את אפשרויות הפשרה.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אמר אתמול בעיירה שרות כי תקופת הפישור תסתיים ב־10 במאי ועל ישראל להחליט אם היא מעוניינת בפישור.

„הבוקר החלטנו להציע למצרים לפנות לבוררים ולבקש זמן נוסף לפישור", אמר פרס ופתח בהתקפה על אנשי הליכוד.

„הבוקר שמעתי מתאות על שמסכנים את טאבה. הרימותי גבות אנשים שוויתרו על כל סיני, ובכלל זה על ימית, 16 ישובים ושני שדות תעופה, מתעקשים על טאבה? זה אפס, אפס, אפס מכל סיני. לא אני התמתי על חוזה השלום ואין זה חשוב מי חתם. מדינה חייבת לכבד חוזים" אמר שר החוץ.

אבו־מאזן יחליף אבו־ג'יהד

אורי הורוביץ

חבר הוועד הפועל של אש"ף אבו־מאזן (מחמוד עבאס) יחליף את אבו ג'יהאד בראש הוועדה המשותפת לאש"ף ולירדן — מסרו אתמול מקורות פלשתינים.

אבו מאזן ידוע כמומחה לנושא הישראלי ויש לו קשרים טובים בירדן, אולם חסר לו נסיון צבאי. מינויו במקום אבו ג'יהאד בתפקיד זה מרמזות על כוונת אש"ף למנות כמה אנשים שיחליפו את אבו ג'יהאד בתפקידיו השונים בארגון.

„על המשמר" — עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ

עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן

עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)

מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3

המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"

(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 3—235161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673675. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

חוסיין: יש המבקשים להפוך את ירדן למולדת הפלשתינים

אורי הורוביץ

חוסיין תקף אתמול את „אויבי ירדן המתכוונים להפוך את ירדן למולדת חליפית לפלשתינים". יש בניסיון זה להפוך בעייתו של עם שיש לו אדמה וזכות על אדמה זו, לבעיה של עם שמחפש אדמה שעליה יקים את מדינתו, דברי חוסיין נאמרו בפני נכבדי מחוז עמאן. חוסיין, טען שירדן הוא חלוצת האומה הערבית בסיוע לעם הפלשתיני.

אתמול שלח חוסיין את ראש לשכתו למדינות המפרץ, על מנת להסביר לשליטיהן שירדן אינה מתכוונת להוות תחליף לאש"ף.

ח"כ פלד: פלשתיני נורה למוות בדם קר — בהוראת מח"ט

„בישיבת מטה הוחלט לחפות על החריגה מהפקודות"

מוטי בסוק

ח"כ מתי פלד (המתקדמת) סיפר אתמול בדיון במליאת הכנסת, כי ב־4.4.88 טסו מח"ט, קצין מודיעין וקצין קשר במסוק בשטחים. באחד הכפרים שבין ירושלים לחברון נערכה הפגנה. השלושה הבחינו בפלשתיני בורח מהמ־קום. „המח"ט נטל על עצמו את האחריות לתת הוראה הסותרת את הפקודות. הוא הורה לפתוח באש על הנמלט שנפצע ומת לאחר מכן מפצעיו".

פלד הוסיף כי בישיבת מטה שהתקיימה ב־10.4.88, בהשתתפות המח"ט, הסמח"ט, קצין אג"ם ועוד 15 קציני מטה ומפקדים, הוחלט לחפות על החריגה מן הפקודות, ולהכריז על המעשה כעל צעד שנועד להרגיע את הכפר. פלד ביקש מעמיתו לשעבר למטה הכללי, השר רבין, לחורות על חקירה ועל הענשת האחראים.

ח"כ מתי פלד מסר, כי בידיו מסמכים רשמיים המאשרים טענותיו, וכי המידע הגיע לידיו מאחד הנוכחים בישיבת המטה, ואשר מצפונו ייסר אותו. ח"כ פלד סירב למסור פרטים נוספים כדי שלא לחשוף את המקור.

האוצר מעדיף להקצות כספי סיעוד לקשישים „שבחסות" קצב

קשישים המטופלים במשרד הבריאות אינם נהנים מכספים אלה □ ח"כ גרוסמן: זהו פרוטקציוניזם מפלגתי □ ח"כ רן כהן: מעשה נבלה

יצחק שור

ח"כ חייקה גרוסמן האשימה את האוצר בהנהגת פרוטקציוניזם מפלגתי: שעה שאוכלוסיית קשישים הנמצאת במוסדות משרד הבריאות אינה נהנית מעודפי התקציב של ענף ביטוח סיעוד במוסד לביטוח לאומי, נהנית מן התקציב הזה אוכלוסיית קשישים הנתונה בידי משרד העבודה. הסיבה לכך היא, שבראש משרד הבריאות עומדת שרת חברת ה„עבודה", שעה שבראש משרד הרווחה עומד שר חבר הליכוד.

מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' יורם לס, דיווח לוועדה כי אלף מתוך אלפיים חולים המקבלים כיום טיפול סיעודי באמצעות משרד הבריאות, לא ייכללו במסגרת הזכאים לפי הקריטריונים של החוק.

ח"כ רן כהן (רצ) הגדיר את החלטת האוצר להעדיף את משרד העבודה על פני נזקקי משרד הבריאות כ„נבלה ושערוריה". במהלך הישיבה התברר כי בענף ביטוח סיעוד במוסד לביטוח לאומי הצטברו 250 מיליון שקלים. ועדת העבודה החליטה לתבוע מן האוצר כי יקצה את כספי הענף בצורה שווה למשרד הרווחה והבריאות.

„העם מוכן לשאת בכל נטל כאשר הוא חש שמדברים אליו בבהירות, ביושר ובאמינות, וכאשר השיקולים המופעלים בכל הכרעה הם שיקולים לאומיים וענייניים, כל גמגום, טשטוש האמת או הפעלת שיקולים זרים, לא יופגשו בהיענות מצד העם". אמר אתמול, שר האוצר, משה נסים, בטקס שבו קיבל תואר דוקטור לפילוסופיה לאות כבוד, באוניברסיטת בן־גוריון בנגב. ארבעה חתני פרס נוספים באותו ערב, הם: הפילוסוף וההיסטוריון המודע סר ישעיהו ברלין מלונדון. ישעיהו (שייקה) דן, מלוחמי תש"ח פרופ' סידני גלבר, פילוסוף ידוע מארצות הברית, ומילדרד איירטון משוויץ תורמת לאוניברסיטה.

(בתמונה: מימין השר משה ניסים, משוחח עם נשיא אוניברסיטת בן־גוריון פרופ' חיים אילתה)

קיצוץ בתקציב הלשכה לסטטיסטיקה מונע פרסום דו"ח על מימדי העוני

הממשלה שברה את המדחום כדי שהציבור לא ידע עד כמה חמורה המחלה — טוען ח"כ יאיר צבן

יצחק שור

„במקום לרפא את העוני החמורה הממשלה מצבו. כדי שהציבור לא ידע עד כמה חמורה המחלה, שברה הממשלה את המדחום", כך אמר אתמול יאיר צבן (מפ"ם) בישיבתה של ועדת הכספים, אשר התכנסה ביוזמתו, עם ראשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בפגישה התברר כי מאז פורסם הדו"ח האחרון על קו העוני חלפו שנתיים. הדו"ח לא נכתב בשל קיצוץ בתקציב הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסך 6 מיליון שקלים. במסגרת התוכנית הכלכלית שלה התחייבה הממשלה לא לפגוע בחלשים, ובו בזמן מנעה במכשיר שנועד לבחון את אמיתות הכרזותיה.

מנהל הלשכה ד"ר סיקרון מסר נתונים, שלא פורסמו בשל חשש שאינם מרוייקים. מן הנתונים מתברר כי מסתמנת מגמת החמרה באי־שוויון בשכר הנטו. כן צומצמת ההשפעה המממתנת של המיסים ותשלומי ההעברה של שיעורי אי־השיוויון.

בהשיבו לתצעות ח"כים צבן וציט, כי הלשכה תפרסם מדד חודשי של העשירון העליון והתחתון הודיע סיקרון, כי הנתונים מצויים מדי חודש, אך מתפרסמים אחת לכמה חודשים. לפי הנתונים מהווה צריכת המזון 36 אחוזים מסל הצריכה של העשירון התחתון, ורק 16 מזה של העשירון העליון.

נבון: החרם של זך גרם ביטול פסטיבל השירה

מוטי בסוק

לאחר שנתן זך קרא להחרמת פסטיבל השירה, היה ברור למשרד החינוך והתרבות כי משוררים נודעים מחו"ל לא יבואו לארץ, מסיבה זו החליט המשרד על ביטול הפסטיבל, סיפר אתמול בכנסת השר יצחק נבון.

השר גינה את מעשהו של זך. ההחרמה גרמה נזק למדינה, ועירבבה את חגיגות ה־40 עם ביקורת על מדיניות הממשלה.

פסטיבל השירה היה אמור להיות אירוע יוקרתי. הוא היה אמור להביא להזדהות עם ישראל. לאחר הפסילה זל זך, רמת הפסטיבל היתה עשויה להיות נמוכה ואולי אף מפוקפקת.

גאולה כהן (התחיה) תמהה מדוע בכלל הוטלה המשימה על נתן זך, הידוע בעויינותו למתנחלים. היא הזכירה כי עוד ב־1984 קרא זך לכל סופרי ומשוררי ישראל שלא להופיע מעבר לקו הירוק. הוא אישית אסר על מכירת ספריו, השמעת שיריו ופזמוניו מעבר לקו הירוק. גדעון גדות (ליכוד־חירות) קבע כי זך הוא משורר בעל איכויות גבוהות, אך מאידך הוא נעדר כל יכולת אירגונית.

ועדת המעקב הערבית העניקה תעודות הוקרה לעורכי עיתונים עבריים

קאסם זייד

מזכירות ועדת המעקב הערבית ו„הנהלת המרכז הבינלאומי לשלום" העניקו אתמול בהשתתפות יו"ר ועדת המעקב איברהים נימר, תעודות הוקרה לעורכי העתונים „על המשמר", „דבר", „הארץ", „ג'רוסלם פוסט" ו„ידיעות אחרונות", לאות הערכה על הסיקור האמין ב„יום השיוויון".

ד"ר מאגד אלחג' — חבר ועדת המעקב העלה על נס את הסיקור האמין והחיובי בעיתונים אלה.

ד"ר אלחג' אמר, שסיקור אמין מקדם את נושא השיוויון ונושא הדו־קיום היהודי־ערבי, מטעם „על המשמר" קיבל את תעודת ההוקרה מרכז המערכת רוביק רוזנטל, מטעם „דבר", קיבל את התעודה יונה שימשי. מטעם „הארץ" קיבל את התעודה עטאללה מנצור, ומטעם „ג'רוסלם פוסט" קיבל את התעודה דוד הירש, כן הוענקה תעודה למתב „על המשמר" לענייני ההסתדרות אבשלום קוה. מטעם העיתונות נעדר נציג „ידיעות אחרונות".

„ההדלפה על רצח אבו ג'יהאד נועדה לפגוע בשרים הלא פטריוטיים"

מוטי בסוק

ממשלת ישראל לא עמדה ואיננה עומדת מאחורי הפעולה שנעשתה לחיסולו של אבו ג'יהאד. חזר וטען אתמול, בשם רה"מ שמיר, סגן השר רוני מילוא.

בהשיבו לשאילתה בע"פ של חיים רמון (מערך) בנושא השעיית תעודת העיתונאי משני עתונאים זרים, טען מילוא כי ייתכן שיש צורך לבדוק מי הדליף להם מידע מסווג. בנושא אחר, השטחים, ציין מילוא, כי מאז החליטה הממשלה על הגבלת הסיקור העתונאי שם, ירדה עקומת המהומות בשטחים.

חיים רמון (מערך) טען כי ההדלפה המוזרה על חיסולו של אבו ג'יהד באה מלשכת ראש הממשלה, והיא נועדה לשרת אינטרסים פוליטיים צרים. המדליף רצה כנראה להאשים שרים מסויימים, בהתנהגות לא פטריוטית.

רמון הרגיש כי יש להעניש עתונאים אם הם עוברים על חוקי הצנזורה. „אבל למדליף יש מרליף".

הכנסת דחתה שלוש הצעות אי־אמון בנושא הפעולות בלבנון

מוטי בסוק

יצחק רבין, השיב אתמול לשלוש הצעות אי אמון בממשלה, שנדחו ברוב קולות הקואליציה, נגד חד"ש, המתקדמת ודריאושה. סיעות המרכז נמנעה מהצבעה. מפ"ם ור"צ ישבו במליאה ולא הצביעו.

השר רבין אמר כי האלימות הערבית בשטחים תיענה בכוח, במסגרת החוק. תקוותנו כי בסופו של דבר, תפתור הבעיה הפלשתינאית, על שולחן הדיונים. שר הביטחון כמעט שלא התייחס לפעולה הישראלית בלבנון.

„עבודה מצדיינת עבור הליכוד"

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) הביעה תקווה כי פעולת צה"ל בלבנון תסתיים במהרה, עם מינימום נפגעים, וללא הסתבכות של ישראל עם סוריה. בהתייחסה לנעשה בשטחים ציינה כי היוצא ממעצר מינהלי של חצי שנת, איננו הופך לאוהב ישראל. כיום האוכלוסיה הפלשתינאית כולה רואה באש"ף את נציגה. לפיכך, מי שאומר „לא נדבר עם אש"ף", אומר לא נדבר עם הפלשתינאים. יוסי שריד (ר"צ) טען כי יצחק רבין עושה בשטחים עבודה מצוינת עבור הליכוד. עובדה, היום הליכוד כבר מוביל בסקרים.

רבין: מחקר הטילים נגד טילים יגיע לשלב מעשי רק בעוד שנתיים

רפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. — ישראל יכולה לוותר על 60% מהשטחים, ומיליון וארבע מאות אלף ערביי השטחים יוכלו לחיות בשטח זה, אמר שר הבטחון, יצחק רבין, בראיון לשבועון הבריטי לעניני הגנה „ג'יינס". רבין אמר, כי הוא ומפלגת העבודה לא מאמינים בצורך לשלוט ב־40% אוכלוסיה ערבית, בלא כל זכויות מדיניות. אנחנו לא יכולים לתת להם זכויות כאלה, אמר.

הוא אמר כי יתמוך בהחזרת מרכית רצועת עזה, וחלק גדול מהגדה המערבית. ואולם, ירושלים חייבת להשאר בשליטה ישראלית, והוציא מכלל אפשרות כל רעיון של חלוקת העיר.

בתשובה לשאלה, הוא אמר שאנחנו חוקרים פיתוח טילים נגד טילים, אבל, רבין הרגיש כי יעברו עוד שנתיים שלוש עד שמחקר זה יגיע לשלב מעשי.

התסיסה בפולין מתפשטת; ואלנסה מזהיר מפני „מהפיכה עקובה מדם"

רויטר, סי"צ

ורשה.— השביתות בפולין התרחבו אתמול. הבישופים הקאתולים הודיעו, כי הם „מלאי חרדה" נוכח המשבר הגובר, וכי שלחו מתווכים כדי לנסות וליישבו.

השביתות התפשטו אתמול גם למספנה שנייה בגדאנסק ולמכרה נתושת במערב פולין. באזור שלזיה שבמערב פולין, הכריזו איגודים מקצועיים רשמיים, המייצגים את 460,000 כורי הפחם במדינה, על „סכסוך קולקטיבי עם הממשלה" על רקע תנאי שכר.

מקורות באופוזיציה אמרו כי הממשלה תומכת ביוזמה של הבישופים, אולם המשטרה חסמה את מספנות „לנין" בשעה ששניים מהשליחים ששלחו הבישופים הגיעו לשם. עם זאת, עד כה אין סימן שהשלטונות מתכוננים להפעיל כוח נגד השובתים.

ואלנסה הצליח להסתנן ולנאום

גדאנסק.— מנהיג תנועת „סולידריות" לך ואלנסה, הזהיר ביום ג' ממהפיכת דמים במדינה, אם לא תושג הסכמה בין הממשלה לאופוזיציה. „אם לא נבצע את הרפורמות בדרכי שלום ביחד עם האומה כולה, אנו צפויים למהפיכה, עקובה מדם", אמר ואלנסה לפועלים השובתים, לאחר שהצליח להסתנן למספנות, ולנאום בפניהם.

„אפשר לחסל את ואלנסה, אפשר לחסל גם את גורבאצ'וב, אולם זה רק יביא להתפרצות המרד, והאומה הרעבה תותקף בטנקים", הוסיף ואלנסה.

איזבסטיה מגנה

ביטאון הממשלה הסובייטית, איזבסטיה האשים ביום ג' את פועלי המלדה, השובתים בפולין, ב„ניסיון להשיג תביעות באמצעות סחיטה, ועל חשבון סקטורים אחרים בחברה".

העיתון אמר, כי השביתה עולה מיליארדים למשק הפולני, ואם תימשך, תיצור מחסור חמור במוצרי צריכה.

העיתון התייחס בביטול לשביתה שפרצה במספנות גדאנסק, שם הניפו אלפי פועלים את כלי העבודה לאות תמיכה בדרישות עובדי המלדה. לדברי העיתון, „קבוצה קטנה בת 150 עובדים ניסתה לארגן שביתה".

ואלנסה נואם בגדאנסק (צילום. אי. פי.)

עיראק ואיראן קנו בשוויץ חומרי הגלם לייצור הגז

יוסף אלפרן (שוויץ)

ז'נווה. — שוויץ מכרה לעירק ולאיראן, חומרים כימיים לייצור גז רעיל. היומון „טריבון דה ז'נב" גילה, שבשנים 1981־1987, קנתה עיראק 470 טון חומרים כאלו (בפרט איפריט) בקרוב למיליון פראנק, ואילו איראן קנתה באותה תקופה 151 טון, ברבע מיליון פראנק.

רק מה־1 ביוני 1987, נכללו אותם חומרים ברשימת מוצרים אסורים לייצוא ל„מדינות במצב מלחמה".

הציד הבלתי חוקי הפך נמרי בנגלדש לאוכלי אדם

רויטר

דאקה. — נמרים מסוג „הנמר המלכותי הבנגלי", הרגו לפחות 50 כורתי עצים ודייגים ביער טרופי בבנגלדש, בארבעת החודשים האחרונים — מסרו אתמול פקידי ממשלה.

הקורבן האחרון מת ב־16 באפריל, לאחר שהותקף בעובי היער בסאנדרבנס. שומרי היער מצאו את גופתו המושחתת למחרת.

הפקידים אמרו, כי ניסיונות ציד בלתי חוקי לאחרונה, הסכו את 600 הנמרים ביער סאנדרבנס לתוקפנים. עורות הנמרים מוברחים, לסינגפור ונמכרים שם ב־1,600 דולר לאחד.

„הושגה התקדמות" בשיחות ליישוב הסכסוך באנגולה

רויטר

לונדון. — נציגי דרום אפריקה, אנגולה, קובה וארה"ב סיימו אתמול שני ימי שיחות בלונדון. בהודעה משותפת רווח על התקדמות בדיונים.

ההודעה פורסמה בתום שלוש ישיבות, ונאמר בה, כי ארבע המדינות הסכימו לקיים ישיבה נוספת באפריקה בעתיד הקרוב, במקום ששמו לא הוזכר. „הפגישות נערכו באווירה קונסטרוקטיבית, והושגה התקדמות", נאמר בהודעה.

אלו השיחות הראשונות שנערכות בין ארבעת הצדדים המעורבים במלחמת אנגולה, הנמשכת מזה 13 שנה. הדיונים התמקדו בפינוי הכוחות הזרים מאנגולה, ובמתן עצמאות לנאמיביה, הנשלטת על ידי דרום אפריקה.

„השיחות התנהלו יפה והושגה התקדמות" אמר ראש המשלחת הקובאנית, חורחה ריסקט, לכתבים לאחר הדיונים.

„הכוונה היתה לחטוף את אבו ג'יהאד, אך נאלצו לחסלו"

אורי דרומי

מקורות פלשתינים טוענים שישראל לא התכוונה לחסל את אבו ג'יהאד, אלא לחטוף אותו. באמצעות החטיפה ישראל קיוותה להשפיע על תושבי השטחים ולפגוע בהתקוממות, אך ניסיונו של הנרצח להגן על עצמו הפתיע את תוקפיו, ואז נאלצו לחסלו.

דוקאקיס ניצח באינדיאנה ואוהיו ונוצח בוואשינגטון

דליה רפאל (ארה"ב)

מייקל דוקאקיס זכה ביום ג' בנצחונות סוחפים באוהיו ובאינדיאנה. ג'סי ג'קסון ניצח בעיר הבירה וואשינגטון. מינוי דוקאקיס למועמד המפלגה בבחירות לנשיאות, נראה קרוב. „אני רוצה להודות לכולם", אמר, כשנודעו התוצאות. „זה היה יום נהדר".

דוקאקיס זכה ב־63 אחוז מקולות הדמוקרטים באוהיו וב־70 אחוז באינדיאנה. ג'קסון קיבל 28 אחוז [illegible]

לדוקאקיס יש כרגע 1486 צירים. מתוך 2,082 הדרושים לו להבטיח את מינויו כמועמד הדמוקרטי בבחירות הכלליות בנובמבר. בידי ג'קסון 927 בלבד. תבוסתו הצורבת של ג'קסון הומתקה מעט בוואשינגטון, שבה זכה לרוב של 80%. בקרב אוכלוסיה שלמעלה מ־75% ממנה הם שחורים. אולם צירף אליו רק 13 צירים מתוך ה־16 שנבחרים בבירה.

סגן הנשיא ג'ורג' בוש, זכה ברוב גדול בהיעדר כל אופוזיציה ממשית. הוא חגג את נצחונו לא רחוק מהבית הלבן.

ג'סי ג'קסון אינו רומז כי הוא עומד לוותר. באוזני קהל מריע בוואשינגטון הודיע „נמשיך לנצח, כל הדרך לקליפורניה". עם זה ברור עתה, כי ההתמודדות בסתיו תהיה בין בוש לדוקאקיס.

שני המועמדים מגבירים את התקפותיהם איש על רעהו. בוש [illegible] מדיניות חוץ. דוקאקיס משיב בהתקפות על ה„רקורד" של ממשל ריגן־בוש בנושאים אלה, שאינו שופע הצלחות. ג'קסון, שסיכוייו דועכים והולכים כמתחרה רציני, ממשיך לנסות, ללא הצלחה, לגרור את יריבו לויכוח פומבי.

ביום ג' יתקיימו הבחירות המוקדמות בווירג'יניה המערבית ובנבראסקה, והמומחים אינם צופים הפתעות.

שר הפנים של צרפת גירש את „שגרירו הפרטי של אסד"

ארנון יפה (צרפת)

פאריס.— עומראן אדהם, איש עסקים סורי הנחשב לשגריר פרטי של הנשיא אסד בפאריס, גורש ביום שלישי בערב מצרפת, בצו מיוחד [illegible]

הציג בפניו, לפיהן הדיפלומט האיראני ניהל את גל הפיצוצים הרצחניים ב־1986 בפאריס. שיראק אמר בזעם שזה שקר. הימין המסורתי יוצא להפגנת יאוש בככר קונקורד ובשדרות האליסיי ביום [illegible]

[illegible]

מתנחלים עורכים היום טיול הפגנתי במסלול הסמוך לביתא; צה"ל מאבטח

ח"כ גד יציב בדיון על דו"ח ביתא: בשטחים צומחת ומתהווה אוטונומיה של מתנחלים בעלת פוטנציאל של מרידה ◻ ח"כ רן כהן: המתנחלים שנהגו בהפקרות לא נחקרו

פנחס ענברי, מוטי בסוק

המתנחלים יערכו היום צעדה במסלול הטיול שנקטע בכפר ביתא כדי להפגין שהפלשתינים אינם יכולים למנוע „טיול בכל חלקי ארץ [illegible]

[illegible]

חצערה, ויאבטח אותה. כתבנו מזכיר כי המתנחלים לא תקפו את הדו"ח שהכין צה"ל על ארועי ביתא.

אם היינו מפסיקים לטייל בארץ ישראל בעבר, בגלל החשש מערבים, לא היינו פה היום, אמר אתמול סגן שר הבטחון מיכאל דקל בחשיבו [illegible]

אתמול להצעות לסדר היום בנושא דו"ח ביתא. בהסכמת דקל תדון הכנסת בדו"ח, באחת מישיבותיה הקרובות במליאה.

מציאות של מכין ואלה

ח"כ גד יציב (מפ"ם) טען כי [illegible] הפרימיטיביזציה של הסכסוך, שלב הסכין והאלה, שלב נקמת הדם השבטית. בשטחים צומחת ומתהווה אוטונומיה של מתנחלים. אוטונומיה בעלת פוטנציאל של מרידה, עם מוסדות משלה, מוסר משלה וגם אמצעי שיטור.

רן כהן (ר"צ) הסביר כי האפליה בחקירה ובענישה בין המתנחלים לבין הערבים המקומיים הורסת את שלטון החוק וכיבוד האמת. לא ייתכן כי המתנחלים, לאחר ההפקרות המוחלטת בה נהגו, ולאחר [illegible] סמכויותיהם של מפקדי צה"ל, ולהפוך את הצבא לזרוע של המתנחלים. אליעזר ולדמן (התחיה), התלונן על כי רק 40 ולא מאות מתושבי ביתא נעצרו. חיים דרוקמן (מפד"ל) אמר כי השמאל רוחש שנאה יוקדת למתנחלים.

עצומה בזכות פינוי הרצועה הוגשה לפרס

עזרא אבירן

עצומה החתומה בידי כאלפיים תושבים וחברי קיבוצים ומושבים ועיירות פיתוח בין אשקלון לאופקים, החיים לאורך גבול רצועת עזה, נמסרה אתמול לידיו של מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בעת סיורו בנגב. מוסר העצומה, אהרון כהן — מזכיר תנועת „שער" — שכונות ועיירי פיתוח, אמר כי בעצומה ביטאו החותמים את חרדתם נוכח הארועים הטראגיים ברצועת עזה, ולעומתם הציפיות שיוזמת שולץ מעוררת בקרב רבים מתושבי ישראל.

כל אלה הביאו את חותמי העצומה, תושבי הישובים על גבול רצועת עזה לבטא את עמדתם בנושאי שלום ובטחון. לדבריו הם מוכנים לחזור [illegible]

5 נפצעו מאש בפיזור הפגנות בשטחים — שביתה כללית בגדה

פנחס ענברי, מוטי בסוק, עזרא אבירן, עתי"ם

תושבי הגדה המערבית נענו אתמול לקריאת כרוזי ההתקוממות [illegible]

ועדת הפנים תבקר במתקן מעצר

ועדת הפנים תבקר ביום חמישי הקרוב במתקן המעצר המשטרתי בטול־כרם. יו"ר הוועדה דב [illegible]

העובדים השכירים לעבודה בישראל גברה לעומת היום הקודם.

הוסר עוצר

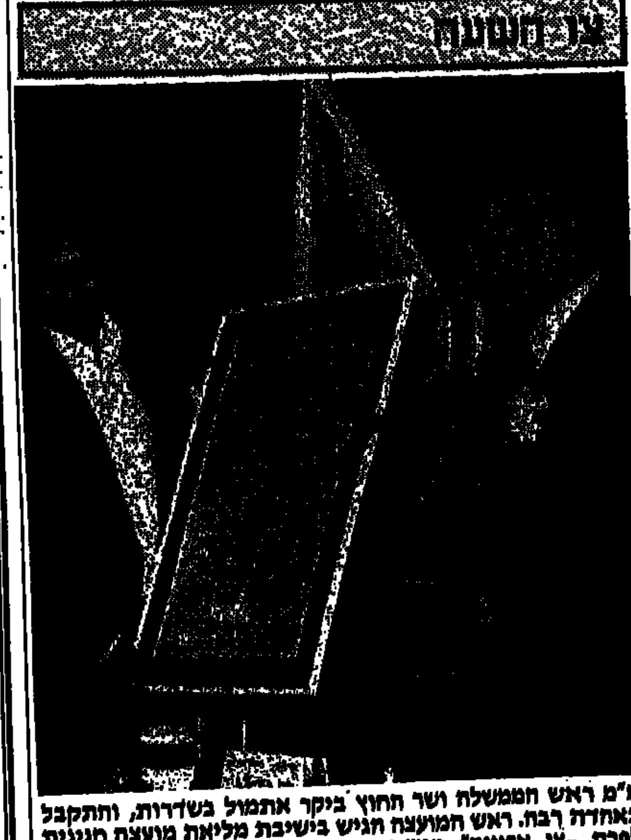
צה"ל הסיר אתמול לפנות בוקר [illegible]

[illegible]

● משרדי החקירות של מס הכנסת בתל אביב נסגרו בחשאי ל־3 ימים והחוקרים עלו לטבריה לכינוס מיוחד בשיתוף צמרת המשטרה במלון „נהר הירדן".

● בלשי מרחב הירקון עצרו אתמול 17 חשודים, בהם שתי נשים ושני קטינים, במסגרת מבצע לחיסול תחנות סמים. כן נתפסו והוחרמו 124 גרם חשיש ו־13 גרם הרואין.

צו השעה

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ ביקר אתמול בשדרות, והתקבל באהדה רבה. ראש המועצה הגיש בישיבת מליאת מועצה חגיגית לפרס „צו ארנונה" מטעם המועצה המקומית. בצו הארנונה — להמשך התירה להשגת השלום, לפיתוח הנגב והגליל, וקידום עיירות הפיתוח.
בתצלום: ראש המועצה עמיר פרץ מגיש לפרס את „צו הארנונה".

3 חיילים ויותר

(סוף מעמוד ראשון)

השיג את מטרותיו

גורמים צבאיים בכירים אמרו אמש, כי המבצע על כל שלביו השיג את מטרותיו חרף מספר הנפגעים הגבוה יחסית. הגורמים הצבאיים ייחסו הצלחה מלאה גם לחלקו הראשון של המבצע שבמהלכו סרק צה"ל ארבעה כפרים מצפון לאיזור הביטחון.

מיתחם של חיזבאללה

מרואיינים של יוניפי"ל עולה, כי פעולת צה"ל החלה למעשה ביום [illegible]

שבהם פעל צה"ל נעצרו.

גינויים ראשונים לפעולה

מצרים גינתה את הפגיעה בריבונותה של לבנון. בהודעה רישמית נאמר, שהפעולה בלבנון היא המשך לפעולות הדיכוי של ישראל בשטחים. „בפעולה זו, מאיימת ישראל על השלום. המשך פעילותה של ישראל סותרת את השלום ומצרים קוראת לה לדבוק באמנת האו"ם", נאמר בהודעה. עיתוני סוריה טענו, כי פעולת [illegible]

[illegible]

לכפר חם יילחמו. ארגון „אמל" הודה אתמול, כי שלושה מאנשיו נהרגו וכמה נפצעו בקרבות במיידון. מקורות לבנוניים מסרו, שגם צבא לבנון ירה אל כוח צה"ל שהשיב אש ושיתק את מקורות הירי. כמו כן נמסר, שעשרות צעירים מן הכפרים [illegible]

כוללת פנייה ליהודי ארה"ב להגביר את העלייה לארץ ובמיוחד לחזק את תנועת התיירות למדינה.

● המשרד החדש של „בזק" ומרכזיית הטלפונים הבינלאומית בטבריה נחנכו אתמול במעמד שר התקשורת והכלכלה גד יעקובי.

קרב במיתחם מבוצר

עתי"ם

בפעולת צה"ל נגד מאחזי החיזבאללה בכפר מיידון, השוכן כ־3 ק"מ מצפון לאזור הבטחון נהרגו 3 מחיילי צה"ל ונפצעו 17, רובם באורח קל ובינוני.

בכמה מוקדים היו בכפר קרבות קשים מטווח של מטר עד 5 מטרים. בקרבות אלו היו עיקר הנפגעים של צה"ל. הלחימה בכפר היתה קשה ביותר שכן בשנה האחרונה בנו המחבלים את הכפר כמתנה צבאי לכל דבר, מיתחמים מבוצרים, עמדות ירי ושמירה, בונקרים, תעלות נ.ט. מנהרות בדומה לגבעת התחמושת בירושלים.

אמר אחד ממפקדי הכוח: „הלחימה ביעד כזה ידועה בכינוי 'יעד מבוצר' הדבר מחייב זהירות מירבית, שכן אין לדעת מהיכן יצוץ המחבל הבא. חיילי צה"ל עשו עבודה מקצועית והנפגעים שהיו הם תוצאה של פעולה קשה זו שיש בה סיכונים. למזלנו המחבלים לא היו [illegible]

[illegible]

על היום

● מניפים כרזת מפ"ם באחת ההפגנות בארץ. לא לוותר על הנוכחות כאן ועכשיו

להיות כאן בכל הכוח

במחנה השלום רחב־ההיקף ובתנועת העבודה רבת־החברים רק אנחנו נאבקים כאן יום יום, בפועל, למען חברה יותר שיוויונית, יותר צודקת, חברה סוציאליסטית־דמוקראטית

גדי יציב

תרגשת מוזרה, ידיעה חרה בתער, חברה בהירה כבדולח — וכל זה אמת פשוטה כל־כך ובלתי־ניתנת־להכחשה.

מפ"ם נקלעה, מרצונה או שלא מרצונה, בטוכתה או שלא בטובתה, למצב עניינים שהוא לא רק קשה מאוד ומסובך — אלא הוא גם מטיל על כתפיה אחריות גורלית, אשר לא כל חבריה מודעים לה, ולא כולם חשים את כובד מעמסתה.

עובדה: במחנה השלום רחב־ההיקף ובתנועת העבודה רבת־החברים רק אנחנו נאבקים יום־יום, בפועל, למען חברה ישראלית יותר שיוויונית, יותר צודקת, חברה סוציאליסטית־דמוקראטית.

התברכנו אמנם בשותפים רבים במאבק למען השלום, ועדיין רבים מאוד נותנים לנו יד למאבק מקצועי זה או אחר, בהתרסה פה ושם נגד סכנת חורבן ההתיישבות והרס כל מערכות הרווחה החברתית — אבל בכל זאת אנחנו בלבד מציבים כוח פוליטי מאורגן למען הגנה אמיצה על החברה הישראלית מפני הסחף הנורא המאיים עליה מימין, ולמען כינון נקודת זינוק חדשה לבניית ישראל יפה כלבבנו, בטוחה בגבולותיה, בטוחה בעצמה, ועושה צדק עם כל יושביה.

כך עלינו לבוא היום אל הוועידה: לחשוב על כל מי שיוצר ומייצר במדינה הזאת וגוזלים לו את פרי עמלו באמצעות ריבית־נשך; לחשוב על החולים שירם קצרה מלפנות לרופא פרטי ועל ההורים שאין להם די כסף לקנות חינוך אפור לילדיהם; לחשוב על הגימלאים שכבודם נרמס בראש חוצות וכל שנות עבודתם אינן נחשבות להם; לחשוב על זוגות צעירים שנלקח מהם הסיכוי לקורת־גג ועל שאיפתם לרכוש דעת הוטל מס כבד; לחשוב על ערי הפיתוח שנזרקו אל חצר הגרוטאות של החברה הישראלית ועל שכונות המצוקה שנעזבו לנפשן; לחשוב על אזרחי ישראל, יהודים וערבים, שנטלו מהם את התקווה לחיות זה עם זה בשלום ובשכנות טובה — ולדעת היטב, ולהרגיש עד עומק הלב, כי הפעם הזאת, אם אנחנו לא נהיה כאן — לא יהיה כאן איש להיות כאן, במקום, במועד, ובכל הכוח.

חמישי־שישי־שבת

תוכנית שלושת ימי הוועידה: מפתיחה ועד נעילה

● **יום חמישי 5.5.88**

20.30 — ערב פתיחה חגיגי

פתיחה — מזכיר המרכז — חנן ארז.

ברכות — נשיא המדינה, מזכ"ל ההסתדרות.

נאום מרכזי — מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות.

תוכנית אמנותית — דגלונים, המנונים, מקהלת הקבה"א, חבורת הזמר "העוגן", להקת המחול "יואב".

● **יום שישי 6.5.88**

08.00 — 10.00 — מליאת פתיחה — בחירת נשיאות; מעמד "יזכור"; ברכת הסניף המארח; הנחיות אירגוניות + ברכת רכז הוועידה — אילן רגב; בחירת ועדת ניסוח; אישור סדר יום הוועידה, אישור נוהל קבלת החלטות.

10.00 — 12.00 — פתיחה לנושא החברתי־כלכלי: יאיר צבן, אפרים זילוני; פתיחה לנושא האזרחי וערביי ישראל: חייקה גרוסמן, מוחמד וותד.

14.00 — 18.00 — חוגים בנושא החברתי־כלכלי, ובנושא האזרחי וערביי ישראל.

20.00 — 22.30 — דיון מדיני במליאה. פותח: ויקטור שם־טוב.

23.00 — 01.00 — ערב צעירים.

● **יום שבת 7.5.88**

08.00 — 11.00 — קבלת החלטות בנושא המדיני — פותח ח"כ אלעזר גרנות.

11.00 — 13.00 — קבלת החלטות בנושא החברתי כלכלי.

13.00 — 15.00 — קבלת החלטות בנושא האזרחי וערביי ישראל.

15.00 — 15.30 — סיכום וסיום הוועידה.

הנחות יסוד

מתוך הפרק המדיני של ספר הוועידה

● ארץ ישראל היא מולדת משותפת של העם היהודי החוזר למולדתו והעם הערבי הפלשתיני היושב בה. לשני העמים קיימת הזכות לממש את הגדרתם העצמית הלאומית במולדתם, על יסוד של הכרה הדדית, במסגרת פשרה מוסכמת ובגבולות בטוחים ומוכרים. כל הסכם שייחתם וכל גבול שיוכר במהלך המו"מ, חייב להיות סופי ולא יוכל לשמש בסיס לתביעות נוספות.

● הסכסוך בין ישראל לשכנותיה אינו ניתן לפתרון דרך הכוח אלא בדרך המו"מ בלבד. במו"מ על השלום חייבים להשתתף נציגים מוסמכים של העם הפלשתיני אשר ייקבעו על ידו. רק ייצוג במעמד שווה בכל מו"מ שיידון בעתידו של העם הפלשתיני, ישיב לו את זכותו לדבר בשם עצמו ויחייבו לקיים סיכומים שיתקבלו בהשתתפותו.

● שלום קבוע ויציב באזורנו מותנה בנכונותם של העמים הערבים להכיר בישראל, ובנכונותה של ישראל להכיר בזכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית לאומית. הסכם — המושתת על הכרה הדדית של כל עמי האיזור זה בזכותו של זה לריבונות מדינית ולטיפוח המורשת הלאומית והתרבותית של כל אחד מהם — עשוי לנטות גשר של אמון מעל לארבעים שנה של חשד, איבה, הרג והרס. הוא יכול להוביל לקראת יחסי שכנות טובה ושלום של קבע ולהבטיח לישראל את אופיה היהודי והדמוקרטי.

● לעמי האזור הזכות המלאה לתבוע מארה"ב ובריה"מ כי יחדלו לנהוג במזה"ת כזירה לעימות, וכי ימירו את מאבקי הכוח והיוקרה שביניהן באזור זה, בשיתוף פעולה לקידום תהליך השלום, ובמפעלי שיקום ופיתוח.

עיקרים לשלום בגבול המזרחי

● שלום כולל באזורנו מותנה בפתרון בעיות בטחונה של ישראל ובפתרון בעייתו הלאומית של העם הפלשתיני.

● בתוקף זכותה וחובתה לחתור להסכם שיעניק לה ולאזור כולו סיכוי מירבי לבטחון ולשלום קבוע ויציב, תשאף ישראל במו"מ לכך, שזכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית לאומית תמומש במסגרת מדינית משותפת עם ירדן, דוגמת תוכנית הקונפדרציה מפברואר 1985. רוב תושבי ירדן הם פלשתינים; להם ולאחיהם בגדה המערבית שפה משותפת ומסורת משותפת וקשרי משפחה מסועפים. מרחביה של המסגרת הירדנית־פלשתינית המשותפת יאפשרו לעם הפלשתיני לשמור על אחדותו ולקבץ ולשקם את פליטיו. כמו כן, הם יאפשרו לו לכבד את זכותה של מדינת ישראל לגבולות בטוחים ומוכרים ולהסדרי בטחון נאותים, כולל פירוז השטחים שממערב לירדן.

● במשא ומתן על הסכם השלום יוסכם על תכנית לשיקום הפליטים במרחבי המסגרת הירדנית־פלשתינית המשותפת. תוכנית זו תתבצע בתנאים של שלום כולל, תוך שיתוף פעולה בין ארצות ערב לישראל ובעזרת הון בינלאומי. במסגרת תכנית זו יבוצעו מפעלים לפיתוח החקלאות, התעשיה והשיכון. ישראל תודיע על נכונותה לקלוט מספר מסויים ומוסכם של פליטים במסגרת הומניטרית של איחוד משפחות.

● לאחר שייקבעו תיקוני הגבול ההכרחיים לבטחונה, תיסוג ישראל לגבולות בטוחים ומוכרים, והשטחים שיוחזרו לפי לוח זמנים מוסכם — יפורזו. כוחות צבא לא יחצו את הירדן והירדנים והפלשתינים ישאו באחריות למניעת כל פעולת טרור משטחם.

● מעבר לגבולותיה הבטוחים והמוכרים, במסגרת שלום מוסכם ובמציאות של קיום כל סעיפיו של ההסכם וסדרי הבטחון הכלולים בו, תכבד ישראל את הכרעותיהם של הפלשתינים בכל הנוגע לריבונותם ועצמאותם ולאופי היחסים בינם לבין ירדן.

● על בסיס מציאות של שלום יציב ויחסי שכנות טובים, תוכל ישראל לשקול אפשרות כינונה של קונפדרציה ישראלית־ירדנית־פלשתינית.

● ירושלים המאוחדת היא בירתה של מדינת ישראל. במסגרת הסכם שלום תבטיח ישראל מעמד אקסטריטוריאלי למקומות הקדושים לאיסלאם ולנצרות ותאפשר מתן ביטוי לייחודם הלאומי והתרבותי של תושבי העיר הערבית, במסגרת עיריות־בת אוטונומיות, תוך הבטחת זכותם לבחור באזרחות הנראית להם. אם וכאשר תיכון קונפדרציה ישראלית־ירדנית־פלשתינית — יוקם בתוך שטחה של ירושלים־רבתי מרכז מתאים למוסדותיה של קונפדרציה זו, אשר יסמל את השלום היציב ואת שיתוף הפעולה המתרחב בין כל מדינות האזור.

הדרך אל השלום

● שלום כולל קבוע ויציב באזורנו יושג במשא ומתן ישיר בין ישראל לבין סוריה ולבנון ובין ישראל לבין ירדן ונציגות מוסמכת של העם הפלשתיני — לרבות אש"ף — אשר תכריז על נכונותה להכיר בישראל ולעשות עימה שלום, בהתאם להחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 ותשלול את הטרור.

● על ישראל להסכים לכל שיטה של מו"מ, וועידה בינלאומית בכלל זה, אשר תבטיח כי במסגרתה יוכלו הצדדים לסכסוך להגיע להסכמים מחייבים וסופיים ביניהם.

● במסגרת המהלך המדיני לקראת שלום עם הצדדים להסכים ביניהם גם על מהלך ביניים, אשר יוגדר מראש כשלב חלקי, מוגבל בזמן, לקראת הפתרון השלם.

● כדי ליצור אווירה מתאימה לפתיחתו של מו"מ, על ישראל להציע הסכם הדדי להפסקה מיידית של כל מעשי האלימות והאיבה בין ישראל לפלשתינים. במסגרתו של הסכם זה חייבת ישראל להמנע מכל הפקעה של קרקעות ומקורות של מים בשטחים, להימנע מכל מעשה של התנחלות בשטחים, ולאפשר לתושביהם התארגנות פוליטית חופשית וגיבוש הנהגה נבחרת.

● הידברות חופשית בין ישראלים לפלשתינים עשויה לקדם הבנה בין הצדדים ולסלול את הדרך למו"מ הרשמי ביניהם. על ישראל לבטל את המגבלות החוקיות שהטילה על אזרחיה ולעודד דיאלוג ישראלי פלשתיני חופשי.

בסיס להתחלה חדשה

"אחרי 23 שנה שבהן לא היינו על מדפי הקלפיות, אנחנו עומדים לבחירה, ונקבל, לדעתי, יותר ממה שאנו מצפים" ■ מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, בראיון ל"על המשמר" — לקראת הוועידה והבחירות: הליכה עצמאית, ימין ושמאל, מגעים להידברות בין המעצמות וגיבוש המצע

לוי מורב

— ועידת מפ"ם מתכנסת חצי שנה לפני הבחירות. האם תהיה זו ועידת הכרעה פנימית על דרך הופעתה של מפ"ם בבחירות או ועידת גיבוש פוליטי?

זו ועידת גיבוש רעיוני, מפני שההכרעה על דרך הופעתה של מפ"ם בבחירות כבר נפלה. החלטנו שאנחנו הולכים בעצמנו כמפלגה עצמאית. יחד עם זה, אמרנו שנפעל ונהיה גם פתוחים לגיבושה של חזית שלום. פניתי פעמיים לאותן מפלגות שהן עתידות להקים את הקואליציה בלי הליכוד (ר"ץ והמערך) והצעתי להקים מטה פעולה משותף נגד התעוררות של הימין. כמובן שלא נעניתי. מפ"ם מתכוננת עכשיו בכל המרץ לבחירות קשות אבל לא בלי סיכוי, בחירות שיתנו לנו, לפי דעתי, יותר ממה שאנו מצפים. הוועידה הזו היא ועידה שבאה לקבוע את עמדותיה של המפלגה ועל בסיס ההחלטות האלה ייקבע מצע הבחירות שלנו.

— למרות החלטת המרכז, הוויכוח הפנימי ממשיך להתגלגל ב"על־המשמר", בקיבוצים ובמקומות אחרים. האם יש סכנה שהוועידה תיגרר שוב לוויכוח על החלטת המרכז ותסתור, למעשה, את המטרה של הגיבוש הפוליטי?

אם זה יקרה או זו תהיה טעות חמורה ואני מקווה שזה לא יקרה. אני אינני מבין את החברים שממשיכים בוויכוח. לכל חבר יש, כמובן, הזכות להביע דעתו, אבל זוהי הסטת המפלגה מהעיקר. ההכרעה נפלה. גם במפלגות אחרות אין שום נכונות ללכת עם מפ"ם. זאת לא היתה סיבה בעיני שלא לקבוע עמדה חיובית לגבי אפשרות כזו, אבל זה פשוט בזבוז של זמן ואנרגיה והסטת המפלגה מהעיקר, ממה שעומד לפניה באמת. תהיה ועידה אחרי הבחירות, שתבחר את המוסדות, ואני מניח שאחרי הבחירות יהיו חברים שיציעו למפ"ם מה שיציעו אבל... כל דבר צריך להיות במועדו. קבענו, בניגוד לעצתי, שהמושב הזה של הוועידה לא יקבע את עתיד דרכה של מפ"ם. רציתי שיהיה מושב כזה, שבו ייבחרו כל בעלי התפקידים ויש קשר לבחירה של בעלי תפקידים ולאוריינטציה. דעתי לא נתקבלה. היתה ישיבת מרכז. היו מי שהציעו הצעות אחרות ויצאו במיעוט מבוטל. הרבה פחות ממה שהם שיערו. צריך לכבד את החלטת המרכז ולהתלכד בדבר אחד — בהבטחת מירב המצביעים לבחירות.

— אתה רואה בוועידה הזאת אמצעי מרכזי בהבטחת הנצחון בבחירות?

אני רואה את הוועידה הזאת שלב חשוב, שאם נדע לנצל אותו, הוא שלב של ליכוד המחנה, הבהרת עמדותיה של מפ"ם בנושאים שמאז 83' חזרנו והבהרנו בישיבות של מרכז, אבל לוועידה יש תוקף שונה, יש מפגש עצום של חברים — 1100 חברים, עצם המפגש והחלפת הדעות יש בהם אלמנט של התלכדות כלל־חברתית, אבל בעיקר רעיונית־פוליטית וזו מטרתה של הוועידה. אני מקווה שכולנו נתלכד כדי להבטיח שהמטרה הזו תוגשם.

— במשך שנים של שותפות במסגרת המערך היתה חלוקה בתוך מפ"ם של "מחנות" ימין ושמאל. אתה חושב שהחלוקה הזאת תבוא לידי ביטוי גם בוועידה בוויכוחים האידיאולוגיים, כמו הכרה במדינה פלשתינית עצמאית או הכרה באש"ף, או ביחס לנושאים הכלכליים.

לא הייתי מכנה את המגמות כמחנות ימין ושמאל. המושג של שמאל בישראל השתבש מאוד. המושג של ימין לא השתבש — הוא ברור מאוד. היו חברים שרצו בהמשך ובחיזוק השותפות עם מפלגת העבודה. היו חברים שבמשך כל השנים סברו שהמהלך של המערך היה מהלך מוטעה ושיש לפרק את המערך, בכל ועידה חזרו על התביעה הזאת. ועובדה שב־17 שנים היתה ידם של מחייבי השותפות עם המערך על העליונה ואני אומר לשבחם של החברים שהיו במיעוט, שנשאו כל השנים את משא הדמוקרטיה על גבם וקיבלו את ההכרעה. יש מידה מסויימת של קשר בין מי שרוצה ללכת עם מפלגת העבודה ובין מי שאומר שמפ"ם צריכה ללכת לבדה. מי שמתכוון ללכת עם מפלגת העבודה גם מכוון את עמדותיה של מפ"ם, שתהיינה כאלה שלא יהיה פער גדול מדי בינן לבין מפלגת העבודה. קשה לי להניח, שבתחום הכלכלי יש היום במפ"ם ויכוח שנוטה לעמדותיה של מפלגת העבודה, כי עמדתה של מפלגת העבודה היא לא עמדתו של קיסר, למשל. אינני מדבר על מעשיה של ההסתדרות, אלא על ההכרעות של קיסר, שעם רבות מהן יש לנו הסכמה. ידיו כבולות הן על־ידי מחסומים שקיימים בפני ההסתדרות כשלעצמה, והן כחבר מפלגת העבודה וכאיש שצריך לפעול במסגרת החלטותיה ובמסגרת המשמעת הפנימית שלה. המדיניות הכלכלית שייצג שמעון פרס כראש ממשלה וכמי שאחראי לתוכנית הכלכלית החדשה, שהיו לה אולי גם הצלחות, אבל מחיר כבר ששולם בתחום החברתי ובכל מגזרי החברה הישראלית — אני חושב שמפ"ם מאוחדת בביקורת קשה על המדיניות הזו. ואם יש בתוכנו ויכוחים על המדיניות החלופית, הוויכוח הוא יותר מקצועי בין בעלי המקצוע שבתוכנו ולא על המגמה הכללית. לא הייתי אומר שיש היום מחנות במפ"ם.

— אתה חושב שבתחום הכלכלי־חברתי יהיה קונסנזוס מלא ולא תהיה בעיה בגיבוש החלטות משותפות?

גם אם לא יהיה קונסנזוס מלא, הוויכוח יהיה בשוליים. כשהעמדה משותפת, אז הגיבוש של תוכנית חלופית, או של צעדים שיש לנקוט, כרוך בוויכוח מפרה. אני יודע שיש ציפיה לנוסחים גואלים. אינני מצטער על עצם הוויכוח.

— במסגרת הוועידה יהיה דיון כלכלי־חברתי?

כן. יהיה דיון בחוגים. יוקדשו שעות.

— תגובש גם הצעה יותר קונקרטית או שתהיה כוללנית?

אני חושב שאנחנו כאופוזיציה, במסגרת הכלים שעומדים לרשותנו, איננו יכולים אלא לקבוע כללים וקווים מנחים. אם חבר מפ"ם יגיע להיות שר הממונה על עניינים כלכליים, אז אני משוכנע שהדברים יהיו אחרים. אני אומר, שאי־אפשר להרחיב יותר. עד גבול מסוים. לגבי הנושא הפוליטי וגם בנושאי דת ומדינה, אני חושב שיש בתוכנו ויכוח. אני לא רוצה לחפות עליו. בתקופה של המאבק נגד החוגים החרדיים הקיצוניים בירושלים נשמעות קולות במחנה. אין זה סוד שיש בינינו חברים שיש להם זיקה למסורת או שהם שומרי מסורת, ובעניין זה אני חושב שכדאי שמפ"ם תביע את עמדתה. יש לנו עמדה מצוינת, שאני חושב שגם אנשים שומרי־מסורת ואפילו דתיים יכולים לחיות איתה, בשלום. חשוב להבהיר את העמדה הזו כלפי פנים ולא פחות חשוב כלפי חוץ. אני שומע את הוויכוחים בסניפים אחרי שהתפרסמה החלטת הריכוז בנושא זה. אין ויכוח בעניין הכרה באש"ף או במדינה פלשתינית מפני שלא מציעים — לא את זה ולא את זה. אנחנו כן בעד הרחבה או פירוט נוסף של נוסחת שם־טוב־ריבלין. כשאנחנו אומרים שכל גורם שיכיר בישראל ב־242 ו־338 ויפסיק את הטרור — נוכל לעשות שלום עימו, אנחנו מסכימים, בעיקרון, לדבר עם אש"ף. יכול להיות ויכוח גם בתוכנו, האם אנחנו יכולים לקבוע לפלשתינים מי ייצג אותם. אנחנו אומרים שישראל איננה יכולה להכתיב לפלשתינים מי ייצג אותם. זה לא אומר שאנחנו מעריכים את אש"ף או שאנחנו מאושרים שאש"ף הוא האויב שלנו. מכיוון שהוא האויב שלנו, איתו גם נצטרך לעשות שלום. זאת המציאות. כנראה, הפלשתינים רואים באש"ף את הנציג הבלעדי שלהם. יכול להיות, שאם היו נותנים להם אפשרות לבחור הנהגה חלופית בשטחים, לבחור את ההנהגה, לקיים חיים פוליטיים חופשיים, לבחור ראשי ערים, הכול להיות, שאז ישראל היתה עומדת פנים אל פנים מול הנהגה נבחרת אחרת. ישראל לא עשתה — לא זאת ולא זאת. ישראל אומרת: לא נכיר באש"ף כיוון שהוא לא נבחר בדרך דמוקרטית ולא נרשה בחירות דמוקרטיות. אנחנו רואים את הדבר הזה כבלתי־אפשרי. אנחנו מציעים למפ"ם להגיד דברים מפורשים. אותו דבר בעניין מדינה פלשתינית. אנחנו לא מדברים על מדינה פלשתינית. לא נגיד לפלשתינים באיזו דרך הם יממשו את זכותם להגדרה עצמית. אנחנו מדברים כאן על סוג ההגדרה העצמית. הזכות להגדרה עצמית היא זכות בלתי־מותנית. ההכרה בזכות ההגדרה העצמית היא אקט פוליטי והיא מותנית, ומפ"ם כניגוד למי שמתגדרים בהיותם "שמאל", אומרת מראש: אנחנו לא תומכים בכך שישראל תעניק הכרה למי שאינו מוכן להעניק הכרה לישראל. אנחנו בעד עיקרון השוויון וההדדיות. מכיוון שאנחנו נוקטים את הקו הזה באופן עקבי, לא קרה לנו מה שקרה למי שמכנים את עצמם שמאל מזה כמה שבועות, ששיר אחד של מחמוד דרוויש השכיב אותם על הקרשים. אנחנו לא ציפינו ולא התאכזבנו ממה שניתן היה לצפות שיקרה.

— בכל זאת, משתמע ממה שאתה אומר, שהעמדות של מפ"ם בתחום זה, יותר קרובות לעמדות ר"צ מאשר לעמדות מפלגת העבודה.

אגיד את האמת, אני לא יודע מהן העמדות של ר"צ. ייתכן שהעמדות של ר"צ יותר קרובות לעמדות של מפ"ם. היא בכל זאת מפלגה שנושאת היסטורית את העקרונות האלה, מאותו יום שאמרה שישראל היא מולדת משותפת לשני העמים. לכן, אם מישהו מתקרב ברעיונותיו אלינו, אנחנו שמחים מאוד. מפ"ם היא הנושא המרכזי, העיקרי, העקבי ביותר של רעיון השלום המושתת על שוויון הדדי. מראשית הדרך, עוד מהשומר־הצעיר, אנחנו נושאים בגאווה את הדגל הזה, שאגב הוא לפעמים הופך להיות כתר של קוצים. אנחנו לא תמיד זכינו לאלקטורט בגלל העמדות האלה, אבל נשארנו נאמנים להן. אני מקווה שוועידת מפ"ם תוכיח, בעיקרון — אבל לא בשינוי עמדותיה — תמשיך לשמש דגל לכל כוחות השלום בישראל.

— האם במצע המתגבש יהיו חידושים שלא היו במצעים הקודמים?

אני חושב שחוץ מן הפרק המדיני־בטחוני, אין שום פרק שמגובש עד כדי כך בהרחבה, וכאן יש בהחלט מקום להערות. ניסוח: לגבש ולנסח את החלטות הוועידה. החלטות הוועידה ישמשו בסיס למצע המפלגה לבחירות.

— אז יהיו חידושים?

אני הגדרתי כמה דברים. בסופו של דבר, אנחנו מפלגה אורגנית. ההחלטות התקבלו והתחדשו במהלך שלוש השנים האחרונות. אנחנו גיבשנו את עמדותינו לאט־לאט. רק לפני שנתיים וחצי יצאנו בהצעה שנפגשים רק על בסיס שלוש הנקודות. הלכנו עם זה לאינטרנציונל הסוציאליסטי וקיבלנו את תמיכתו. מפ"ם בתחום הזה, כמו גם בתחומים אחרים, כל הזמן פעילה ונותנת תשובות למציאות המשתנה. אין שום ספק שהמצע שהגענו אליו עכשיו — גם ההתקוממות של הפלשתינים בשטחים, גם המבוי הסתום שהגענו אליו בממשלה הזאת כלפי המעצמות, כלפי מדינות־חוץ וגם כלפי פנים. בעמדות שהצגנו יש לא רק הבעת דעה, אלא גם מתן דרך אפשרית ליציאה מן המבוי הסתום הזה. יש גם דברים שלא יופיעו בהחלטות הוועידה. אני יכול לגלות, למשל, שכבר כמה חודשים אנחנו עוסקים במחשבה על טיפול אחר של המעצמות בנושא המזרח־התיכון. הצענו שינוי בכללי המשחק, חצינו קווים גם על־ידי ארה"ב וגם על־ידי בריה"מ. היו מגעים ישירים ועקיפים עם קובעי המדיניות. ניסחנו הצעה שבה אנחנו דוחים כל לחץ על ישראל, כי לחץ הוא כסייה ומגבש את חזית הסירוב; אנחנו כן מציעים שתהיה מדיניות של הגשת הצעות, שקשה יהיה לממשלה לסרב. מדובר על הממשלה בראשותו של יצחק שמיר, כי זו הממשלה של ישראל. הצענו דרך חדשה ולא שיגרתית גם ברמה הבינלאומית. צריך להבין המאבק האמיתי הוא כאן, בפנים. זה מאבק עיקש וממושך. השלום איננו עומד בשער. לא רק בגללנו. יש לנו שותפים קשים. יש לנו הנהגה נוכחית שעליה אני חוזר ואומר שהיא לא מחמיצה שום הזדמנות להחמיץ בכל צומת של הכרעה. יש מי ששמח על כך.

— גיבוש הצעות ההחלטות לוועידה נעשה במידה רבה בדרך מסורתית. כמו שמקובל במפלגות אידיאולוגיות מסורתיות: הוויכוח על כל משפט, הניסוח המדויק. כיום אנשים לא כל־כך קוראים את המצע ומתייחסים בעיקר לגימיקים תקשורתיים. האם מביאים זאת בחשבון או אומרים: אין מה לעשות, כאלה אנחנו?

אני רוצה שמפ"ם תמשיך להיות מפלגה אידיאולוגית. אני חושב שאת מצע הבחירות מפ"ם צריכה להגיש אחרת מאשר בצורה של הוועדות. אני מסכים שיש חשיבות רבה להעברת מסרים על עמדותיה של מפ"ם בצורה שווה לכל נפש, בצורה שאנשים יאמינו ויתעניינו בהצעה ויתלהבו מזה, אבל אינני מוותר על העומק האידיאולוגי של מפ"ם. אני רואה בכך יתרון למפ"ם על פני מפלגות אחרות, ואין זה נכון שאנו עובדים בשיטות ישנות. אגב, תמיד — גם כשמאיר יערי כתב את התזיסים — התקיימה התייעצות עם קבוצה של חברים, אם כי תמיד חברים נבחרים, למרות שזה היה עובר לאחר מכן את אישורו של הגוף הפוליטי המרכזי. בכל זאת, אנשים רבים השתתפו באופן פעיל בכתיבה. יש בכך גם טעם לפגם. הסגנון איננו אחיד. ועדות הניסוח יתנו לדברים אחידות סגנונית. ושוב, מטה הבחירות של מפ"ם, הצוות הפוליטי — יגבש את מצע הבחירות של מפ"ם בצורה שונה. בכל זאת, אני רואה גם טעם לחיוב בכך שאנשים רבים מאוד עוסקים בגיבוש הזה של עמדות פוליטיות. יש מפלגות שאין בהן מוסדות. מה קורה שמה? אלה המפלגות הפחות דמוקרטיות בישראל. שלושה אנשים קובעים. אצלנו זה לא קורה. אצלנו ל־1100 צירים יש אפשרות מלאה להשתתף בחוגים. בחוג, כל הצעה שתזכה ב־25 אחוז תועלה להצבעה במליאה. הדברים יעמדו זה מול זה להצבעה. יש בהחלט מקום לעימות התכרי הזה של מחשבות של חברים ודעות שונות, וזה משחק דמוקרטי אמיתי, שעליו אני לא רוצה לוותר.

— מה התחושות לקראת הוועידה, מה קורה בשטח? יש התעוררות והתלהבות או הכל זורם מתוך אינרציה?

קבוצת החברים הפועלת מתרחבת והולכת, קיימת תחושה של התלהבות ושל אמונה. אני יודע שבשולי המחנה, במקומות מסוימים יש מקטרג ביכולתה של מפ"ם, ואנחנו שומעים כל מיני דעות קשות. שמחתי היום לשמוע שהיהדות אמרה ש"חכם עדיף מנביא". מבחינה זאת, אני מציע לכל חברינו להיות חכמים לפחות בכך שכיוון שנשארנו כמובנים מסוימים האחרונים שנושאים את הדגל של אותה תפישה משולבת ומתואמת שבין עמדה סוציאליסטית חברתית־כלכלית ושלום — תוטל עלינו תפקיד ייחודי. יש לנו הרגשה מלאה של התעוררות. אנחנו מקבלים בשבועות האחרונים גלים של אהדה בציבורים, שלא קיבלנו קודם. למשל, בקרב האינטליגנציה. היתה לנו הרגשה שאנחנו נמצאים בנתק. ועכשיו, דווקא מאותם חוגים יש התפכחות. אנחנו פשוט לא יכולים לעמוד בהזמנות לחוגי בית, שמונים 20־30 איש כל אחד. יותר מהוצאת רוכשי תו הוועידה — 6000־7000 איש — לא היו רשומים אצלנו. אלה אנשים שהגיעו בשנתיים האחרונות למפ"ם ולא הכרנו אותם.

— אלה אנשים צעירים?

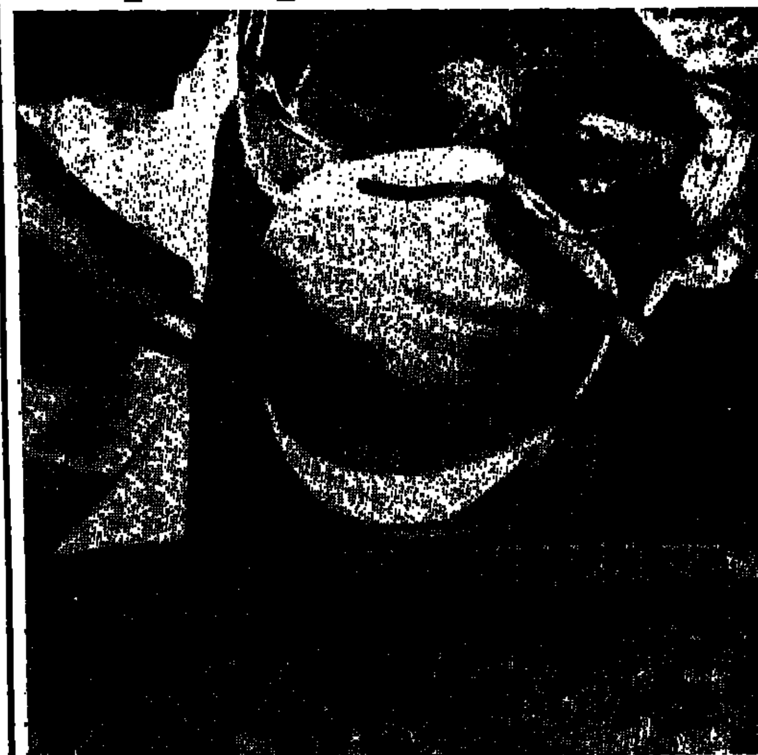
רובם אנשים צעירים, עובדה שגם אנחנו הופתענו ממנה. הפעולה של מפ"ם עם העובדים, במפעל כמו מספנות־ישראל — חמישים רוכשי תו ועידה — מפעל שלא היה בו חבר מפ"ם אחד, הניבה תוצאות. תווי הוועידה נרכשו עבור 10 שקלים. אני אופטימי. אני באמת מאמין שמפ"ם מסוגלת להפתיע גם את עצמה מהישגים כבר בבחירות הקרובות. הוועידה תהיה רק בסיס להתחלה חדשה של מפ"ם. אני בטוח שיידרשו שינויים במפלגה, ארגוניים. נצטרך לבחון את כל מערכת הפעולה שלנו. אנחנו עובדים במערכות מסורתיות של סניפים, ואני לא מציע לבטל את המבנה הזה עד שלא נמצא חלופה שווה־ערך, לפחות. אבל צריך להעביר את כל הדברים בשבט הבחינה ולייצור דרכים חדשות. זה יהיה הנושא השני של הוועידה, אבל אנחנו ניאבק על כל דבר במועדו. לפנינו ומכוון הגדרה של מפ"ם. אחרי 23 שנה שבהן לא היינו על מדפי הקלפיות, אנחנו עומדים לבחירה. מפ"ם מצפה מכל אחד מחבריה ואוהדיה למלא את חובתו. אם כל אחד ימלא את חובתו להביא איתו עוד חמישה אנשים למפ"ם, אנחנו נצא בתוצאות מצוינות.

גרנות. אם כל אחד יביא איתו עוד 5 אנשים למפ"ם, אנחנו נצא בתוצאות מצוינות

אייִדסססס

בדוק לי ואבדוק לך

ארגון הבריאות העולמי מדווח, כי באפריל 1988 היו 85,278 חולי איידס, מתוכם נפטרו כבר כ־40,000. אלה נתונים ממדינות בהן יש רישום וגם דיווח לארגון הבינלאומי. במדינות רבות אין מעקב ורישום או שאין הוא אמין. יש והרשויות אינן מעבירות נתונים, גם כאשר הם ברשותם.

לטענת ארגון הבריאות שליד האו"ם מיספר החולים באיידס בשנה האחרונה, עלה פי שניים. מלבד הנתונים אודות החולים, יש מיספר רב של אנשים שבדמם גילו נוגדנים והם אינם נחשבים חולים. רבים מאוד מסתובבים עם הנגיף או עם נוגדנים לנגיף, כאשר הם בכלל אינם מרגישים בזה. 90 אחוז מהנדבקים בנגיף אינם מודעים לדבר, כל עוד הבדיקה אינה מגלה להם, שאכן הם באו במגע עם הווירוס.

השבועון „שפיגל" מוסר, כי מדי יום מבצעים בגרמניה־המערבית כאלף בדיקות...

בדיקה לגילוי וירוס האיידס — הריגת דין אישי והברתי

קוקאין בחברה גבוהה

זהבה מוזס

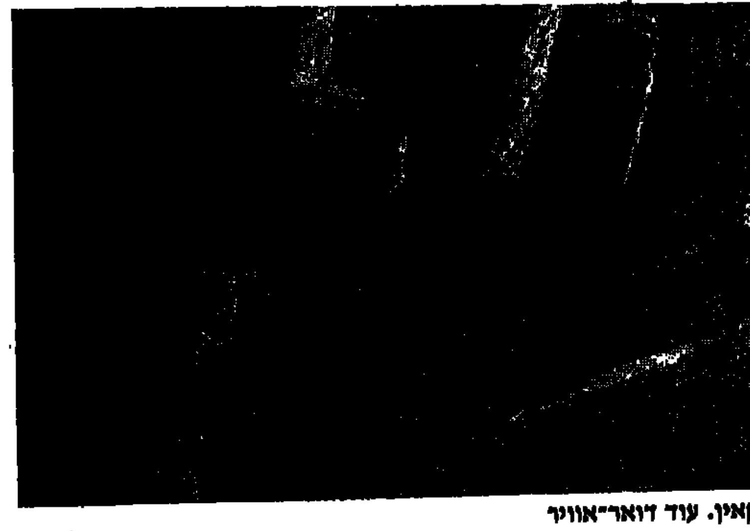
הידיעה על חשיפת רשת מפיצי הקוקאין בתל־אביב ובהרצליה הופיעה בעמודים הראשונים של העיתונים בשל מרכיבי „הסיפור הטוב" שיש בפרשה. בחינה מדוקדקת של הפרשה מראה, שלולא היו מעורבים בה שמות נוצצים, לא היתה חשיפת הרשת זוכה ליותר מאשר סיפור־כרוניקה רגיל.

תחילתה של הפרשה בשעת חצות של ה־14.4.88. בשעה זו נעצרו על־ידי מפלג הסמים של היחידה המרכזית בתל־אביב, יוסף ווילף (40) תושב הרצליה, ואשתו סנדרה (27). כמו כן, אבי כהן (32), אווה סערון (27), יפה הרוש (24) ושמעון פריינטה (32) — כולם תושבי תל־אביב — כחשודים בעבירות־סחר ואחזקת סמים.

בבקשה להארכת המעצר, שהוגשה יום לאחר מכן בבית־משפט השלום בתל־אביב, מפרטים חוקרי המשטרה את הרקע למעצר, ומבקשים הארכות־מעצר שונות, כדי שלא...

בקשה נוספת להארכת מעצרם של שני הגברים, לאחר מעצר של 15 יום. פרטי העבירה המופיעים בטופס הבקשה זהים כמעט לבקשה הראשונית. הסיבה לבקשה מצוינת כאי־סיום החקירה, והחשש כי החשודים ימלטו מאימת הדין לנוכח הראיות שנאספו. בעקבות הראיות החסויות, שהוצגו בפני השופט ראובן זיו, מורה זה האחרון ב־28.4.88, להאריך את מעצרם של השניים בשבעה ימים נוספים.

לאט־לאט מודלפת לאוזני עיתונאים הידיעה, כי המשטרה מצאה ברשותו של אחד החשודים פנקס־כתובות, המכיל רשימת כתובות של כ־40 איש, שחלקם או כולם בעלי שמות נוצצים, שצרכו את הסמים שהפצתם חשודה הרשת. אחרים מהם אף נשארו חייבים סכומים שונים בעבורם. מפה לאוזן עברה השמועה, כי המשטרה עורכת חיפושים בבתים של אנשי חברה ועסקים מאיזור הרצליה־פיתוח, רמת־השרון ותל־אביב. שמועות שונות התהלכו בעיר עד ל„פיצוץ" הראשון, שבו הודלפו שמותיהם של פרחי ודוד מושביץ — אופנאית ואחד מבעלי קונצרן „עלית", שניסה...

קוקאין. עוד דואר־אוויר

סם בדואר

ללקות ולשרוד

חמישה ימים בשבוע — מאבק

ההסתדרות נערכת לקראת מתקפת קיץ. המטרה — מעבר לשבוע עבודה מקוצר ■ „לא מקובל עלינו", טוען בתגובה הממונה על השכר במשרד האוצר. ועוד מאיים האוצר — צעד כזה יפחית את שכר העובדים בשליש

אבשלום קווה

עוד בטרם החלו שיחות של ממש על הסכם השכר החדש, בשני המיגזרים, הולכים ומתלהמים הוויכוחים על ישום אחד הסעיפים המרכזיים בהסכם הקודם בשירות הציבורי: שבוע עבודה מקוצר, בן־חמישה ימים. ההסתדרות הודיעה, כי מוסדותיה וכן המשק הציבורי יעברו, חד־צדדית, לחמישה ימי עבודה, במהלך החודשים מאי ויוני.

אין התקרמות, תתכנס ועדת המעקב, בראשות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי והממונה על השכר, כדי להכריע בנדון. הרושם שנוצר, בין ראשי ההסתדרות בפגישות ובכינוסים הראשונים, הוא שהמעסיקים הציבוריים אינם רוצים להגשים את הסעיף בהסכם הקודם, והם מבקשים להרוויח זמן ולדחות, ככל שהדבר ניתן, את ביצועו.

וכאשר לאיום של דנון להפחית עשרים אחוז, אומר ז'ילוני: נראה את המערכת הפוליטית ואת המיגזר הציבורי באותם חודשים, שהאוצר יעז לנכות משכרם של העובדים".

...

47, ובסקטור הציבורי — 45.5 שעות.

פעמיים לא נשלם

הלחץ האיטי, אך הנחוש, של ההסתדרות בנדון, נובע מחשש, כי העובדים יצטרכו „לשלם" גם בהסכם השכר לשנים 98'–88' תמורת הקיצור. „הדבר לא בא בחשבון", אומר ז'ילוני, „פעמיים לא נשלם. המעבר הוא כהתאם להסכם 87'–88'. שר האוצר וראשי משרדו מבקשים להרוויח שוב, אבל הפעם נבהיר להם ברורות — אין תמורה נוספת".

המעבר היה צריך להתחיל בראשון באפריל. באותו סעיף גם נקבע, כי אם עד אוקטובר 88' ...

...לפריון העבודה להמיוצה של מקום העבודה ולעידוד העובד להתקדם ולהגשים את עצמו, תוך ניצול מקסימלי של הזמן הפנוי, הן בלימודים והן בפעילות בחיי הקהילה, וכן מתאפשר לעובד לשהות יותר בחברת בני־משפחתו.

ההסתדרות נערכת למתקפת קיץ בנושא הקיצור והמעבר. עוצמתה, כפי שבאה לידי ביטוי במיפגן האחד במאי, והבחירות הקרובות יש בהן כדי למנוע עימות חריף בינה לבין המעסיקים השונים. דבר, שעלול לפגום, הוא ההליכה בנפרד של האיגודים המקצועיים. לשם הגשמת המעבר והקיצור יהיה ככל הנראה צורך לנהוג לפי הצוו המיושן, הכל כך לא אופנתי, אך הטוב — לאחר את השורות.

מחסום מסוכן לכלב השמירה

מה שהיינו עדים לו לאחרונה הוא שורה של צעדים, שננקטו על־ידי השלטונות, המאופיינים במחשבה ברורה להצר את הזכות הבסיסית לחופש ביטוי, במדינה דמוקרטית — טוענת חנה פרידמן מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

שלמה סלוצקי

לאחר שהוכח לעיני כל רפיון הידיים של אגודת העיתונאים בהגנה על האינטרסים הסקטוריאליים של חבריה ברשות השידור, בשביתת הנפל של סוף הקיץ שעבר, קשה היה לצפות שהיא תהיה הראשונה, שתצא להגנת חופש הביטוי בימים אלו של מעצרים סיטונאיים.

עיתונים נסגרים משני עברי הקו הירוק, עיתונאים נעצרים במעצר מנהלי או נחסמת יכולת...

לדעת חנה פרידמן, יש להכין מחדש את הרחבת השימוש בתקנות ההגנה לשעת חירום מ־1945 לאור האירועים המוזכרים לעיל, וזאת מאחר וחופש הביטוי הוא מערכי היסוד של משטר דמוקרטי וכאמור, פגיעה בו היא פגיעה באושיות הדמוקרטיה עצמה.

פרידמן: „במשפט התקדימי „קול העם נגד שר הפנים" (בג"ץ 73/53 ו־87/53, פסק השופט אגרנט בבית המשפט העליון, שחופש הביטוי הוא מערכי הדמוקרטיה. הוא הסתמך לצורך זאת על ההנחה, שלחופש הביטוי ולחופש העיתונות יש תוקף משפטי במדינת ישראל, וכי שורשיו...

גוש אמונים ומוחמד

עזי נתיב

מיהו ערבי? — שאלה זו משונה, אך לפתות אין היא בוטה ומרגיזה כמו: מיהו ערבי? — הקונוטציה של מיהו ערבי נסמכת על השאלה מיהו יהודי...

אם נבחון את המסרים בין היהדות לאיסלאם...

דמוקרטיה של איש חזק

משמעות הדמוקרטיה על־פי לי קואן יו, ראש־ממשלת סינגפור, מתקרבת למשאלות ליבו של אהרון פאפו. הפגיעות בחופש הפרט והדיבור לא ישנו את תוצאות הבחירות הקרובות שם

ירון אמיתי

האם איש חזק, מעין דיקטטור זמני על תקן מלאך־מושיע, הוא פתרון למצוקתן של מדינות דמוקרטיות? השאלה, המוכרת מאירופה של שנות העשרים והשלושים, נשמעת היטב גם בישראל. בימים אלה דנים בה גם בחלק נוסף של העולם. בדרום־מזרח אסיה עוברת הרפובליקה הדמוקרטית של סינגפור תהליך, שרבים בישראל היו רוצים לחקותו.

כסינגפור חייבת להיות מבוססת, כמו בימי הבריטים, על מקומו האידיאלי של האי כמרכזו מסחר ושירותים לשווקי דרום־מזרח אסיה. את מקום הנמל כצומת־תחבורה מרכזי החליף נמל־תעופה מודרני. רוב הזרים מכירים את סינגפור רק כנקודת־מעבר בדרך אל או מאוסטרליה, חניית־ביניים לצורך קנייה חפווה של מצרכים פטורים ממכס.

סינגפור עלתה על מפת העולם ביוזמת המושל הבריטי, סר סטמפורד ראפלס, שייסד באי כ־1819 תחנת מסחר עבור חברת הודו המזרחית הבריטית.

הוק עם הקומוניסטים, שאותם לא היסס לי למחוץ לאחר שייצב את שלטונו. לי הוא מאמין גדול בשלטון אוטוקראטי ופטרנליסטי. בנאום אחד אמר: „לא היינו מגשימים את הקידמה הכלכלית אילולא התערבנו בכל העניינים האישיים — מיהו שכנך, איך אתה גר, הרעש שאתה מקים, איזו שפה אתה מדבר".

עידוד היומים המצטיינים והמדיניות הנוקשה של חוק וסדר הביאו למרינה־העיר־האי שגשוג חסר תקדים: בין 1979 ו־1984,

…

סינגפור היא מדינה־אי, בקצהו הדרומי של חצי־האי המלאי. אין זה מקום רומנטי ביותר. בשטח הקטן (50x80 קמ"ר) מצטופפים 2.6 מיליון תושבים, רובם בבתי־דירות גורדי שחקים. למרות הצפיפות והחום הטרופי הכבד, המדינה הזעירה מצטיינת במיעוט פשיעה, וניקיון, שהוא לדעת אחרים סטרילי כמעט. כלכלת מרינה זעירה וחסרת משאבים

…

שגשוג חסר־תקדים

סוד הצלחתו של לי היא שליטה פוליטית בלעדית במערכת. השליטה הושגה תוך כדי המאבק לעצמאות, באמצעות קואליציה אד־

…

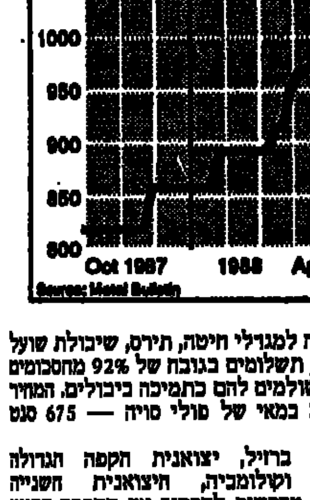
השבוע בשוק הסחורות

סוכר לזיקוק אלכוהול בבריה"מ

סוכר: צריכת הסוכר העולמית נמצאת בגידול מתמיד, שכתוצאה ממנו צפוי שוב קיטון במלאים. הגידול בצריכה בולט במיוחד בסין ובבריה"מ, שם משמש הסוכר לזיקוק בלתי חוקי של אלכוהול וכן לייצור משקאות קלים, שצריכתם גדלה. המחירים עלו בראשית השבוע וירדו בהמשכו. המחיר בסוף השבוע לאספקה במאי — 196.20 דולר לטונה.

ניסיון ברזילי לבטל את ההסכם התלת־שנתי עם קנדה, לפיו התחייבה ברזיל לרכוש 750 אלף טונות קמח בשנה. המחיר לאספקה במאי נע בין 308.5 סנט הבושל במיניאפוליס ל־311 סנט בקנזאס סיטי.

סויה: ספקולציות בדבר תוכניות הממשל האמריקני להגביל את שטחי הזריעה של סויה הוניקו את המחירים. הוסיפו שמן למדורה השמועות כי משרד החקלאות האמריקני

…

לעומתן, הקהילייה האירופית מבקשת לבחון מחדש את הסכם הקפה הבינלאומי, ואולי גם לבטלו. מחירי הקפה המשיכו לרדת. המחיר לאספקה במאי — 1,082 ליש"ט הטונה.

חנה איש־הורביץ

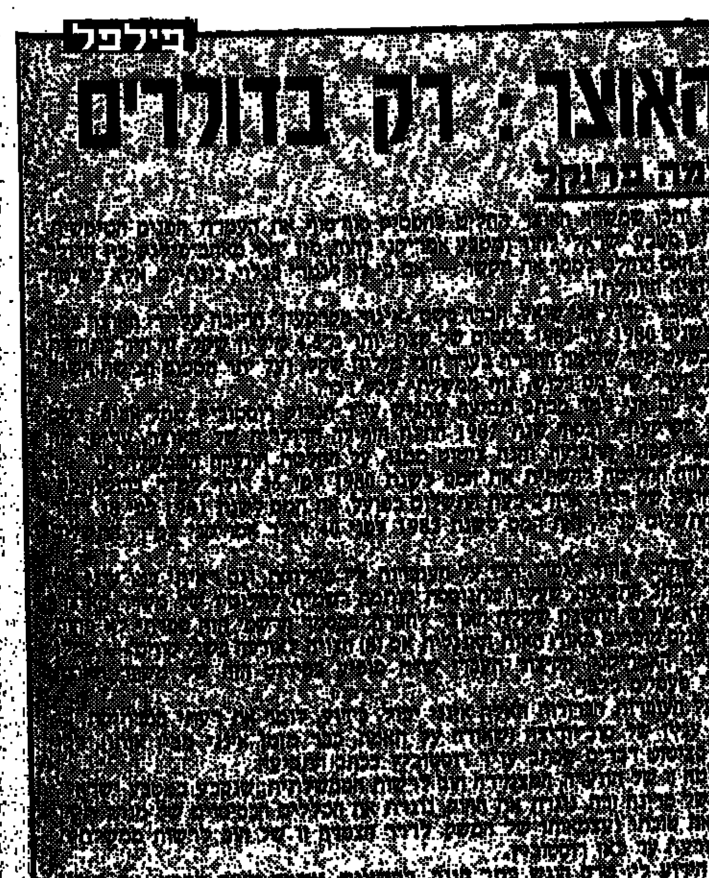
רבעון ראשון 88

ירידה של 19% בתיירות

ברבע הראשון של 1988 נרשמה ירידה של 4% לערך בלינות התיירים במלונות 3, 4 ו־5 כוכבים בישובים נבחרים, בהשוואה לרבע האחרון של 1987, המוסברת בעיקרה בירידה של כ־19% בלינות התיירים בחודש מארס — בהשוואה לרמת הלינות הממוצעת הגבוהה יחסית שהושגה בארבעת החודשים שקדמו. נתונים אלה הם בניכוי הגורמים העונתיים הרגילים.

בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נרשמה עלייה של 6% בכלל הלינות, כתוצאה מעלייה של 6.5% בלינות תיירים ו־4% בלינות ישראלים.

יצויין, כי ב־1988 חג הפסח והפסחא חלו בתחילת אפריל ואילו ב־1987 ב־13 וב־17 באפריל, בהתאמה — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על סמך עיבוד חודשי מזורז הנערך בלשכה עבור משרד התיירות והתאחדות המלונות.

יומני היטלר וברווזי רמברנדט

האיש שזייף את „יומני היטלר", חוזר עם זיופים חדשים

מארק היינריך, „רויטר"

תבות בביטינגן — מפרוורי שטוטגארט שבמערב־גרמניה — עמוס תמונות־שמן במסגרות מגולפות עתיקות, המצביעות על אוסף, שאין ערוך למחיר, של ...

„עוזני חייב הצי־מיליון מארקים לעורכי־דין, לבית־המשפט ולשלטונות המס ועליכן אציג את תמונותי למכירה בגלריה שלי בשטוטגארט, תמורת 800 עד 5,000 מארקים האחת".

„עלי להחזיק לנשמתי"

לשעבר, המסתתר באמריקה הלאטינית.

1000 מכתבים ונאומים מזויפים

היידמן תועמד למשפט יחד עם קויאו ונידון לעונש דומה לשלו על מירמה. קויאו הודה, כי קיבל 1.6 מיליון מארקים (או 530,000 דולארים) עבור היומנים.

…

המיתון כבר כאן

המחלוקת נסתיימה, כך נדמה, ב־2 במאי. כאשר פורסמו נתוני הכנסות המדינה לחודש אפריל, התברר נתון אחד שהיה שנוי במחלוקת בחודשים האחרונים — האם קיימת או לא קיימת האטה בפעילות הכלכלית במשק.

המספרים היו הפעם בעלי מסר ברור מאוד: כאשר חלה ירידה בהכנסות המדינה מגביית מס ערך מוסף, וכאשר קיימת ירידה דראסטית של כ־50 אחוז ביבוא כל, וההרגשה היא על המלה כל המוצרים בני חקיימא, דווקא בתקופת החגים — אין עוד ספק שחלה האטה בפעילות הכלכלית. אם נוסיף לכך את הירידה בתיירות, הרי שהתמונה מתבהרת והולכת.

גורמים שונים במשק טענו כבר בראשית חודש ינואר, כשלושה שבועות לאחר פרוץ ההומות ב־9 בדצמבר, שקיימת האטה ראשונית בפעילות הכלכלית. תושבי השטחים אינם רוכשים סחורות בישראל, התיירות מצויה בקו ירידה, רווחיות היצוא היורדת מפחיתה את כדאיות היצוא, עבודות הבנייה והסלילה

אנשי המקצוע והכלכלנים האופטימיים:

ההאטה הכלכלית ניכרת בכל. הירידה בתיירות כבר מתורגמת למספרים (ירידה של 19 אחוזים במספר הלינות בבתי־המלון בני 3, 4 ו־5 כוכבים) וגם קופת המדינה נמצאה סובלת — ההכנסות ממע"מ ירדו, דבר המעיד בעליל על הירידה בפעילות הכלכלית, ויבוא מוצרי הצריכה, לכל סוגיו, ירד בצורה ניכרת שכמותה לא היתה זה חודשים רבים.

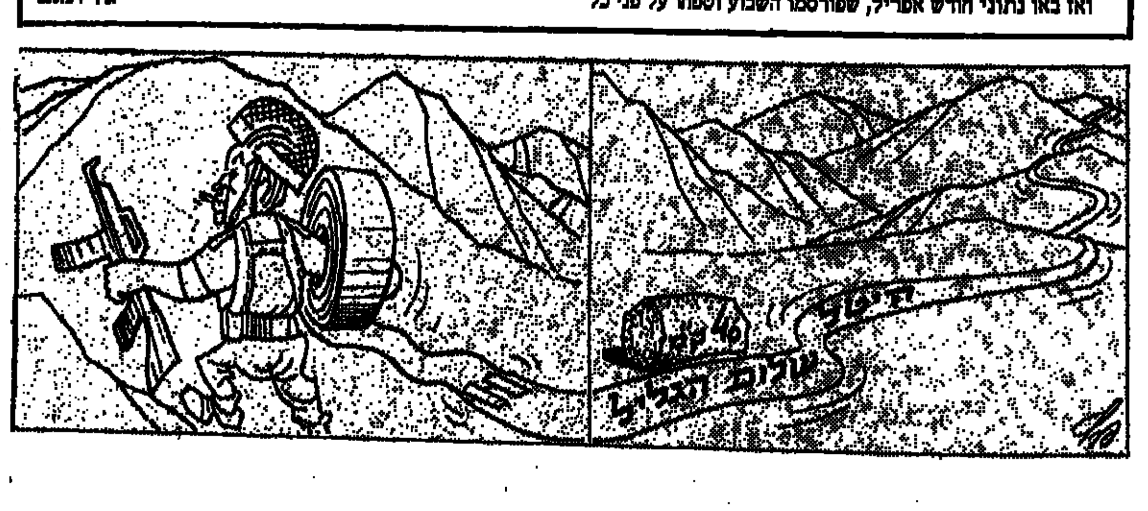
ומה אומרים הכלכלנים עכשיו?

במשרדי האוצר והתעשייה עדיין לא מוכנים להתסכים לכך שמדובר במיתון בכלכלה הישראלית. לדבריהם, אין כל מיתון בשער. לדעת גורמים בכירים באוצר, אין מדובר אלא בתופעה חולפת ובתנודות בהרגלי הצריכה של הציבור הישראלי. במשרד הכלכלה אולי לא מאושרים, אבל אומרים, לא מעט בגאווה: „אנחנו ידענו. הרי אמרנו לכם שזה מה שיתרחש".

העובדות כבר בולטות בשטח

…

גל אגם

חדשות המשק

בנק הפועלים:

האינתיפאדה תגרום הפסד של 500 מיליון דולר

אם המהומות בשטחים ימשכו על פני כל 1988, עלולה הפגיעה הפוטנציאלית במשק הישראלי להגיע לכ־500 מיליון דולר, כלומר עד לשיעור של 1.5 אחוזים מהתוצר — מעריכים כלכלני בנק הפועלים בסקירה על השפעת המהומות על המשק.

ובשנה שעברה הגיעה לרמת שיא. נתונים לרבעון הראשון של 88 מצביעים על ירידה של כ־4 אחוזים בלבד לעומת סוף 87', אולם כלכלני הבנק מעריכים כי הירידה השנתית עלולה להגיע ל־15 אחוז, שמשמעותה הפסד ערך מוסף של כ־140 מיליון דולר.

הירידה במספר המועסקים מהשטחים בישראל נאמדת ב־30 — 20 אלף עובדים, והפגיעה העיקרית היא בענפי הבניין

…

מתבטאת בארבעה תחומים עיקריים: פגיעה בתיירות, ירידה במספר המועסקים מהשטחים בישראל, צמצום הקניות של מוצרים ושירותים מישראל על־ידי צרכנים מהשטחים ועלייה בהוצאות הביטחון.

התיירות מהווה 3 עד 4 אחוזים מהתל"ג

…

ימי המילואים. אם ... הנוכחי, תתחייב בטווח הבינוני הגדלה בהוצאות הביטחון והפסד התפוקה הנובע מהגדלת מספר ימי המילואים נאמד ב־100 עד 130 מיליון דולר.

אודי נחשון

בל"ל

האם תשיר ירדנה ארזי ג'ינגל נגד הוועד

ועד עובדי בנק לאומי מאיים להגביר את פעולותיו נגד הנהלת הבנק — לאחר שההנהלה פנתה לבית הדין לעבודה וביקשה לזמן את 29 חברי הוועד הארצי לדיון ולכפות עליהם, באמצעות קנסות, את הצו האוסר עליהם לקיים עיצומים.

בהנהלת הבנק טוענים, כי העובדים ממשיכים לקיים עיצומים, למרות צו של בית הדין שהוצא ב־14 באפריל, לבקשת ההנהלה. העיצומים מתבטאים בכינוס אסיפות הסברה בשעות העבודה ובסנקציות נוספות.

יו"ר ועד עובדי בל"ל, לואי רוט, תקף אתמול בחריפות את הנהלת הבנק. לדבריו, „ההנהלה העמידה לעצמה אתגר להוריד ולכופף את כוחו של הוועד הארצי, המעל מתוקף חוקת העבודה. ההנהלה הזאת חוזרת על טעויות ההנהלה הקודמת, ונסיונות להתערב בפעילות הוועדים לא יעברו לסדר היום", אמר רוט.

לדבריו, הוועד ימשיך לפעול להסברת עמדותיו, באמצעות כינוס אסיפות הסברה ופגישות עם העובדים. „בקצב האירועים בימים האחרונים, עוד יבקשו מירדנה ארזי לשיר ג'ינגל נגד הוועד", אמר רוט.

בתגובה חוזר דובר בל"ל על הטענות כי הוועד הפר את צו בית הדין, בסידרת של אירועים המפורטים בכתב התביעה שהוגש שלשום. הדובר הוסיף, כי הנהלת הבנק לא תוכל לעבור לסדר היום על צעדי ועד העובדים.

אודי נחשון

ריבית הזכות תרד

ריבית הזכות על הפקדונות השקליים עשויה לרדת, בעקבות הודעת בנק ישראל על הגדלת סכום המיכרזים המוניטריים בשבועיים האחרונים של מאי מ־250 מיליון ל־400 מיליון ש"ח —, מעריכים גורמים בנקאיים.

במחלקה המוניטרית של בנק ישראל הסבירו אתמול, כי הגדלת סכומי המיכרזים באה על רקע הגברת גיוס ההון לטווח ארוך, לצורך מיחזור החוב הפנימי.

בסוף אפריל הודיע בנק ישראל על הקטנת המכרזים המוניטריים במאי מ־400 מיליון ל־250 מיליון ש"ח, ובבנקים מציינים כי החלטתו מאתמול מלמדת שביקורתם על

צמצום המיכרזים היתה מוצדקת. החלטה זו הביאה לעליית ריבית הזכות ששילמו הבנקים, מתוך חשש לגרעונות נזילות. לכן הגיבו אתמול בבנקים המסחריים בסיפוק על החלטת בנק ישראל, וצופים כי היא תחזיר את הריבית לרמתה הקודמת.

שיעורי הריבית. אתמול היו כ־11 אחוז לשנה על פקדונות פת"ק, כ־12 אחוז על פקדונות פק"מ, ועל פקדונות הצ'מבו שילמו הבנקים עד 14 אחוז לשנה.

מעריכים, כי עתה יורידו הבנקים את הריבית לטווח ארוך, מתוך ציפייה כי מגמת הירידה בריבית תימשך.

א.נ.

הבנקים ממשיכים להרוויח גם ב־88

שלושה בנקים מקבוצת בנק לאומי פרסמו אתמול את התוצאות לרבעון הראשון של 88, המצביעות על שיפור ברווחיות.

הרווח הנקי של בנק לאומי למשכנתאות הסתכם ב־850 אלף ש"ח, לעומת כ־300 אלף ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, והיקף ההלוואות

של הבנק גדל ב־2 אחוזים, ל־966 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי של בנק לאומי לתעשייה הסתכם ב־1.2 מיליון ש"ח לעומת 400 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ואילו הרווח הנקי של בנק לאומי לאיגוד הלוואות הסתכם ב־4.9 מיליון ש"ח, כולל חלק הבנק ברווחי חברה מסונפת.

א.נ.

הקרנות עלו באפריל

כל קרנות הנאמנות המנוהלות על ידי חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות השיגו בחודש אפריל החולף תשואות משוקללות העולות על 2 אחוזים, שהוא השיעור החזוי של עליית מדד המחירים לצרכן — אם בוחנים

לא רק את הישגי כל קרן בנפרד אלא משקללים את הישגים של הקרנות על־פי גודלן היחסי — כך עולה מבדיקה של כלכלני חברת „אילנות דיסקונט".

תיירות

לאן הקיץ

סיכומים שנעשו ע"י גורמי התיירות הישראלית לקראת סוף שנת 1987 העריכו, כי תהיה שנת צמיחה בתיירות היוצאת ב־1988. כולם חישבו ומצאו, כי צירוף של שנת הבחירות עם הארכת ימי המילואים יוסיפו עוד ועוד מועמדים לטיולים בחו"ל. עם הזמן הצטננו התחזיות. עכשיו כבר אין מדברים על עלייה — מתווכחים בכמה אחוזים תרד התנועה לחו"ל.

חברות תעופה סובלות מירידה בתיירות נכנסת וגם מצמצום בתיירות הישראלית. נמסר, כי חלה ירידה של כ־15% במספר הנוסעים בקו האטלנטי של „אל על". לא רשמית מעריכים את הירידה ב־25%.

חברות התעופה השונות מתאמצות למשוך את התייר בשיטות שונות. חברה אחת מציעה ללקוחותיה ביטוח בריאות. הביטוח מוצע במחיר 15 דולר לחודש. יש המציעות רכישת כרטיסי טיסה פנים־ארציים בארה"ב במחירים מסובסדים. ישנן גם הצעות לטיולים בים הקאריבי, או השכרת רכב במחירי מציאה. יש המציעות הבילות תיור עם תוספות, האמורות למשוך לקוחות. גם הצעות הפלגה ישנן. תרומנים מציעים הבילת תיור לרומניה דרך תורכיה, הים השחור, ובעתיד ביקורים בנמלי בריה"מ.

הירידה בשער הדולר גרמה לכך שלמעשה יש הוזלה במחירי ההבילות. ואף במחירי הכרטיסים, שכולם מחושבים במטבע ארה"ב. הנוסעים שלא במסגרת קבוצתית יוכלו בקלות לדעת עד כמה עלו מחירי הלינה, הארוחות, הקניות במדינות מערב אירופה. למדינות הזולות, כמו רומניה ויוגוסלביה, מצטרפת

השנה גם פולין. נמסר, כי השנה יש אפשרות לחציית גבולה של צ'כוסלובקיה.

„סאן דור — ארקיע" מציעה „חלום סקנדינבי" ל־15 יום במחיר של כ־1500 דולר ועוד 15% היטל. המחיר כולל את הטיסה, האיכסון, ארוחות בוקר, סיורים ושיט בפיורד. אותה חברה מציעה טיול באנגליה, סקוטלנד ווילס לתקופה של 15 יום באותו מחיר, כי 1,500 דולר. יותר התנאים דומים לאלה המוצעים בתוכנית „החלום הסקנדינבי", בתוספת ביקורים בארמונות (וינדזור) והצגת תיאטרון בלונדון. במחיר כמעט זהה אפשר לטייל ב„אירופה הקלאסית" — גרמניה, הולנד, צרפת.

ב־1,050 דולר בלבד ניתן לסייר ביוגוסלביה עשרה ימים. בין הצימוקים — ביקור במערת. הנטיפים של פוסטוינה. בהוצאה של 1,400 דולר ועוד 15% היטל אפשר לעשות סיבוב ביוגוסלביה, הונגריה ואוסטריה. מבטיחים ארוחת בוקר ועוד ארוחה נוספת, פרט לעיתים בהוסטל, וינה ולובליאנה, שם מבטיחים ארוחת בוקר בלבד. ל„סאן דור" יש עוד הצעות טיולים, המבקר הישראלי יכול לעבור, במכה אחת, גם ביוגוסלביה והונגריה, גם ביוון, בבולגריה ותורכיה, יעדים שעד לא מכבר היו סגורים בחלקם לישראלים.

זהירות — ויזה ספרדית

חברת „מליה" הישראלית, שלוחה של החברה־האם הספרדית, עוסקת בהוסעת קבוצות תיירים לספרד ולפורטוגל. כאן המחירים, לשם שינוי, אינם כוללים את ההוצאה לכרטיסי טיסה, כאשר מומינים סיור לחודש מאי, למשל, יש להביא בחשבון שינוי במחיר הטיסה, שכן עומדים לייקר את הכרטיסים ב־8% אחוזים. מחיר הסיור לשבועיים, לספרד ופורטוגל — כ־1,500 דולר. זה כולל את ההיטל של 15%, תשלום עבור ויזה וגם ביטוח

ביטול. ואגב ויזה לספרד — אין לנסות ולהזמין ויזה מחוץ לישראל כאשר המבקש הוא בעל דרכון ישראלי.

„מליה" גם מציעה טיולים לאיטליה ושווייץ ל־11 יום במחיר כ־1,130 דולר, לאיטליה, שווייץ וצרפת במחיר 1,420 דולר (לזה יש להוסיף היטל של 15%). למליה עוד הצעה מעניינת — סיור של 34 יום לארה"ב, קנדה והונולולו, במחיר כ־3,500 דולר ועוד 310 דולר היטל שירותים. במהלך הטיול מבקרים במונטריאול, טורונטו, מפלי הניאגרה, סיאטל, ואנקובר, פארק ילוסטון, לאס־וגאס, סאן־פרנציסקו, הונולולו, לוס־אנג'לס ושינגטון וזהו.

בדוק בטרם תצא

למתעניין בהצעות השונות מומלץ להשוות. טוב טוב את כל הנתונים, ואת האותיות הקטנות. חשוב לברוק עד כמה מארגן הטיול עומד בהבטחותיו, עד כמה הוא מתחייב לכסות הוצאות שונות של ביקורים באתרים שונים, כגון מוזיאונים, מה בנוגע למספר הארוחות בעת השהייה הזורה ומרימה אחרי שהקבוצה סיימה את תוכנית הביקורים. המקור הטוב ביותר למירע הם מי שכבר טייל עם חברה מסויימת, חשובה מאוד גם רמת המדריכים והמלווים. מלווה גרוע עלול לקלקל את כל הטיול.

השנה אפשר להיות ברוין, בניגוד למצב שהיה ב־1987, עכשיו אפשר גם להצטרף לטיול שבעבר היה כבר תפוס לגמרי. אין להיחפז בתשלום עבור הטיול. אפשר להסתפק בתשלום מיקדמה מינימלית ולשלם רק ברגע האחרון — הכל צמוד לחשש מפני פיחות, כי אז זה כבר סיפור אחר.

ערך לוי מורב

יוסף שמיר

פסטיבל ישראל

שאלה של זהות

„מר מאני" מאת א.ב. יהושע בתיאטרון חיפה

חנה רוזנטל

מה הניע את יוסף מאני, יהודי ספרדי בן 31, בעל הרכון בריטי בירושלים של 1917, לבגוד במיטיביו ולמסור סודות צבאיים לגרמנים ולתורכים? כשנתפס התברר שעשה זאת שלא על מנת לקבל תשלום. כל שביקש היתה האפשרות לנאום לפני הערבים הכפריים על הצהרת בלפור. מראה להם מפת של פלשתינה — מחלקה בינם לבין היהודים, שעוד מעט יציפו את הארץ בארבה. מבקש מן הכפריים הנרדמים שיקחו להם זהות.

את האזרחות הבריטית קיבל אביו מן הקונסול הבריטי בירושלים. לימים נעשה רופא מצליח וציוני נלהב. באחד ממסעיו שהה בבירות ונהרג שם בתאונת דרכים. במשפחה שהתפוררה פתאום לקח לו הנער יוסף חירות מרובה כ„יצור מדיני, הומוסוליטיקוס". הוא קובע לעצמו את מטרותיו ואת האמצעים להשגתם: „לימוד שפות והתרועעות עם כל חלקי האוכלוסיה של ירושלים ערבים, תורכים, יהודים וורדים מ„מאה שערים" וציונים. לימים עשה לעצמו תעודת „עיתונאי" למרות שלא כתב באף עיתון ונסע לביירות ללמוד משפטים. שבע שנים ישב באוניברסיטה ולא סיים. הולך לאסיפות של דרוזים, של שיעים, של קומוניסטים, נוצרים, מרונים וקאתולים, מבקר בבית־הכנסת של יהודי ספרד, „שט מזהות לזהות וכל הזהויות מעורבות".

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה חזר עם בנו התינוק לירושלים. נשא אשה עקרה מבוגרת ממנו בשנים. ב־1917, עם כניסת חיילות אלנבי, הפך לעוזר המימשל הבריטי — מתרגם לכפריים את הצהרת הכיבוש. ב־20 בנובמבר מצא על שולחן המיפקדה מברק שנשלח מלונדון — הצהרת בלפור. ואם אז עלתה במוחו מחשבת הבגידה? ויום אחר מצא באחד מחדרי המטה מטה, תוכנית התקפה על האויב...

מר מאני — מונודרמה על־פי א.ב. יהושע.

בכל תקופה מר מאני שונה בתמונה: דורון תבורי

בימוי: אילן תורן. משחק: דורון תבורי.

סאגה משפחתית

„מר מאני" פורסם לראשונה בחוברת „פוליטיקה" (5־6). בהקדמה שהוסיף המחבר הוא מספר שהפרק הזה אמור היה להיות פרק שלישי ברומן גדול שהחל לכתב ב־1983 ותוכנן להיקרא בשם זה. סאגה משפחתית שמקיפה חמישה דורות ונפרשת בחמש שיחות בין שני אנשים. בשיחה עצמה נשמע רק קולו של האחר. מונולוג המכיל תשובות והתייחסויות לתגובותיו הלא נשמעות של בן־השיח האילם.

כל שיחה מתרחשת בתקופה היסטורית שונה ובמקום גיאוגרפי אחר. השיחות מסודרות מן המאוחר אל המוקדם: הראשונה 1982 בקיבוץ חצריך ליד באר־שבע, השנייה ב־1944 בכרתים, השלישית 1918 בירושלים של סוף מלחמת העולם הראשונה, הרביעית באחוזה ליד העיירה ארשוויץ ב־1899 והחמישית והאחרונה באתונה ב־1848. נושא השיחות כולן הוא מר מאני. בכל תקופה מר מאני שונה מן הבן של הנין עד מר מאני הראשון, מסיבות שהסופר אינו מפרט אותן, הוא זנח את הרומן ורק הפרק השלישי בו הושלם, הפרק המתרחש בירושלים שלאחר הכבוש הבריטי.

בפרק זה המדבר הוא לייטנאנט אייבור סטיבן הורוביץ (דורון תבורי), בן של מהגר מרוסיה שהגיע לאנגליה, נשא שם אשה יהודיה אנגליה והתעשר. אייבור, שלמד משפטים בקיימבריג', משמש בפרקליטות הצבאית הבריטית בפלשתינה בשנים 1917־1918. כתובע הצבאי עליו לבקש עונש מוות למאני — אך מנסה לחלצו מגזר־דין זה. בן שיחו של לייטנאנט הורוביץ, שקולו אינו נשמע, הוא השופט הצבאי, הבריטי ממוצא וולשי קולונל מייקל וודהאוז, שנפגע קשה בקרבות, כמעט עיוור. לכן מוסר לו התובע בעל־פה את פרטי התיק — מעין קדם משפט דמיוני שהוא עורך עם אב בית־הדין המיועד.

תוך המונולוג מתבהר קשרו של מאני למולדת, עולות שאלות לגבי ראשית הציונות ויחסה לערבים. פרשנותו של הקולונל קובעת את פסק־הדין המפתיע.

התלבושות בהצגה נעשו על־ידי גילה לחט. התפאורה — אברהם אילת. תאורה — יחיאל אורגל.

עלי תאנה

יוסי שיפמן

זה התחיל עם אריאן מנושקין וזה נמשך עם מוריס בז'אר. מודעות קניות כדי להסביר לקהל בישראל למה, למרות שהוא גר במחנה מצורעים, יואילו הם האמנים הגדולים לבוא ולבקר אותו. לא תודה. אני לא צריך את ההצטדקויות האלה! די לי בסבל שנגרם לי כאן והבושה שאוחזת אותי כתושב בארץ הזו נוכח המעשים המתרחשים כאן. החלום הציוני נשבר באלותיהם של חיילי צה"ל על ראשיהם של נערים פלשתינים. אבל אני חי כאן ואני לא צריך את הטפות המוסר של המתחסדים. אני גם לא מוכן לעיין בעלי התאנה המוסריים שמוסדות תרבות מערביים מנפקים לעצמם מעל דפי העיתונות שלי. אם הם חייבים להזדהות עם הכמיהה לחופש שיוסיפו הופעות בחינם בשכם, בחלחול, ובעזה.

אבל להיכנס לתוך מדינת ישראל הידועה כמחנה מצורעים עם אישור בטוח לבריחה, לעשות מן העניין הון פרסומי, בטון של „תראו חברה" אני בעצם עושה לכם טובה. לא רוצה להרגיש שעושים לי טובות. הקהל בישראל משלם במיטב כספו, כדי לצרוך את התרבות המיובאת הזאת. לא מגיע לו היחס הזה. אם החליטו מארגני כנס השירה בישראל לבטלו כמחאה על המתרחש, יש לי אתם בעיה. אבל זו הבעיה שלי, כאן בארץ ואני חייב להתמודד אתה. אבל זה בפירוש עניין שלי בלבד!

מר בז'אר, כך מספרים, נדלק לרעיון הריקוד' בשהותו בוילנה בשנה שעברה. האם ביקור שם לווה גם כן במודעת יוקרה על דפי ה„פראוודה' וה„איזבסטיה'. מודעות המדברות על רצונם של האפגנים בשחרור, על מאווייהם של הגרוזינים בעצמאות או על כמיהתם של העמים הבלטיים בהגדרה עצמית. האם יכול היה להתפרסם שם נוסח כמו זה שפורסם אצלנו „בואנו הינו מחווה כלפי כל אותם אנשים בברית־המועצות — חברי הסובייט העליון, אנשי רוח, סופרים, ... חמכים בזכות של האוזבקים בחופש וכו' וכו'.

אני, יליד הארץ הזאת, צרכן תרבות מובהק, ואני לא מוכן לקבל את עלי התאנה. זכותו של כל אדם להביע את דעתו, אינה מוטלת בספק. אבל אין מקום לשימוש בה, כדי להצדיק ביקור אמנותי־עסקי מובהק, שאין עמו ועם הכרה בצדקת דרך השלטון ולא כלום.

קולנוע

אנימציה ישראלית

יעל ישראל

עיריית חדרה רוצה לעלות על מפת האנימציה. לשם כך חברה חדרה עם איגוד שוחרי האנימציה, לשם הכנת יום אנימציה ארוך, שיתקיים היום, ל"ג בעומר, בבית אליעזר בחדרה. האירוע יתקיים בחסות הגיגות שנת ה־40.

מטרת הפסטיבל היא הצגת יצירת אנימציה של יוצרים צעירים בישראל, מפגש יוצרים ורו־שיח לשם עידוד היצירה בארץ. בפסטיבל יוקרנו סרטים מחמש סדנאות האנימציה, הפועלות כיום בארץ. במרתון, שיימשך מעשר בבוקר ועד ארבע אחר־הצהריים, יוקרנו סרטי ביכורים של חניכים מהיחידה לאנימציה „בצלאל", בהדרכת יצחק כורשן ממכללת „ויצו" קנדה בחיפה בהדרכת רוני אורן; מהסדנה של אגף הנוער במוזיאון ישראל; וכן סרטים של בוגרי הסדנאות של דורו שליטא ושל צביקה אורן. בין היוצרים הצעירים אשר סרטיהם יוקרנו, אפשר למצוא גם חיילים ותיכוניסטים, שהחלו להתעסק באנימציה בגיל צעיר במיוחד.

עיריית חדרה מבטיחה למשתתפים יום ארוך ומעניין, הכולל שלוש ארוחות קלות וגם מבחר של סרטי אנימציה מחו"ל. בסיומו יוקרן סרטם של החיפושיות: „צוללת צהובה", אחד מסרטי האנימציה החשובים של שנות השישים. כרטיסים לארוע יימכרו במחיר 15 ש"ח (כולל חכל). יש רק 200 כרטיסים למכירה — לכן כל הקודם זוכה. פרטים נוספים בעיריית חדרה טל: 06־328311.

קונצרט האשון

מוסיקה אינצידנטלית

אביבה שלח

קונצרט מיספר 9 של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של רוג'ר נורינגטון עם סילביה גינברג (סופרן) וגדעון שמר (קריין). התוכנית: בטהובן — המוסיקה למחזה „אגמונד", אופ. 84; הפתיחה „ליאונורה" מיספר 2, אופ. 72; סימפוניה מיספר 2 ברה מז'ור, אופ. 36.

היכל התרבות, 1.5.88

נורינגטון הוא מנצח־חוקר, השואף לשחזר ביצירות שהוא מבצע את רוח התקופה בה נוצרו. כך בכלים והרכבם וכך גם בהעמדה המיוחדת של התזמורת. בתוכנית, שכולה בטהובן, ולאו דווקא במתכונת המקובלת של פתיחה־קונצ'רטו־סימפוניה, כללה מוסיקה אינצידנטלית למחזה, שאת מרביתו אין מרבים להשמיע באולמות הקונצרטים. צורפה אליה פתיחה לאופרה — „מחזה" אחר („פידליו") התוכנית הסתיימה בסימפוניה השניה, גם היא בת העשור הראשון של המאה החולפת.

מוסיקה למחזה ללא מחזה לוקה בחסר מטבע בריאתה, וגם בגדולתם של בטהובן וגתה אין כדי למלא מסגרת ללא תווך, אפילו בעזרת דברי קישור שהוספו בימינו. יש עמי אמנם, מילה טובה לקריינות הרהוטה של גדעון שמר, וגם מחמאה קטנה לסילביה גרינברג בשל הסופרן הקטן היפה שלה, שהיה זוכה אולי למקומו הראוי לו נהגה התזמורת ביתר ערנה. אבל מה שנשאר, לאחר כל אלה, הוא הפתיחה המוכרת כל כך, מוסיקה החותרת לדרור בביצוע מרנין.

אהבתי גם את נגינת „ליאונורה" ואת הביצוע המרוקרק והנמרץ של הסימפוניה ברה מז'ור.

תערוכה

שמונה באשדות יעקב

נ. הגריזי

זה חצי שנה לא כתבתי על תערוכות במוזיאון עמק הירדן ובינתיים חלו שם שינויים מספר. מאז פרישתו מחמת בריאותו הלקויה של מאיר נחושתן, מייסד ומנהל „בית אורי ורמי" שבאשדות יעקב המאוחד, עבר מוסד זה מעט תהפוכות ומשברים ועם זאת, ובכל זאת, התפתח והתייפה: שונתה צורתו של המוזיאון, נוסף אולם תצוגה גדול ומול הכניסה ניצב ועומד פסל מביבתי של יגאל תומרקין שגם הוא הוקם תוך משברים ויכוחים, אך בינתיים הפך להיות חלק בלתי נפרד מן הסביבה, נותן אופי למקום ומסמל את הכיוון האמנותי המתקדם של הבית.

לא מזמן עבר ניהול הבית לידי אוצרת צעירה ובעלת מרץ מבנות הקיבוץ, מרים כתר, והתערוכה האחרונה, שננעלה בשבוע שעבר, תערוכת ציור מודרני של שמונה אמנים צעירים (בני 28־35) תעיד על כושר שיפוטה ובחירתה. האמנים הם בחלקם עולים מארה"ב או צרפת וחלקם נולדו בארץ. כמעט כולם (חוץ מאחד) סיימו את לימודי האמנות ב„בצלאל", אך רבים מתקשטים בתארים מלימודים אחרים. לא נוכל אלא להזכיר את כל אחד מהם „על קצה המזלג".

אמנון בן־עמי קורא לקומפוזיציות שלו — המאורגנות בשפה ציורית מאופקת בצבעים המצטמצמים לאפור, חום, שחור ולבן — „נוסחאות". השמות שהוא נותן לציוריו — „עשרים ואחד שועלים", „כלב משתיק", „איש ואשה" — מקבלים הסבר בקטלוג התערוכה: „נוסחאות עולות ומגיעות בפולסים חשמליים ונקלטות בתודעה במקומות וזמנים אקראיים. רובן נופלות חזרה למערכת העצבים וממשיכות לחסום או נעלמות בהשתנה. אלה שעוברות את הביקורת, מודפסות בסטודיו ובכך הופכות מחומר חי לשמן על בד".

רות קסטנבאום הירושלמית, שנולדה בוושינגטון, יוצרת בשמן בשכבות דקות נופים אין־סופיים מונוכרומיים — אדום כהה, כחול, תכלת וצבע גוף. נופים שנולדו ממצבי־רוח ומולידים מצבי־רוח.

יואל גילון; שנוסף על לימודי האמנות ב„בצלאל" סיים לימודי מתימטיקה ופיזיקה באוניברסיטת ירושלים ועובד בתחום האנרגיה הסולרית, מצטיין בהומור נפלא. הוא מרכיב את תמונותיו מאלמנטים ריאליסטיים, מין הרכבי תמונות ממחסן הזכרונות: פיסת רגל של אשה בבית־קפה, פנים של פילוסוף, פרח בשיער בחורה ושיער ראשו של אמן המסתיר את עיניו, יצירה הראויה לציון: חווית אישפוז בבית־חולים עם פניו הענקיות של רופא וזיכרון המזרק המכאיב.

גיל דלסקי, יליד ירושלים, מצייר בצבעי אקריליק. הוא סיים באוניברסיטה העברית לימודי פילוסופיה ופסיכולוגיה — ויש לכך קשר לאמנות שהוא מייצר. על תהליך יצירתו הוא מעיר בקטלוג התערוכה: „עבודתי היא ניסיון לבטא דימויים צבעוניים שהינם השתקפות למצבים רגשיים שונים... במהלך העבודה מתגלגל הנושא הראשוני לפי צורים של צבע וצורה". אך בהמשך נשכח כאילו הנושא הראשוני או מאבד מחשיבותו: „רק בסיכום עם סיום העבודה, ניתן לגלות את עקבותיו של הנושא בציור כולו". יש בציוריו של גיל דלסקי משהו מתמימותו הבלתי מתוחכמת של עולם כפי שהוא נראה בעיניו של ילד.

יהודית אופלמן למדה לפני עלייתה לארץ (1976) חמש שנים בבית־ספר לאמנות חזותית בניו־יורק והמשיכה ללמוד בארץ בסדנת אמני הקיבוץ ואחר כך ב„בצלאל", היא מציירת בשמן גופים בגוונים בוערים. בפורמט קטן. „אלה נופים הנובעים מתוך רישום, זיכרון והרגשות פנימיות הקשורות לארץ ולמקומות הספציפיים אותם אני רושמת, חווה ורושמת מתוך אהבה".

מקס ורבר מתעמק בצורתם של חפצים יומיים וחוזר עליהם במגזרות דיקט, אלומיניום, בריסטול, שטיח או רישום על נחושת ומזוניות, ואילו יעל דורון מעתיקה בגואש וטמפרה על נייר את מה שהוא מציירת בבית על הרצפה. „בביתי אני מציבה אוביקטים על רצפה מעוטרת, מדמיינת מצב של מרחב איסופי במערכת מוגבלת: קערות עם או בלי מים, בקבוקים בפיילה, או פקקים ... לעתים הקישוטים נעים סביב האובייקט ולפעמים הקישוט מתפקד כאובייקט". זוהי תמצית מהתמצית המודפסת ואוסיף על מה שכתוב. בקטלוג שבציורים יש דקויות צבעוניות נהדרות ועדינות אינקין.

לבסוף נרשום לפנינו את עמיר אוולאי, יליד חיפה המתגורר בירושלים. המציג עבודות במידות גדולות בטכניקה מעורבת.

ברג בסינפונייטה

תורמים ומרוצים

סעם או פעמיים בחודש מצלצלים בדלת שני תלמידים מבית־הספר השכונתי ובידיהם פנקסי התרמה לארגון וולנטרי זה או אחר, שפעולתו המבורכת מקלה על סבלם של הנזקקים לה. בדרך כלל אנחנו יודעים במה המדובר, קראנו מאמר, ראינו מודעה, צפינו בתשדיר שירות, אבל גם אם לא — הלב היהודי לא יתן לנו לשלח את הילדים ריקם ואנו שולים שטר מהארנק. אם ההתרמות תכופות מדי, הילדים חצופים מדי והסכומים הנדרשים גבוהים — אנו כותבים מכתב נזעם למערכת. מה הולך כאן רבותי? מי מפקח על כל אלה? האם זה מבורך? ואולי קצה נפשו של הציבור מהשנורר הלוזה?

ובכן — יש פיקוח וישנה יד מסדרת ואין, לפחות לא בשנים הקרובות, דרך אחרת לדאוג לרווחת הנצרכים. והציבור — תתפלאו — רווקא מרוצה...

כ־15 ארגונים וולנטרים קיבלו אישור של משרד־החינוך־והתרבות להסתייע בתלמידים (כיתות ו'־ו') ביום ההתרמה שלהם. ועדה מיוחדת בוחנת את כל הבקשות ואלה שאושרו מתפרסמות בחוזר המנהל הכללי, בתחילת שנת הלימודים. הארגונים הוותיקים שומרים בקנאות את היום המסורתי שהוקצה להם, כי מי שנופל בחלקו להתרים שבועיים אחרי ארגון אחר, או בסוף חודש או אחרי חג — יוצא מופסד.

הסקר מוכיח אחדה

מודאגים מהביקורת החליטו כמה ארגונים וולנטריים להזמין סקר דעת קהל. האם הציבור מכיר את הארגונים המתרימים אותו? האם יש אגודות מועדפות? מה דעת הציבור על התרמות בסיוע התלמידים? האם חשוב לתורמים לדעת מה נעשה בכספם? האם תשדירי השירות משפיעים על התורמים?

בסקר שותפו 1230 איש, המהווים מדגם מייצג של האוכלוסיה הבוגרת בלי קיבוצים, מיעוטים וכאלה שלא פותחים את הדלת. התוצאות היו מפתיעות במקצת, אך מאוד רצויות למזמיני הסקר. מסתבר שלא רק העגל חייב לינוק כדי להתקיים, אלא שגם הפרה מניקה אותו בכייף. הציבור — לפי הסקר — מקבל באהבה את האגודות הוולנטריות, מכיר בחשיבות פועלו ותרומתו לטיפול ושיקום האוכלוסיות החלשות; הוא מקבל בהבנה את מבצעי ההתרמה ומוכן לשתף פעולה עם המתרימים; הוא מוכן לתרום פעמים רבות בשנה ומוצא ערך חינוכי בהפעלת תלמידים...

ד"ר מיכה הופ, מנהל מכון המחקר של „מודיעין אזרחי" (אשר ערכה את הסקר), מודה, שאין כל אפשרות לברוק את אמיתות התשובות. אמנם הסקר מתוחכם, מציג שאלות משולבות, המאפשרות לגלות חלק מהסתירות, אבל זאת לא אינקוויזיציה, אסור ללחוץ על הנשאלים או להביך אותם. מרבית המשתתפים הצהירו כי תרומתם היא בסך 5 או 10 ש"ח. התביישו להודות בפחות? ואולי נוח לומר מספר עגול או שזאת אכן אמת, כי שטרות אלה נפוצים ביותר?

כולנו קבוצת סיכון

האגודות המוכרות לציבור הרחב הן אלה הוותיקות: „אילן", אקי"ם, האגודה למלחמה בסרטן, אבל גם סיסטיק פיברוזיס, שם קליט יוצא דופן, בולט בין הקיצורים. גם את החרשות הקטנות מכירים. יודעים מהי „ביצנך" ו„הטה אזן לרממה", „אלוט" ו„לב אל לב". כשהילד בדלת אומר שהוא מתרים למיח"א, לא יחקרו אותו מה זה.

מתר אבל יש רק מעט מטרות מועדפות. 84.2 אחוז טוענים שבכלל אין להם אגודות או מטרות מועדפות. 15.8 אחוז מעדיפים לתרום למטרה מסויימת, מהם 37.5 אחוז לאגודה למלחמה בסרטן. מסיבות אישיות, מסכר ד"ר הופ, כאן כולנו קבוצת סיכון. במקום שני בין המועדפות „אילן" (14.8) ואחריה אקי"ם/ מטגרים (9.4). כל האחרות מועדפות עוד פחות, אך יש לזכור כי את העדיפויות נותנים רק כ־16 אחוז מהנשאלים.

מתי מסרבים לתרום? 65.1 אחוז ענו שאינם מסרבים. 7.3 אחוזים מסרבים בגלל בעיות תקציב, 5.3 אחוזים מחוסר מזומן; 5 אחוזים בלבד מסרבים מפני שאינם מכירים את הארגון או אינם מרוצים עם מטרותיו. 4.9 אחוזים לא יתרמו לדתיים ולישיבות...

תרומה עדיפה על מיסוי

הרעיון להקצות אחוז מסויים מן השכר במקום התרמות לא התקבל בהתלהבות. רק 31.6 אחוז מוכנים להסכים לו לעומת 68.4 מתנגדים. מחצית מאלה שמסכימים יתפרשו על הקצאה של 1 אחוז, רק 3 אחוזים מוכנים שיורידו להם מהמשכורת מעל 10 אחוזים. בקרב הדתיים והחרדים היה אחוז המתנגדים להסדר המיסוי גבוה במיוחד (כ־80), אך לא נמצא קשר בין מקום הישוב לבין הסכמה למיסוי מיוחד.

מסתבר שהאנשים ונשים מהיסלים, מעדיפים לקבוע בעצמם למי יתנו את הכסף, לעומת זאת תכיפות ההתרמות נראית להם סבירה (68.7 אחוז) ואחרים (7.4 אחוזים) אף מוכנים לתרום יותר, בפרט בירושלים (17.7 אחוז). הפרה, כאמור, רוצה להניק. במחצית מהנשאלים אפילו אינם מעוניינים במידע על המתרימים. מי שמעוניין — מעדיף לקבלו באמצעות רדיו וטלוויזיה.

הזהרו מחיקויים

תוצאות הסקר תואמות את הציפיות של המתרימים. עקיבא ארבל, הפועל כיועץ לענייני כספים של מספר אגודות, מודה שאין לו מושג מה היה קורה אילו הסקר גילה שהציבור שבע מהתרומות ועדיין את המתרימים. האגודות היו צריכות לחפש דרך אחרת לגיוס כספים או להפסיק להתקיים. לפי הערכתו סכום התרומות השנתי ממבצעי התרמה נע בין 7 ל־10 מיליון דולר. אגודה גדולה וידועה מקבלת מטפה זאת כ־2 מיליון; קטנה ואלמונית מסתפקת בחצי מיליון ופחות. אם היא רוצה להישאר על המפה עליה לפרסם את עצמה, כולל תשדירי שירות. כן הציבור מחייב תשדירי שירות, למגינת לבו של עקיבא ארבל. זאת צורת פרסום יקרה, לא רק ההפקה של סרט אלא גם הקרנתו, 5,500 ש"ח לחצי דקה בטלוויזיה כללית, 1,500 בלימודית. מפעל הפיס וטוטו יכולים להרשות לעצמם, אבל אלו"ט?

אילו היה לאגודות תקציב פרסום גדול יותר הן היו מוהירות את הציבור מפני כל מיני גופים פרטיים וציבוריים שאין להם אישור להסתייע בתלמידים, אבל הם מנצלים את „יום הסרט" ושולחים לבתים מתרימים בשכר. ויש סתם רמאים המרטיסים לעצמם קבלה ומתדפקים על הדלת... בבקשה — אם אתם מוכנים לתרום — אל תתביישו לבקש קבלה, לבדוק האמנם היא של הארגון שנועד להתרים היום... במקרה של ארגון התופס טרמפ על התרמה — זאת לא עבירה, אבל זה לא אתי. תרצו — תתרמו פעמיים; במקרה של סתם קבלה המעוררת חשד — נא לצלצל למשטרה. להיות בסדר אין מרושו להיות פראייר.

צב"ש

תלמידים מוסרים את כספי התרומות

שבוע הילד

זאת רק תזכורת שאנחנו בעיצומו של שבוע הילד. אם דור ההמשך שלכם יביא תעודה כזאת הביתה כדאי שתמסגרו אותה. בגיל 16 הוא יזרוק אותה לפח.

ממירון עד לבנון –
שתי אצבעות !

מרשמים למחברת

ממקסיקו ומפרו

ב־14 במאי יערך ביער בן־שמן הפנינג גדול של התאחדות עולי דרום אמריקה. האירוע נועד לציין יובל לעליית יהודי דרום־אמריקה ובמשך 50 שנה אלה עלו לישראל 70 אלף איש, מרביתם מארגנטינה. יש להניח שלא כולם יגיעו ליער בן־שמן, אבל הרבים שיבואו ישמחו מבוקר עד ערב ואולי גם בתוך הלילה עם מוסיקה, שירה, ריקודים, סיפורים ואוכל מסורתי. גאולה חכקין, פעילה בהתאחדות עולי דרום־אמריקה ניאותה למסור מרשמים אחרים.

גואקמולי (מקסיקו)

3 אבוקדו; 1 בצל גדול; 3 עגבניות כבושים; 1 גמבה כבושה; שמן; מלח. קוצצים דק את כל הירקות, מרבבים ומתבלים.

פריחולס נגרוס (שעועית שחורה)

1/2 ק"ג שעועית שחורה (ניתן להשיג בחנויות מזון בשווקים); 2 בצלים גדולים; 2 עגבניות; 2 פלפלים; 4 שיני שום; מעט שמן פטרוזיליה קצוצה; מלח; פלפל.

משרים את השעועית למשך הלילה. מבשלים עד שהיא חצי רכה וספגה את מחצית מי הבישול. בינתיים מטגנים במחבת, במעט שמן, את הירקות הקצוצים ומוסיפים שעועית. מתבלים ומבשלים על אש קטנה עד שכל המים מתארים. מגישים לצד אורז לבן.

אורז מקסיקני

1 כוס אורז; 2 כפות שמן; כ־1/2 ק"ג עגבניות; 2־3 שיני שום; בצל קצוץ.

מטגנים קצת את האורז בשמן ומוסיפים 1/2 כוס מים. מועכים בבלנדר את השום, הבצל והעגבניות עד שמקבלים כוס וחצי רוטב. מתבלים במלח ומוסיפים את הרוטב לאורז. מבשלים עד שהאורז רך. בהגשה שמים מעל לאורז אפונה עדינה וגזר מבושל, חתוך דק.

לוקרו (צפון ארגנטינה)

1/2 ק"ג בשר בקר (שפונדרה); 1/4 ק"ג גרגרי חיטה מלאה; 150 גרם שעועית; 100 גרם נקניק קבנוס; 200 גרם דלעת; 1 פלפל ירוק; 1 עגבניה.

משרים את גרגרי החיטה והשעועית למשך לילה. מסננים ומבשלים במים כדי לכסותם. אחרי חצי שעה מוסיפים את הכשר, הדלעת והקבנוס חתוכים לקוביות. ממליחים וממשיכים לבשל עד שהכל רך. בנפרד מכינים רוטב מהפלפל והעגבניה (בבלנדר), מוסיפים מחצית ממנו אל התבשיל לפני ההגשה ומהיתר שופכים כפית רוטב על כל מנה.

סנקוצו (עוף מקולומביה)

עוף גדול חתוך לחתיכות; תירסים; תפוחי־אדמה; דלעת; גזר; קישואים; בצל; שום; מלח; פלפל. לא נמסרו כמויות, כי הן פונקציה של המצוי והטעם האישי.

מכניסים לסיר את העוף, בצל מטוגן, שום כתוש והירקות בחתיכות גדולות. מכסים במים, מתבלים ומבשלים. אפשר להוסיף כף אבקת מרק עוף. כשהכל מוכן מגישים את הירקות בקערה נפרדת מהעוף ואת המרק בקעריות אישיות.

ארוס א־לה קובנה (קובה)

מבשלים אורז בכמות כפולה של מים מתובלים בקורט מלח. מגישים בצלחת בתוספת מרגרינה וגבינת קשקבל מגוררת ושמים על כל מנה ביצה שטוגנה במעט שמן.

פסטלרה דה־תירס (צ'ילה)

מערבלים בבלנדר קופסת תירס עם חצי כוס חלב. מקציפים 2 חלבונים, מוסיפים 2 חלמונים, פרוסת לחם טבול בקצת חלב, בצל קצוץ, מטוגן בקצת שמן, 2 כפות סוכר, 1/2 כפית מלח, 50 גרם צימוקים; 100 גרם זיתים ירוקים קצוצים. שופכים את העיסה לתבנית משומנת, זורים למעלה ביצה קשה מגוררת גס. אופים בתנור חם כ־30 דקות.

סביצ'ה (פרו)

1/2 ק"ג דג (מתאים לזה פילה של הליבוט קפוא) חותך לקוביות בעודו קפוא, מכסים במיץ לימון ומשאירים במקרר במשך 24 שעות. למחרת מסננים את הדג ומשאירים במסננת. מוסיפים קוביות קטנות של עגבניות, מלפפונים כבושים במלח וזיתים חתוכים. בחושים מיונית עם קטשופ (לפי הטעם) ומערבבים עם הדג. מגישים בכוסות בעלות רגל גבוהה, מקושט בצלפים.

צ'ומוצ'ורי

(מטבל פיקנטי ששום ארגנטינאי לא יאכל סטייק בלעדיו).

קוצצים דק מאד שום, עלי פטרוזיליה ועלי דפנה. שמים בבקבוק עם מלח, פלפל, אורגנו, שמן וחומץ — הכמויות לפי הטעם. סוגרים את הבקבוק ומנערים היטב. מנקבים חורים בפקק ומתיזים ורכם את הרוטב על הסטייק.

סופלת תפוחי־עץ (אורוגוואי)

חותכים בכל צורה שרוצים 1 ק"ג תפוחי־עץ קלופים, שמים בתבנית מרוחה במרגרינה, מפזרים קצת צימוקים, אגוזים קצוצים וריבה. מקציפים היטב 6 חלבונים, מוסיפים את החלמונים, מערבבים בעדינות ושופכים — בזהירות ובאהבה — על התפוחים. אופים בתנור בחום בינוני. לפני שהסופלה מוכן לגמרי זורים עליו מעט סוכר. מגישים פושר.

דולסה דה־לצ'ה – ריבת חלב (ארגנטינה)

שמים בסיר 2 ליטר חלב, 1/2 ק"ג סוכר וקורט סודה לשתייה. מכניסים לסיר 5־7 גזלות, שיסתובבו בתוך הריבה בזמן שזו תבעבע, יערבבו אותה וימנעו חריכה. מבשלים על אש קטנה מאד. כשהריבה מסמיכה מוסיפים מעט וניל. הריבה מוכנה כשכפית ממנה נקרשת על צלחת.

נגה פוליטית

הגליון החדש (מס. 15) של נגה (מגזין של נשים) פוליטי יותר מהקודמים. רובו מוקדש לנשים בפוליטיקה, לא בדרך הרכלנית המקובלת, כי אם תוך ניתוח יסודי של דרכי קידום, סיכויי השפעה, תדמית, הנאמנות הכפולה (למפלגה או ללובי הנשי), ההישגים וכו'. כתבה פוסט מורטם, על מפלגת הנשים (לכנסת התשיעית); מעורבות נשים בשלטון המקומי; ראיונות, שחוזרת בהן השאלה הנצחית: „איך את מסתדרת עם הבית..."

לחלק הפוליטי של המגזין שייכת גם התייחסות למאבקם של הפלשתינאים בשטחים (כולל שיחת־דיוקן מעניינת מאוד עם נבילה אספניולי, כשנקודת המוצא היא מעין „ברית לוחמים", כי הרי אין האדם רשאי לדרוש הכרה בזכויותיו בעודו שולל אותן מקבוצה אחרת). במגזין מפורטת שורה של פעולות של נשים במחאה נגד הכיבוש, אשר לא דווח עליהן באמצעי התקשורת. „את הגליון יש לקרוא כמחאה על השתקתנו" — אומר דבר המערכת. כשער הגליון נבחר תצלום צבעוני של „מפת שלום", התפורה מפיסות אריג עם כתובות מחאה.

בנוסף לפוליטיקה קרובה מקבץ ידיעות פמיניסטיות, מהארץ ומהעולם, שירים, ביקורת ספרים וסרטים, כרוניקה וכד'. הוקסמתי ממדור די מיליטנטי „בעין פרנואידית", העוסק הפעם בתגובות אנשי רשות השידור לתלונות על פרסום פוגע. עריכה גראפית רצינית, דומני שהמגזין נעשה אליטיסטי במקצת, אם כי ניתן בו ביטוי למיגוון דעות, אולי בזכות המערכת הגדולה, והכוללת 8 עורכות, מבלי שצויין מי ביניהן אחראית לדברים שוליים כמו עריכה לשונית, קביעת מקום הפרסום, הרגשים או קיצור כל כתבה, שידיעה דווקה דוחקת את רגליה.

מבער עם חור אחד

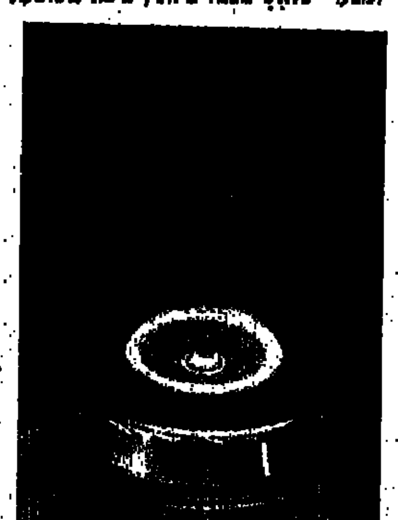
חברת „קריסטלרינקו" הצליחה לייצר מתקן, העשוי לחסוך למעלה מ־25 אחוז מצריכת הגז.

המתקן של המבער, המכונה פלאש מרכז את הגז לפתח אחד במקום החורים הרבים. למבערי פלאש מבנה מיוחד, כיפה משופעת כלפי חוץ, ללא חורים ומרווח טבעי באמצע הכיפה, שממנו יוצאת להבה אחידה, הגורמת לריכוז החום בתחתית סיר הבישול ולעירוב מושלם של גז ואוויר — מבטיח היצרן. החום מתפשט בכל גודל של סיר או מחבת. מכיוון שהכיפה עשויה פלדת אל־חלד היא קלה לניקוי, במקרה של גלישת מזון מן הסיר אין סכנה שהחורים ייסתמו, כי אין חורים והמזון הגולש מן הסיר אינו מגיע למבער הגז.

ארבע שנות מחקר ופיתוח הושקעו בפטנט, שהמציא צבי ונרדמן, חברת „קריסטל רינקו" הכניסה שינויים מתאימים בתנורים ובכיריים שלה, לצורך התקנת המבערים ולקבלת אישור מכון התקנים הישראלי. מר פרידמן, מנהל החברה, הבטיח שבעוד זמן קצר יוכלו בעלי התנורים מתוצרת החברה להתקין את המבערים. החדשים במקום כיפות מחוררות.

בתערוכה „דומוטכניקה" שהתקיימה בקלן, גרמניה, התלהבו המומחים מן ההמצאה, וכבר היו פניות רבות בעקבות התערוכה. חברת „קריסטל רנקו" הגישה בקשה לרישום הפטנט בארצות שונות, והו התקבלה ללא כל הסתייגויות. הפטנט נרשם איטוא כמדינות השוק האירופי המשותף, ובמדינות אחרות, כמה קנדה, דרום אמריקה, אוסטרליה, ניו זילנד ויפן. התקנת פלאש לתנורים וכיריים.1 מייקר אותם ב־100 עד 180 ש"ח.

חיה יוסף

כבר היה 21 הפרש

הפועל חולון — הפועל הגליל העליון 82:83 (39:56)

אורי שטיינבך

הפועל חולון המשיכה גם אמש את מסע התלאות שלה בדרך לסיום משחקי הליגה. נכון, היא גברה על הגליל העליון בביתה אך אבוי לנצחון כזה — 82:83.

האורחים מהגליל נראו כמי שהרימו ידיהם כבר לפני המשחק. הסגל המצומצם שלהם חסר את ברד ליף ונדב הנפלד המהווים חלק חשוב במערך הקבוצה. תוסיפו לכך את חסרונו של מאמן הקבוצה מולי קצורין שהעדיף לרגל אחרי אליצור נתניה ותבינו שהתוצאה אינה כל כך מלהיבה מבחינת הפועל חולון.

הפתיחה היתה צמודה. הגליל היתה בתמונת המשחק משך 10 הדקות הראשונות אך אז החלו החולונים, בניצוחו של שמואל זיסמן, לנצל את ראוסן ואט אט עלו ליתרון ממשי ומכיח שהגיע לשיא של 21 נקודות, 33:54 בדקה ה־18. עד למחצית צימקו האורחים ל־39:56.

המחצית השניה שנראתה רק בפורמלית היתה כבר סיפור אחר. וויין פרימן מהגליל העלה את אחוזי הדיוק שלו בקליעות וחולון פשוט נעלמה מהמגרש. כשפרימן לא קלע הוא הפעיל מצויין את עופר פליישר, טרי מרטין ואבי מזרחי, שמחקו את הארישות מהספסל החולוני.

אט אט צומצם הפער — 55:64 בדקה ה־25, ו־66:69 בדקה ה־29. כאן נראה כי חולון תוזרת לרייק אך הסיום היה כולו של הגליל שאילצה את חולון לשמור על הכדור בשניות האחרונות כדי לא לספוג עוד הפסד מחפיר.

שחקני הגליל לא ציפו לחולל הפתעה אך כשהריחו אותה ניסו לעשות זאת.

שפטו הרמן וולצר, לעיני 50 צופים, באולם בחולון.

● קלעו להפועל חולון: ראוסן 26, אורנג' 19, כרמור 11, זיסמן 11, אלימלך 10, בוגין 4 וטרי 2.

● קלעו להפועל גליל עליון: פרימן 34, מרטין 21, פליישר 19, מזרחי 6 ושני כהן 2.

נצחון סיום בסל־3

אליצור נתניה — מכבי ר"ג 98:89 (44:59)

אספניול — לברקוזן 0:3

בגמר אופ"א הראשון שנערך אמש בספרד ★ הגומלין בעוד שבועיים במערב־גרמניה

חיים שר, מיוחד ל"על המשמר"

קבוצת הכדורגל הספרדית אספניול השיגה אמש מקדמה רצינית בגמר גביע אופ"א כאשר הביסה במגרשה את הקבוצה המערב־גרמנית לברקוזן 0:3.

40 אלף צופים ראו מחצית שקולה עם התקפות מתפרצות של לברקוזן. דקה אחת לפני סיום המחצית הראשונה כבש הספרדי לוסארה שער שהוריד את הקבוצות למחצית עם יתרון 0:1 לאספניול.

בפתיחת המחצית השניה ניסו המערב־גרמנים סגנון התקפי וסוליאה העלה את אספניול ליתרון 0:2 בדקה ה־49.

המשחק הפך לחד צדדי. שחקני אספניול שופעי הבטחון שלטו במשחק וכבשו שער שלישי בדקה ה־57 שוב מרגלי לוסארה ששיחק בעבר בריאל מאוריד.

משחק הגומלין ייערך בעוד שבועיים במגרשה של לברקוזן.

קרויף חתם עם ברצלונה

הכדורגלן האגדי של הולנד, יוהאן קרויף חתם אתמול לשרת אימון עם קבוצת ברצלונה הספרדית.

קרויף שאימן בתחילת העונה את אייאקס אמסטרדם חתם עם ברצלונה לשנה אחת.

עוד נצחון לבלום

● טניס

הטניסאי הישראלי הצעיר גלעד בלום זכה אמש בנצחונו השני בטורניר האלופים בפורסט הילס, בנצחו את האמריקאי ריצ'י רנברג 6:4, 6:3, 2:6.

בתחרות זו יחולקו פרסים בסך 677,500 דולר.

המדורג ה־10, אליוט טלצ'ר מארה"ב נוצח ע"י בן ארצו ג'ימי בראון 6:3, 3:6.

מיכאל פרנפורט משבדיה, המדורג שישי ניצח את האמריקאי ביל סקאנלון 6:1, 6:4, 3:6.

המדורג השני, אנדראס גומז מאקוואדור, ניצח את הארגנטיני דה לה פניה 6:2, 6:1.

לואיס מאטאר מבראזיל (13) ניצח את האמריקאי ג'ימי אריאס 5:7, 6:2.

הטניסאי האמריקאי בן ה־28, ג'ון מקנרו, המסיר כבר בסיבוב הראשון בטורניר ה"אלופים" בפורסט־הילס, ניו־יורק, ביד האורוגוואי דייגו פרז, המדורג 186 בעולם 7:6, 6:2, 6:3, במאבק שנמשך שעתיים ו־36 דקות.

מקנרו דורג רביעי בטורניר זה ופרו אינו מדורג.

גם המדורג 12 הודח. פול אנאקון מארה"ב נוצח על ידי ניקולאס פריירה בן 17 מוונצואלה 7:5, 7:6 לאחר שאנאקון הוליך 2:5 במערכה השניה.

פריירה, שייצג השנה לראשונה את מולדתו בגביע דייוויס והמדורג 323 בעולם אמר: "טרם ניצחתי טניסאי מפורסם בקריירה שלי וזה מאד חשוב עבורי".

שטפן אדברג משבדיה המדורג ראשון, עמל קשה כדי לנצח את האמריקאי ג'ון רוס, המדורג 121 בעולם 7:6, 6:7, 6:2.

יתר המדורגים עלו. אנדרה אגאסי מארה"ב, המדורג חמישי, ניצח את הגרמני אנדראס מאורר 0:6, 6:1. מיקאל פרנפורט משבדיה המדורג שישי גבר על האמריקאי מיט סאמפראס 5:7, 5:7 וג'ימי אריאס מארה"ב ניצח את הפרואני פאבלו אראייה 6:3, 3:6, 3:6.

אלופי אתלטיקה בתחרות בהדר־יוסף

התחרות תהיה במוצאי־שבת ובין המשתתפים רצים מהונגריה ומרומניה, אלופת העולם לסטודנטים בקפיצה לרוחק, קופץ לרוחק הולנדי, סגן אלוף מערב־גרמניה בריצת 400 מטר משוכות וכמובן — ישראלים

יצחק וימרוף

וורדר ברמן אלופה

● הליגה הגרמנית

פ"ת עשתה תקר לראשל"צ

שתי הפתעות מרעישות: המובילות הפסידו

● כדורגל

יוסף הכם

היום עירעור מכבי ראשל"צ

יצחק וימרוף

רימבלדון — שפילד 1:1

באנגליה לא מרוצים מהתקנון האירופי החדש

הלייקרס כבר מובילים 0:3

נוישאטל נצחה וטורה ראשונה

יוהקים נסטרום הפסיד במינכן

● כדורגל

כל המשחקים בשבת ב־5

יצחק וימרוף

הבוקר הגיע עם ארגנטינה

אמש היו המדורות אבל העשן האמיתי ייצא הערב מיד־אליהו

גמר הפליי־אוף הראשון יפגיש הערב, ב־8.30 בהיכל הספורט ביד־אליהו, את מכבי תל־אביב והפועל תל־אביב ★ לא עוד דרבי ★ הפעם הכל יכול לקרות ★ את רשתות הסלים עוד לא יגזרו הערב אבל מאבק אדירים מתחת לסלים מובטח ★ שידור ישיר ברדיו ★ הכרטיסים אזלו

יצחק וימרוף

שתי התל־אביביות — הפועל ומכבי — השלימו אתמול את הכנותיהן לקראת משחק הדרבי הראשון בניהן במסגרת גמר משחקי הפליי־אוף שיהיה הערב, ב־8.30 בהיכל הספורט ביד־אליהו. הפועל תל־אביב, קיימה אתמול אימון בהיכל הספורט בשעה 4 ואילו שחקני מכבי תל־אביב עלו על הפארקט בשעה 7 בערב.

שחקני שתי הקבוצות שהתאמנו בהרכבים מלאים (במכבי ת"א התאמן גם מייקל קארטר) גילו רצינות רבה ושחקנים משתי

האחראי על המשחק בהיכל כיבה האור וג'מצ'י המשיך לקלוע בחשיכה. חברו של דורון, מוטי דניאל, קרא לו "בוא הביתה דורון" וג'מצ'י ענה: "הבית שלנו כאן בהיכל. נמשיך מחר ולא יהיה לנו בית. ננצח, תהיה לך וילה וולבו"...

לאחר מכן אמר ג'מצ'י: "אנו רוצים לנצח. אם הייתי הדימאי הייתי מתקשה לתכנן תסריט על שיקרה. כיום לא בושה להגיד שהפועל ת"א קבוצה טובה. מי שתקח את האליפות תעשה זאת בזכות. אנו מעונינים לקחת את האליפות כמו הפועל ת"א ואולי אף יותר. אם מכבי תשחק קבוצתי ומסודר בהתקפה יהיה בסדר. אם

בעת האחרונה, סיכם במשפט פיקאנטי: "אני לא ישעיהו ולא עמוס, אך הפועל ת"א יכולה לזכות באליפות".

מכבי ת"א תפתח בחמישיה: חן

ליפין, וילי סימס, דורון ג'מצ'י, קווין מאגי וקן בארלו.

הפועל ת"א עם עמוס פרישמן, חיים זלוטקמן, לינטון טאונס, קארל איימוס ולאוואן מרסר.

השחקנים והמאמנים

מכבי תל־אביב: מספר	שם	גובה	גיל	הפועל תל־אביב: מספר	שם	גובה	גיל
4	סימס	1.96	29	5	ארליך	1.80	18
5	דניאל	1.98	24	6	לאסוף	2.10	32
6	שטרייכמן	1.96	22	7	דלול	1.92	27
7	ארואסטי	1.88	34	8	אמסלם	2.03	21
9	ברקוביץ	1.92	34	9	איימוס	2.06	26
10	ליפין	1.84	22	10	זלוטיקמן	1.93	31
11	כץ	1.90	19	11	גרוביים	1.92	22
12	ג'מצ'י	1.97	26	12	טאונס	2.00	27
13	מאגי	2.03	29	13	מרסר	2.08	29
14	כהן	2.03	20	14	פרישמן	1.83	24
15	בארלו	2.06	23	15	בן־טל	2.00	18

מאמן: רלף קליין. עוזר: יאיר שרון

מאמן: משהויינקרנץ. עוזר: רוני לידור

המשחק יועבר בשידור ישיר ברדיו החל מ־8.30. הטלוויזיה עדיין לא הודיעה אם היא מעבירה את המשחק בשידור ישיר.

דרבי העסקנים כבר היה

יצחק וימרוף

בעוד ששחקני שתי הקבוצות התל־אביביות התכוננו לדרבי בשקט יחסי לעומת דרבים קודמים ועם מעט אוהדים סביב הקווים בהיכל הספורט ביד־אליהו, התנהלה בשוליים מלחמת עסקנים זעירה שהסתיימה לבסוף בהסכמה.

בשעות הצהריים שלחה הפועל ת"א לאיגוד הכדורסל מברק ובו הודעה כי מכבי ת"א לא משריינת להפועל ת"א כרטיסים למשחק הערב

הפועל ת"א ומסר לו כי עומדים לרשותו 44 כרטיסים למשחק הערב ומכבי דורשת את אותו מספר ליום שני בגומלין. רפפורט טען שהכרטיסים לא ברשותו.

לאחר מכן שלחה הפועל ת"א מברק ובו היא ביקשה 30 הזמנות. לאחר שהתחייבה בכתב לספק לנו 30 הזמנות למשחק. ביום שני הם קיבלו את הכרטיסים למשחק הערב".

מכבי ת"א ניצח בגמר הפליי־אוף הראשון. נוער

יוסף הכם

במשחק הגמר הראשון בפליי־אוף לנוער בכדורסל גברה אמש באולם גימנסיה הרצליה ת"א קבוצת מכבי תל אביב על הפועל

שחקני מכבי ת"א ליתרון 10:17 ובהמשך העלו את יתרונם ל־28:46 ועד למחצית 39:53.

במחצית השניה עלו שחקני מכבי ת"א בניצוחו של אמיר כץ ל־47:66 (יתרון שיא).

בשורות שחקני הפועל גבעתיים הצטיין יובל אשכנזי שקלע במחצית השניה 22 נקודות.

במהלך המשחק נשרקו 29 עבירות לגבעתיים ו־28 למכבי תל

● קלעו להפועל גבעתיים: דב הרמן 25, אשכנזי 24, מיכאל הרמן 21, שרתוי 18, חסידי 3 ונעמן 2.

משחק הגומלין יערך ביום רביעי בשבוע הבא באולם "אלוף בגבעתיים".

אין תחליף לדרבי בגמר

מכבי והפועל ת"א שיחקו העונה שלוש פעמים: המאזן — 1:2 להפועל ת"א, שניצחה בדרבי האחרון ביד־אליהו בתוצאה המפתיעה — 72:92 ● מיפגשי הגמר בשנים האחרונות בין שתי הקבוצות הצריכו משחק שלישי ● קלעי חוץ מצויינים וקרבות־אדירים מתחת לסלים ● יציבות, טקטיקה וניצול נבון של שחקנים — יקבעו המנצחת

ישראל פז

בליגה אין בלוף. אין מקריות. שתי הקבוצות הטובות בארץ — מכבי והפועל תל־אביב — הגיעו לגמר הפליי־אוף, בפעם השלישית בארבע השנים האחרונות. הערב יזנקו למשחק הראשון בהיכל־הספורט ביד־אליהו. לפי רמת הקבוצות ותנהל קרב־איתנים בין שני יריבים חזקים.

מכבי תל־אביב, שזכתה בבכורת הליגה הרגילה פילסה דרכה לגמר

במשחקים עם חולון, תקשה מאוד על הפועל ת"א להוות יריב שקול לירידתה העירונית, שזכתה באליפות 28 פעם, מהן 18 ברציפות.

הפועל ת"א תגיע לגמר מרוצה אך עייפה. נראה שכאשר האתגר הניצב בפניה — והוא האחרון העונה — כל־כך יעשו

טאונס ומאגי בראש הקלעים

מי היו הקלעים של שתי הקבוצות העונה בליגה, כולל הפליי־אוף?

ב־1969. כל הנסיונות לאיים על השתיים התנפצו. גם הפועל רמת־גן, בימי זוהרה, נותרה מאחור.

בגביע הצליחו פעמיים להדיח את שתי התל־אביביות הגדולות מהבכורה. ראשונה היתה הפועל גבת/יגור ב־1976, שניצחה ברבע הגמר את מכבי ת"א, ובגמר את

הפסיכולוגיה חשובה

משחק שלישי

תזכורת, מחצי־גמר הפליי־אוף

דורון ג'מצ'י מול נדב הנפלד, במשחק מכבי ת"א — הפועל הגליל־העליון (תצלום: עוזי קרן)

לאוואן מרסר מהפועל ת"א מסתער על סל הפועל חולון. מאחוריו: קני אורנג' וישראל אלימלך (תצלום: אריה קנפר)

מחקר של המרכז לשלום במזה"ת:

40% מהמשפחות הערביות בישראל — מתחת לקו העוני

קאסם זייד

40% מהמשפחות הערביות בישראל חיות מתחת לקו העוני, 26% מהן חיות בצפיפות גבוהה לעומת 1.1 אחוזים מהמשפחות היהודיות. 46% מבני הנוער הערביים בגיל 13—17 נמצאים מחוץ לכל מסגרת חינוכית, לעומת 6.3 אחוזים בין היהודיים. היחס בין התקציבים המוניציפליים ביישובים היהודיים לערביים מגיע ל־3:1.

עובדות אלה התגלו במחקר של המרכז הבינ"ל לשלום במזה"ת. עורך המחקר, פרופ' דוד קרצ'מר, מצביע על שורה של חוקים הסותרים כל עיקרון של שוויון.

מחקר בתחום הבריאות שערכו ד"ר נירה רייס ויהודית בלנק מגלה, שמתוך 604 יחידות צוות של רופא ואחות במרפאות קופ"ח, רק שתיים היו ביישובים הערביים. למרות שיפור רב, שיעור תמותת התינוקות אצל הערבים עודנו כפול מזה שאצל היהודים: 20.4 אחוזים לעומת 10.3 אחוזים.

מחקרם של פרופ' הנרי רוזנפלד וד"ר מאג'ד אלחאג' על השלטון המקומי הערבי קובע, כי תהליך הפוליטיזציה ברחוב הערבי הביא לכך, שהשלטון המוניציפלי הערבי הפך למוקד כוח, שרבים התפתחה מנהיגות ערבית ארצית.

מחקרו של ד"ר עזיז חייזר על שירותי רווחה במגזר הערבי מגלה בין השאר, שקריטריונים שנקבעו בהנהלת הביטוח הלאומי, בהתאם למה שמכונה „סוג היישוב", מוכים את רוב היישובים הערביים בסיוע נמוך בהרבה מזה שמקבלים היהודים.

בעת מסירת ארבעת המחקרים לידי יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, אברהים נימר חוסיין, בלשכתו בשפרעם הסביר פרופ' הנרי רוזנפלד, מרכז צוות החוקרים, כי אי השוויון החמור בתחומים הכלכליים, החברתיים, המשפטיים והציבוריים מזין את המשבר ביחסי יהודים וערבים במדינה. לדעתו, המחקר יוכל לשמש בסיס מידע לכל המערכות והמאבקים הציבוריים, הפוליטיים, החוקתיים והאדמיני־סטרטיביים, ובעזרתו יוכלו לפעול לתיקון המצב ולבסס את יחסי היהודים והערבים על שוויון אמיתי.

תובעים הכרה ב־40 כפרים ערביים

קאסם זייד

„אגודת ה־40" למען הכרה בכפרים ערביים, פנתה לעשרות אישי ציבור לתמוך במאבקה, למען השגת הכרה ב־40 הכפרים הערביים הלא מוכרים.

במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול חברי האגודה בלשכתו של יו"ר ועדת המעקב הערבית העליונה, איברהים נימר חוסיין, בשפרעם, אמר יו"ר האגודה, מוחמד אבו אלהיג'א, כי במשך 40 שנה מסרבים השלטונות להכיר בכפרים אלה, שתושביהם יושבים בהם מדורי דורות.

משמעות אי ההכרה היא שלילת תנאים בסיסיים כגון מים, שירותים רפואיים, דרכי גישה ועוד. לדבריו, שירותים אלמנטריים אלה נשללים במכוון ע"י הממשלה, והשלטונות אוסרים על תושבי הכפרים להקים לעצמם שירותים בסיסיים, ובכך מנציחים חיי השפלה מתמדת, ובעקבותיה שנאה הולכת וגוברת. משרד הפנים מבצע זה שנים מדיניות עקבית של הריסת בתים הנבנים על־ידי התושבים.

המרפאה המאולתרת במלון פאלס קלטה חולים במקום מרפאות החוץ השובתות

אחדים התרעמו על הטלטלה והצורך לשלם, אחרים היו מרוצים מהיחס ה„פרטי" ● קופ"ח: להפסיק את ההתבזות העצמית של הרופאים

שקלים על השולחן במרפאת פאלאס (צילום: מאיר פרטוש)

רונית מורגנשטרן, עתיים

למעלה מ־80 איש פנו אתמול למרפאה המאולתרת, שארגנה הטיבת רופאי בתי החולים של קופת חולים בקומה הרביעית של מלון פאלס בתל־אביב. כל מטופל שילם 45 שקלים תמורת ביקור אצל רופא מומחה.

רק מעטים מ־30 החולים שהגיעו במשמרת הראשונה שהופעלה באו ביוזמתם הפרטית, לאחר ששמעו באמצעי התקשורת על פתיחת המר־פאה. לחולים שהגיעו בהסעה שאיר־גנה להם הנהלת בי"ח „בילינסון", נקבע לפני חודשים מספר תור למרפאות החוץ של בית־החולים, מרביתם לצורך בדיקות אונקו־לוגיות, ואולם בעקבות השביתה, הם הופנו למרפאה ב„פאלס".

אחת החולות סיפרה, כי היו מספר חולים שהגיעו למרפאות החוץ בבילינסון, והעדיפו להמתין לתור חדש, ובלבד - שלא יצטרכו לעבור את הטלטלה הכרוכה בנסיעה הלוך ושוב לת"א.

„מאיפה אקח 45 שקל?"

רוזה משה מפרדס חנה שליוותה את אימה בת ה־67 לעריכת בדיקות לב, סיפרה כי אימה ממתינה זה שישה חודשים לתור במרפאת החוץ בבילינסון, וכאשר הגיעה אתמול למרפאות החוץ, הופנתה למרפאות הפרטיות. „שילמתי מכיסי את 45 השקלים שביקשו ממנה. מה עושה בן אדם שאין לו 45 שקל?" שאלה בכעס.

מרסור סלים מכפר קאסם ליווה את אמו הישישה. „לא היה לי כסף לשלם, לקחתי הלוואה מחברים. המצב הזה לא טוב בכלל, כל יום שביתה, מה החולה אשם בזה? כל חודש משלמים מסים לקופת חולים, אבל ברגע שהבן אדם חולה וצריך טיפול, אומרים יש שביתה" אמר בכעס.

הביקוש הרב היה לרופאים האורטופדים ובשעה 12 בצהריים נאלצה המרכזנית לדחות את הפונים שביקשו להזמין תור לאורטופד למשמרת השנייה. ביקוש נרשם גם לרופאים האורולוגים והקרדיולוגים. תחומי הטיפול הם: בין השעות 9 בבוקר ל־2 בצהריים — קרדיולוגיה, כירורגיה כללית, ילדים ונשים ואילו בין 2 בצהריים ל־7 בערב: אורולוגיה, אורטופדיה, אף־אוזן־גרון ועיניים.

יו"ר הטיבת רופאי קופת־חולים ד"ר חיים סלון אמר כי הפעלת המרפאות הפרטיות נועדה להיות אלטרנטיבה למרפאות החוץ של בתי־החולים, הסגורות זה כ־8 שבועות.

כ־20 מהפונים אינם מבוטחים באף קופת חולים, והם ניצלו את המחיר, הנמוך יחסית לביקור פרטי.

„מקצר תור ועצבים"

הרופאים התמקמו במלון עם ציוד רפואי הכור, והחולים המתינו במסד־רונות בכורסאות נוחות. שטיח מקיר אל קיר, ובין הרפרודוקציות, כרזות ובהן פטיש ההסתדרות מנפץ את הסמל האדום של קופ"ח, ומתחתיו בתוב „מהרסיד ומחריביך ממך יצאו".

ניכר בעליל רצונם של הרופאים לרצות את ציבור החולים לפחות ביומו הראשון של הניסיון. „המחיר לא מבהילן אצל רופא פרטי משלמים 150 שקלים. אם זה מקצר לי תור ועצבים, אני מוכן לשלם. עוד לא קיבלתי יחס כזה באף מרפאה" אמר אחד הפונים ל„על המשמר".

רופאי קופ"ח מתכוונים לפתוח בימים הקרובים מרפאות פרטיות נוספות בחיפה, בעפולה וברחובות.

קופ"ח: מרפאות הקהילה במקום מרפאות החוץ

בתגובה להפעלת המרפאות במלון פאלס הודיע דובר קופת החולים, כי החל מהיום פותחת קופת החולים את 45 המרפאות המקצועי־ות שלה במרפאות הקהילה לרשות כל החולים המוזמנים למרפאות החוץ, ואלה יוכלו לקבל טיפול רפואי ללא תשלום עם הפנייה של רופא המשפחה בלבד.

הנהלת קופת החולים ותריעה נגד הניסיון לכנות את מרפאות פאלס כ„מרפאות קופת חולים". למענתה זו הטעיית הציבור, ומי שמטפל חולים לבין המלון פועל בניגוד לחוק. „בחמישה חדרי מלון, ללא תיק רפואי, ללא ציוד רפואי מתאים, ללא צילומי רנטגן ובדיקות מעבדה, אי אפשר לעשות רפואה נכונה ואחראית", טוענת ההנהלה.

הנהלת הקופה תובעת מהרופאים להפסיק את העיצומים ולשים קץ להתבזות העצמית בבית המלון.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 4.5.88

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7050	1.7263	1.7190
דולר אמריקני	1	1.52	1.60	1.5583	1.5777	1.5704
מרק גרמני	1	0.91	0.95	0.9261	0.9377	0.9348
לירה סטרלינג	1	2.86	2.99	2.9077	2.9440	2.9292
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2728	0.2762	0.2749
ין יפאני	100	1.22	1.28	1.2441	1.2597	1.2560
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8270	0.8373	0.8336
פרנק שווייצרי	1	1.09	1.14	1.1108	1.1247	1.1213
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2645	0.2678	0.2668
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2525	0.2556	0.2544
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2410	0.2440	0.2427
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3885	0.3933	0.3915
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2602	1.2760	1.2706
דולר אוסטרלי	1	1.15	1.24	1.1968	1.2118	1.2066
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.85	0.7100	0.7189	0.7155
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4434	0.4489	0.4468
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3189	1.3354	1.3298
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2445	1.2601	1.2558

חיסון נגד דלקת קרום המוח — חובה לעולי הרגל למכה

משרד הבריאות מבקש מכל עולי הרגל היוצאים למכה לפנות לפני נסיעתם ללשכות הבריאות במקום מגוריהם, לקבלת חיסון נגד דלקת קרום המוח.

ד"ר פול סליטר, מנהל המחלקה לאפידמיולוגיה במשרד הבריאות, מסר אתמול, כי השנה משתוללת בערב הסעודית מגיפה של דלקת קרום המוח. המחלה מתפשטת במהירות, ושלטונות הבריאות של ערב הסעודית העבירו הודעה באמצעות ארגון הבריאות העולמי, לפיה לא יתירו כניסתם של עולי רגל ללא לאישור על קבלת החיסון. בכל שנה יוצאים כ־5,000 עולי רגל מישראל לערב הסעודית.

ביקור מוצלח לבמאי גיטאי באיטליה

אהרון ניר (איטליה)

רומא. — הבמאי הישראלי עמוס גיטאי קוצר הצלחה רבה בביקורו באיטליה. יומונים חשובים מפרסמים ראיונות ארוכים איתו, הטלוויזיה הקדישה לו קרוב לשעתיים, תחת הכותרת „ארץ הקודש" ושידרה תמצית מסרטיו: „יומן שדה", „וואדי סאליב", „הבית" ועוד.

הטלוויזיה האיטלקית תתרום כנראה למימון סרטו החדש „בורליך ירושלים". השחקנית הראשית בסרט תהיה פינה באוש, בתפקיד המשוררת אלזה לסקר־שילר.

גוש קטיף: נתנגד בכוח להחזרת פליטי „קנדה"

עזרא אבירן

תושבי גוש קטיף הודיעו אתמול במברקים לראש הממשלה ולשר הביטחון, על התנגדותם לכל ניסיון לשוב וליישב את הפליטים הפלסתינים משכונת „קנדה" שברפיח המצרית, בשכונת תל סולטאן שברפיח.

פקיד בכיר במינהל האזרחי ברצועת עזה הודיע אתמול בצהריים למתנחלי גוש קטיף, כי בקרוב יתחילו ראשי 700 המשפחות משכונת „קנדה" לעבור את הגבול, כדי להקים את בתיהם בשכונת תל סולטאן. כל זאת לפי הסכמי קמפ דיוויד.

נציגי גוש קטיף אמרו, כי הם יתנגדו בכוח, במסגרת החוק, כפי שהתנגדו לפני שנתיים, בעת ניסיון קודם ליישב את פליטי „קנדה" בתל סולטאן.

למרות ההתייקרות, 300 אלף ישראלים ייצאו לחו"ל

עתיים

כ־300 אלף ישראלים ייצאו השנה לנופש בחו"ל, 100 אלף מהם לטיולים מאורגנים, זאת למרות שהנסיעות השנה יהיו יקרות יותר. מנכ"ל „נתור", מיור כספי, מסר נתונים אלה אתמול, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

„נתור", איחוד של 275 סוכני נסיעות לטיפול בטיולים מאורגנים, פרסמה השנה חוברת בת 160 עמודים המרכזת כמעט את כל ההיצע של טיולים קבוצתיים. הביקור בארה"ב התייקר השנה בכ־10 אחוז לעומת אשתקד, בגלל הביקוש הרב. „אין ספק, על סמך ההזמנות מראש, שארה"ב תהיה היעד המועדף השנה", אמר כספי.

בגלל השינויים בשערי המטבע התייקרו הטיולים לאירופה ב־10 אחוז בהשוואה ל־1987 והטיולים למזרח הרחוק התייקרו בגלל שערו הגבוה של היין היפני ב־20 אחוז.

כספי מסר שמעתה ניתן לבקר גם בצ'כוסלובקיה בטיולים מאורגנים, הן במסגרת סיור במזרח אירופה והן בצ'כוסלובקיה בלבד.

„זהו צוהר קטן, העשוי להוביל להרחבת היחסים והקשרים בין ישראל לצ'כוסלובקיה", אמר כספי. הוא ביקר בפראג לפני חודשים מספר והגיע להסכם מחייב עם השלטונות, שכמיה הענקת ויזות לקבוצות של ישראלים בתוך שבוע עד 10 ימים.

קצין בריטי: הזהרתי את שיירת יחיעם מפני מארב

עתיים

47 אנשי שיירת יחיעם היו יכולים להינצל — טוען הקפטן הבריטי פטריק פילו, שיגיע מחר ארצה עם משלחת של 34 קצינים בכירים בדימוס, לביקור במסגרת חגיגות ה־40 למדינה.

פילו סיפר למארגני הסיור, כי טרם יציאה של השיירה ליחיעם, נפגש עם מפקד השיירה, בן־עמי פלטר, שנפל אף הוא בקרב, וביקש ממנו להימנע מלצאת ליחיעם. לידיו הגיע מידע על כוחות ערבים באזור, שארבו לכל מי שינסה לפרוץ את המצור על הקיבוץ.

השיירה יצאה לדרך ב־28 במרץ, הותקפה ואנשיה נהרגו.

טלוויזיה

(כ) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה

08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 09.05 גל"צ: שירותרום. 09.10 שעת כושר. 09.20 פרפר נחמד. 09.45 קשת וענן, סוד המדורות. משרד המסביר את הטעמים לאופיו המיוחד של ל"ג בעומר. 10.05 גל"צ: שירותרום. 10.10 ערב שירי תיאטרון הבימה. מופע שירי תיאטרון שהעלה תיאטרון הבימה לציון 70 שנה בהנהייתו של דן אלמגור. 11.10 גל"צ: שירותרום. 11.20 סרט קולנוע ידיים למעלה. סיפורו של בחור בעל נטיות היפוכונדריות המתגייס, בעל כורחו, לצבא ונקלע לשרשרת והפתעות שבסופן הוא מוצא את עצמו גיבור מלחמה. 13.05 גל"צ: שירותרום. 13.10 מוסיקת פופ. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 רחוב סומסום. 14.35 גל"צ שירותרום. 14.40 קשר משפחתי. שידור חוזר מ־2.5.88 (כ). 15.30 שעת כושר 15.50 כוכב לכת: הארץ. פרק 2. בעמקי הים מצויים יצורים שעין טרם ראתה. בעזרת טכנולוגיות חדשות מעמיקים החוקרים לתוך הים ומגביהים אל תוך החלל כדי לצפות משם על האוקיינוסים. 17.00 ערב חדש, מנחה: דן מרגלית. 17.30 דיוקנים שם הפרק: גראפי חמוץ מתוק. 18.00 פומיקי הפרק השני: מיטה לפומיקי. 18.25 הגיע זמן לשון. אבשלום קור מספר על מה מפלסטיק וגורשים את הסאה... 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 מגזין לאמנות (ערבית). 19.00 מפגש. תכנית דיון שבועית בעניני השעה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.55 הגיע זמן לשון. עם השבעתו של הנשיא חיים הרצוג תיוחד פינת הלשון השבועית של אבשלום קור לחיי חיים הנשיא. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 בית דין לילי. שם הפרק: נשואים לנצח. 22.00 מחברות מלחמה. הפרק השני עוסק במתח שנוצר לקראת סיום המנדט הבריטי, והגיוס הכוח העברי בעקבות השמועות והחששות מפני פלישה אפשרית של צבאות ערב. 23.00 מטלוק שם הפרק: משפט צבאי (חלק ב'). חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן. 19.00 תוספים אמריקה תגיעות המאורי גרה. 19.50 בקרוב בערוץ 2. 20.00 רגש חזקו אייקשה — פרופיל אמריקאי. 21.30 שירים של קריס דבורג.

רדיו

עדות. 18.05 מנחת ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 יש לי חלום. עורך ומנחה: יובב כץ עם הפסיכולוגים יפה זיראב ומטי גלדמן.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם עמיקם רוטמן. 12.10 אלף־אלף כבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, חווי והומור. 15.05 תוצרת הארץ, שירים עבריים. 15.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 18.05 ורקור עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 שורשים, שבועון לעניני פולקלור ועדות. 22.05 הלילה החמישי, עם אלעזר שטורם. 00.15 לאחוז בחלום, שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

„שירותרום 88" — 40 שנה — 40 שעות. 08.00 בוקר טוב ישראל, מהדורה מקוצרת. 13.00 יומן חדשות. 17.00 ערב טוב ישראל, מהדורה מקוצרת. 19.00 יומן חדשות. 00.00 יומן חדשות. 00.05 ציפורי לילה, עם רפי קינן. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.00 לא רוצים לישון, מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.00 צלילי בוקר, שירים עבריים.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר, להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר, שירים עבריים. 09.05 גימלים, עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים, עם שמידה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע, שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית, עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול, עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חריש ומחודש, עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית, עם יקיר אביב. 18.05 קליבר, שבועון פופ. 20.05 ש' ההתחלה, תקליטי שירים ראשונים. 21.05 מופע רוק. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: ליאונרדו — חלק 6 — 4.30, 7.15, 9.30

אורלי: מוכת ירח — 5, 7.15, 9.40

בן־יהודה: הזוהר גורלי — 7.15, 9.30

בית ציוני אמריקה: יופיו של החטא — 4.30, 7.00, 9.30

גת: שאלה של שפיות — 7.15, 9.30

תן טרמפ לחייל

הזמנה לנושים

נושי המנוח הרצל אהרון נפתלי בליכפלד ז"ל מהוד השרון שנפטר ביום 28.8.86 מוזמנים להגיש תביעותיהם בכתב תוך שלושה חודשים מהיום למנהלי עיזבון המנוח שהם:

1) גב' שושנה רטנר, מרחוב חברון הירש 13, רמת־אביב.

2) חיים בליכפלד, מרחוב דרך השרון 94, הוד השרון.

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6551 חלקה 34 ברח' שמואל הנגיד 180 המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה ובמספר יחי' דיור במגרש מינימלי, בהריסת יחי' דיור קיימת והקמת בית מגורים ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6% ובבנית יחי' דיור נפרדת על מגרש פחות גודל מינימלי של 630.50 מ"ר במקום 750 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

עיריית חולון
ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ת.ב. 1572/2

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 153 בגוש ...

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "ירדרים"
הוד־השרון דרך רמתיים 36, טל' 052-21178

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון בקשה לבניית תוספת למבנה מגורים ברחוב הכרכת 7, בהוד־השרון. בגוש 6447 חלקה 276. על ידי ... והסהווה הדר־נה, הכוונה: הגדלת שטח הבניה בחסורת 6% שמחיר החוק לאישור כהקלה.

כל מעוניין אם בעצמו ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים, או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ורשאי להגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

צ. מרות, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "ירדרים"

תאריך: 2.4.88

הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מר כהן עובד הגיש בקשה לוועדה ואת בתכנית מס' 20347, תוספת לבניין קיים ברח' יצחק שדה 14, גוש 6188, חלקה 385, באזור ב' בהקלה הבאה: יישור קו עם השכן בחזית — וזה שלא בהתאם לתכנית ערים 105 ב' החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש תנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין — יו"ר הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר ב"ב

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים"

פלאטו־שרון חשוד בסחר בתמונות מזוייפות של אמנים ידועי שם

המשטרה: צייר מאיטליה הסתגר בביתו וזייף ציורים של שאגאל, רנואר, מטיס ועוד ● חשוד גם בהברחת פסלים של דאלי ● בביתו נמצאו רימון רסס, רובה ציד ואקדח ללא רשיון

זהבה מוזס, עתי"ם

שמואל פלאטו־שרון חשוד בעבירות מרמה וגניבה, ביניהן הברחת פסלים אורגינליים של סלבדור דאלי, זיוף תמונות של רנואר ושאגאל, הונאת אנשי עסקים במיליוני דולרים, קניית יהלומים משוחזרים בזימבבואה, אחזקת רימון רסס צה"לי ואקדח ללא רשיון.

המשטרה בקישה אתמול מבית המשפט בת"א להאריך את מעצרו של פלאטו־שרון ב־15 יום. כן ביקשה המשטרה את הארכת מעצרם של שניים מעוזריו: יהודה אלבוים וז'אן־קלוד להב. לאחר דיון שנמשך כ־3 שעות, החליטה השופטת שושנה גרות לשחרר את ז'אן־קלוד להב בערבות ול 2,500 ש"ח. את ההחלטה בעניינם של פלאטו־שרון ואלבוים דחתה להיום.

מבקשות המעצר עולה, שהמשטרה שבת וערכה חיפושים בחווילתו של פלאטו־שרון ושם גילו השוטרים לתדהמתם כי התמונות הרבות בבית זוייפו בידי אמן. נציג המשטרה טען, שקיים חשד לפיו עסק פלאטו־שרון בסחר ובהפצת תמונות מזוייפות. "ידוע לנו שלביתו הוזמן צייר מאיטליה שהסתגר בקומת הקרקע של הבית וצייר זיופים לציורים של אמנים ידועי שם". כך, לטענתו, נמצאו בביתו של פלאטו־שרון ציורים מזוייפים של שאגאל, רנואר, מטיס ועוד. הוא גם ציין כי פלאטו־שרון טען בחקירתו שכל הציורים בביתו הינם מזוייפים, והכחיש כל קשר לסחר ביצירות אומנות.

עוד עולה, כי שמואל פלאטו־שרון הצליח, ככל הנראה בעזרת עוזרו יהודה אלבוים, להבריח שני פסלים רבי ערך של סלבדור דאלי מידי כונס הנכסים שהטיל עיקול על רכושו. כן נמצאו בביתו אקדח, רובה ציד ורימון ללא רישיון.

השופטת, שעיינה בחומר החסוי שהוצג בפניה, ציינה בקשר למציאת האקדח: "כוונות הבעלים של האקדח יש משום חמרה מיוחדת, שהיא אולי חמורה יותר מגניבה ממחנה צה"ל".

כזכור, נעצר פלאטו־שרון על־ידי היחידה לחקירות הונאה בסוף השבוע שעבר כחשוד בפרשיות מירמה, בהן נסיונות להונאת בנקים בחו"ל במיליוני דולרים וזיוף צ'קים של האוצר האמריקני.

החוקרים הדגישו אתמול, כי בין ההתפתחויות המשמעותיות בפרשה ישנו גילוי שאינו קשור בכסף.

פלאטו־שרון בדיון על הארכת מעצרו אתמול (צילום: מאיר פרטוש)

שחקני תמרה: המשטרה אשמה בתגרה בבית־שאן

יואב אביב

המועצה המקומית תמרה והנהלת קבוצת מכבי המקומית מאשימים את המשטרה בסיוע לאוהדי הפועל בית־שאן למגרש בחוברי קבוצתם במשחק שהיה בשבת במגרש הכדורגל שבעיר.

סגן ראש המועצה המקומית תמרה, מוחמד כנאען, הציג אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה מכתב ששלחה קבוצת מכבי תמרה למפקד המחוז הצפוני של המשטרה לפני המשחק ובו הוהירה מפני התלהטות הרוחות וביקשה מהמשטרה להפריד בין ציבור האוהדים של שתי הקבוצות.

המשחק שהתקיים בשבת הסתיים בתיקו אפס והוא עשוי להכריע איזו קבוצה מבין השתיים תעפיל לליגה עליונה. במהלך התפרעות אוהדים בתום המשחק נפצעו כ־30 איש ו־13 מאוהדי מכבי תמרה נעצרו.

שוער קבוצת מכבי חיפה יחזקאל שירי, שהושאל לקבוצת תמרה למשך העונה, אמר במסיבת העיתונאים, כי פנה במהלך המשחק לשופט צבי שריר ואמר לו, כי ארבעה שוטרים מאיימים על שחקני קבוצתו.

מוחמד כנאען אמר, כי שחקני הקבוצה ספגו גידופים בעלי אופי לאומני גם משוטרי בית־שאן. לדבריו, משחקים בקבוצה שלושה שחקנים יהודים וגם המאמן הוא יהודי. "אנחנו מאמינים שהספורט צריך לקרב לבבות ואנחנו עושים זאת, אבל מה שקרה בבית־שאן היה מתחת לכל ביקורת. צעקו לנו ערבים לכו לשחק בירדן, לשחוט את הערבים ועוד", אמר כנעאן.

לטענת אנשי תמרה אשמה המשטרה בכל האירוע משום שלא נקטה באמצעים הדרושים להבטחת שלומם של האורחים והשחקנים. "לאוהדים שלנו עשו חיפוש לפני המשחק אחד אחד לפני שהם נכנסו, ואילו אוהדי בית־שאן נכנסו חפשי", אמרו אנשי תמרה.

במשטרה דחו אתמול את האשמות אנשי תמרה ואמרו, כי חלק מהעצירים שהובאו לבית־המשפט היו מצויידים בתפצים קהים, מה שמוכיח כי התכוונו מלכתחילה להתפרע במקום.

נדחתה תביעת מושתל כבד להכיר בו כנכה צה"ל

יואב אביב

תביעתו של פרופ' אליהו נאמן מהטכניון להכיר בו כנכה צה"ל לאחר שבגופו הושתל כבד, נדחתה אתמול על־ידי בית־המשפט המחוזי בחיפה.

נאמן טען כי לקה במחלת הכבד לאחר שנפצע במלחמת השחרור וקיבל עירוי דם. הוא קיבלת ממשרד־הבטחון לפנים משורת הדין סכום של 25 אלף דולר מעזבונו של נפטר כמענק לניתוח שעבר בפיטסבורג שבארה"ב.

בתביעתו שהוגשה לקצין התגמולים של צה"ל טען פרופסור נאמן, כי במהלך מלחמת השחרור הוא נפצע במארב ליד סדום וקיבל 10 עירויי דם. בעקבות הפציעה בשתי רגליו נקבעו לו 52 אחוזי נכות.

32 שנה מאוחר יותר לקה פרופ' נאמן במחלת כבד. מצבו הידרדר ובשנת 1985 הוא נאלץ לעבור ניתוח השתלת כבד.

בתביעתו לקצין התגמולים באמצעות עו"ד שרון טוען פרופ' נאמן, כי מחלת הכבד יכולה היתה להגרם בגין מתן עירוי הדם בזמנו וכי לא היה בחייו כל אירוע ממשי אחר שהיה יכול לגרום להתפתחות המחלה.

מומחי הרפואה שהביא משרד־הבטחון, בהם ד"ר גילון, קבעו, כי אין כל קשר סיבתי בין שני המקרים. נציגת הפרקליטות, עו"ד רחל לבצלטר, טענה, כי לא ייתכן שהמחלה היתה רדומה במשך 32 שנה. בית־משפט השלום דחה את תביעתו.

בדחיית ערעורו בבית־המשפט המחוזי אתמול כתבו השופטים נתן קליינברגר, דוד קציר וטובה שטרסברג־כהן, כי "מאחר שחלף דור מאז עירוי הדם ועד להתגלות המחלה, ובמהלך השנים יכלו להתרחש מאורעות אחרים שיכלו להיות באותה מידה מסיבותיה של המחלה, טענת המערער, כי עירוי הדם שקיבל הוא הסיבה למחלתו, אינה מתקבלת על הדעת".

עודפי ביקוש למניות

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.58%. המניות החופשיות עלו ב־1.25% ומניות התחסדר עלו ב־0.18%.

אתמול הופיעו עודפי־ביקוש נוספים בשוק המניות. במניות החופשיות הסתכמו הביקושים ב־2.6 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־1.5 מיליון ש"ח. בשערי־הן היו עליות גדולות בפי־שלושה יותר, מאשר ירידות. במניות התחסדר עלו 10 שערים, לעומת 5 שירדו ו־10 שנשארו בלי שינוי. הביקושים למניות התחסדר התקרבו ל־2 מיליוני ש"ח, בעוד שההיצעים בהן הסתכמו ב־733 אלף ש"ח.

בשוק המניות כולו עלו 205 שערים, בשעה ש־69 ירדו ו־171 נשארו בלי שינוי.

המחזורים הסתכמו ב־8.1 מיליון ש"ח במניות החופשיות וב־2.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

בשוק איגרות החוב עלה המדד הכללי ב־0.16% (מתחילת השנה ב־8.6%). הממשלתיות הצמודות למדד עלו ב־0.12%. הצמודות למט"ח עלו ב־0.29%. הצמודות לדולר מסוג "רמון" עלו ב־0.3% ומסוג "גלבוע" עלו ב־0.28%. המחזור בשוק איגרות החוב עלה ל־10.4 מיליון ש"ח.

במילוות קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.7% ל־17.3%, תוך מחזור של 15.2 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור 2 סדרות נוספות של איגרות־חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח. מזה 30 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" ל־6 שנים במחיר המינימום של 94% מע"נ ו־70 מיליון ש"ח מסוג "גליל" ל־17 שנים במחיר המינימום של 83% ע"נ.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.07% ל־1.7190 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.12% ל־1.5704 ש"ח. דולר נוסעים לחו"ל — 1.858 ש"ח. דולר שחור נע בין 1.64 ל־1.66 ש"ח.

במסחר רב צדדי במניות לפני הצהריים עלו 8 שערים. בכל השערים האחרים לא נרשם שום שינוי. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־2.9% ביואל.

גלגלי הבורסה

בפלילים

שמואל דגן — לשנתיים מאסר על מעשי מרמה

עתי"ם

שנתיים מאסר בפועל ושנה וחצי מאסר על תנאי נגזרו אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב על שמואל דגן, שהורשע על פי הודאתו בגניבה ובקבלת דבר במרמה. דגן מבוקש בארה"ב בחשד לעבירות מרמה בסך של מאות אלפי דולרים.

דגן, שהודה בין השאר במכירת אותה מכונית פעמיים ובעבירות בארץ בהיקף של כ־30 אלף דולר, הובא לבית־המשפט מבית־החולים, שם הוא מאושפז בשל מצבו הבריאותי הקשה.

בגזר הדין ציינה השופטת שושנה גרות כי בעבר ריצה דגן 5 שנות מאסר על עבירות דומות והדגישה כי מרגע ששוחרר, חזר לעבירות מרמה.

גנב כספים והמחאות לממן עורך־דין לאביו

זהבה מוזס

תושב חולון בן 27 נעצר אתמול כחשוד בפידיון המחאות נוסעים גנובות ומזוייפות בעשרות אלפי דולארים. חלק שימש, ככל הנראה, לתשלום עבור עורכי־הדין של אביו של הצעיר, שנידון למאסר 18 שנים בשל עבירות סמים. הצעיר יובא היום להארכת מעצרו.

מחחקירה עולה, שהצעיר יצא את הארץ מאז אוקטובר 87'. כמה פעמים פרה באוסטריה, בלגיה, יוון והולנד המחאות נוסעים בסכום של 17 אלף דולר. הוא חשוד שגנב אותן בארץ.

נכבלו יחד ונמלטו — אחד נלכד

עתי"ם

שני עצירים הצליחו אתמול להימלט מידי שוטרים בבית המשפט בבאר־שבע, כשהם כבולים באזיקים זה לזה. אחד הבורחים נתפס באזור שדרות ונעצר, ועתה נמשך המצוד אחר העציר השני.

אתמול בצהרים פתחו שוטרי הליווי את דלת תא המעצר בבית המשפט המחוזי בבאר שבע והחלו להחזיר למשאית העצורים את אלה שהדיון בעניינם הסתיים, כדי להחזירם לבית המעצר שבכלא באר שבע. שני עצירים ניצלו את המהומה, וכשהם כבולים זה לזה נמלטו מהמקום.

נהג המונית שירה בנוסע יואשם בהריגה

עתי"ם

"התוצאה הטרגית אינה מצדיקה מעצר ומשום כך ישוחרר החשוד בערבות בסך 30 אלף ש"ח". כך פסקה אתמול שופטת בית־משפט השלום בתל אביב שושנה גרות בהחלטתה לשחרר את נהג המונית מיכה תאובן (50) החשוד שירה והרג ביום ה' האחרון את יעקב אמגר, לאחר שזה השתולל במונית ואיים על האובן.

נציג המשטרה אמר, כי האובן יואשם בהריגה ולא ברצח, וביקש מהשופטת לעכב את השיחרור ב־24 שעות, כדי לאפשר למשטרה להגיש ערר על ההחלטה לבית־המשפט המחוזי. השופטת קיבלה את בקשת המשטרה ולפיכך ידון הערר היום.

הושעה מלשכת עוה"ד בגלל מעשה מגונה

יואב אביב

בית־הדין המשמעתי של לשכת עורכי־הדין השעה את עו"ד גריאל דונר למשך תשעה חודשים מכל פעילות, לאחר שהרשיע אותו בפגיעה בכבוד המקצוע.

דונר פירסם מודעה בה ביקש למצוא מזכירה למשרדו.

אחת המועמדות התלוננה כי בעת הראיון עימה תקף אותה ליטף את גופה וניסה לנשק אותה.

פרקליטות מחוז חיפה האשימה את דונר בביצוע מעשה מגונה בכפיה, אך לפני הגשת כתב האישום הסכימה הפרקליטות להעמדתו לדין בבית הדין המשמעתי של עורכי־הדין.

120 עיתונאים חתמו על עצומה לשחרור עמיתיהם מ"דרך הניצוץ"

שלמה סלוצקי, בצלאל עמיקם

120 עיתונאים מכל העיתונות הכתובה והמשודרת בישראל הצטרפו למחאתם של אירגונים בינלאומיים נגד מעצרם של ארבעת מעיתונאי "דרך הניצוץ" ונגד סגירת העיתון וחתמו על עצומה הקוראת לשחרורם.

בעצומה, שתישלח לשר־המשפטים עם העתקים לראש הממשלה ולשר־הביטחון, נאמר: "ארבעה עיתונאים, עובדי עיתון "דרך הניצוץ", שנסגר ב־18.2.88, נתונים במעצר. ריבתי אל ערורי נעצר ב־16.2, יעקב בן־אפרת ב־15.4, רוני בן־אפרת ב־23.4 ומיכל שוורץ ב־27.4. אנו, עיתונאים ישראלים, רואים בהתנכלות לאנשי "דרך הניצוץ" פגיעה חמורה בחופש העיתונות. אנו תובעים לפרסם את החשדות נגד ארבעת העצורים או לשחררם ולפתוח את עיתון "דרך הניצוץ" לאלתר".

תיפגש עם עו"ד

העיתונאית מיכל שוורץ, מעורכי העיתון "דרך הניצוץ", תורשה להיוועץ עם פרקליטתה, עו"ד פליציה לנגר.

כזכור, נאסר עליה בתוקף הצו. להיוועץ עם פרקליט במשך 7 ימים. שלשום החליט בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ להמתין עד לתום התקופה ובינתיים נמלכה התביעה בדעתה והחליטה שלא לבקש הארכת הצו. לאור זאת לא היה אתמול טעם בעתירה והיא הוסרה.

יעקב בן־אפרת, אף הוא מעורכי העיתון "דרך הניצוץ", יכול כבר להיפגש עם פרקליטיו ובעוד ימים אחדים תוכל לעשות זאת גם אשתו רוני בן־אפרת, אשר נמנעה עד כה לעתור לבג"ץ.

עו"ד פליציה לנגר, שנפגשה אתמול עם מיכל שוורץ, אמרה אמש ל"על המשמר", שהיא מתכוננת להגיש היום ערר על המעצר. "היא נראתה כמי שלוחצים עליה", אמרה פליציה לנגר. מיכל דוחה את כל האשמות נגדה.

כמו־כן מחתה עו"ד לנגר על החיפוש שנעשה במשרדו של שותפה להגנה על חברי "הניצוץ", עו"ד עבד אל־עסלי. "זהו ניסיון בזוי", לדבריה.

עובדי "אליאנס" התבצרו במפעל; המנכ"ל חולץ על־ידי המשטרה

יואב אביב, אבשלום קוה, עתי"ם

מנכ"ל מפעל הצמיגים "אליאנס" בחדרה, יונן עזרוני, חולץ אתמול בבוקר משטח המפעל במיבצע שוטרים לאחר שעשרות פועלים זועמים פלשו למשרדיו ולמשרדי ההנהלה, התפרעו וכלאו אותו.

לדברי ההנהלה, חיבלו העובדים בעשרות מכוניות של פקידים, הבעירו צמיגים והתבצרו במפעל.

העובדים נקטו צעדים אלה במחאה על הבקשה שהגישה ההנהלה לבית־המשפט למנות מפרק זמני למפעל.

עשרות שוטרים ממשטרת חדרה הגיעו לשטח המפעל כדי להרגיע את הרוחות.

בשעות הצהריים חזרה העבודה במפעל "אליאנס" לסדרה, אך שער היציאה למכוניות העובדים נותר נעול והעובדים אינם מאפשרים יציאת סחורות משטח המפעל.

יושב ראש ועד העובדים, רפי מוהרנא, אמר לכתבנו, כי ההנהלה הצליחה לאחז את עיני הכל ולהטיל את האשמה על העובדים. הוא תקף בחריפות את ההנהלה ואמר, כי היא היתה זו שהביאה את המפעל למצבו הנוכחי.

בשעות הבוקר המוקדמות הגיע למפעל ח"כ יעקב שמאי. הוא בירך את נציגי מפ"ם ששהו במקום, יוסי הארום (סולומין) ומישל אלמליח.

אלמליח אמר, כי בא להחזיר את עובדי אליאנס מ"הפטנט" הקרוי מפרק זמני. "הם הצטרפו למסכנות ישראל ולאל־על" וצריך להסביר להם שכעת אסור להם לדבר בעצם", אמר אלמליח.

תובע התפטרו קיסר

יעקב שמאי תקף בחריפות את מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ואמר, כי זהו יום עצוב לעובדים. שמאי תבע לחקור את המנהלים של המפעל ולגבות מהם את מחיר סגירתו ולא מהעובדים.

שמאי קרא אתמול למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר להסיק מסקנות אישיות בעקבות מינוי מפרק למפעל הצמיגים "אליאנס" ולהתפטר. הוא מאשים אותו בכך שלא טיפל במשבר המתמשך במפעל הצמיגים בתום לב ואמר, כי הוא נושא באחריות אישית לתקדים של מינוי מפרק לאחד ממפעלי חברת העובדים.

עובדים אחרים תקפו את שמאי והליכוד על שהגיעו רק לאחר שהחלב כבר נשפך.

סלאח שבתי חבר הסתדרות

ועדי עובדים וקניינים מרחבי הארץ באו ל"הבימה" להצגה מיוחדת של המחזמר "סלאח שבתי". בתמונה: כוכב ההצגה זאב רווח (משמאל) והשחקן מוסקו אלקלעי משני צידיו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. (צילום: ישראל סימיונסקי/ופפא)

קיסר ונסים ידונו היום במשבר הבריאות ובמו"מ על הסכמי שכר

כתבנו הכלכלי בירושלים, יוסף שמי, עתי"ם

שר האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר וקיימו היום בת"א פגישה ראשונה לאחר שבועות אחדים, כדי לנסות ולהשיג התקדמות בנושאים השנויים במחלוקת במשבר הבריאות, החל מתביעות הרופאים וכלה במבסוך עם עובדי מינהל ומשק.

השר נסים והמזכיר קיסר ינסו לבחון גם את שאלת הכנסתו של המו"מ לשכר במגזר הציבורי להילוך גבוה, אף שהר"ח ועדת זוסמן לשינוי מבנה השכר במגזר הציבורי טרם נמסר לנסים ולקיסר.

אתמול ביטלו הרופאים המרדימים את עיצומיהם, בשל חידוש המשא ומתן עם נציגי האוצר. בראש צוות המשא ומתן מטעם האוצר עומד הממונה על השכר יעקב הנדון. בראש צוות הרופאים עומד ד"ר שמואל פרידמן. בהודעת הרופאים נאמר שהעיצומים יחודשו אם האוצר ינהל סחבת ויחזור על התרגילים מהעבר של הגשת הצעות לא מציאותיות.

עובדי המינהל והמשק הודיעו אתמול, כי הם משהים את העיצומים בבתי החולים הממשלתיים עד שיתברר הערעור על החלטת בית־הדין לעבודה בירושלים אתמול לאשר את צוי החירום שהוצאו על ידי משרד האוצר.

שרון קיבל יוזמת צבן לדון בכנסת ב"מנועי בית־שמש"

מוטי במיק

שר המסחר והתעשייה אריאל שרון מתח אתמול ביקורת חריפה על יחסה של הממשלה למפעל מנועי בית שמש וקיבל את יוזמתו של ח"כ יאיר צבן לדון בהתמוטטות המפעל, במליאת הכנסת.

צבן (מפ"ם) הזהיר שאם הממשלה לא תירתם בהקדם לביצוע החלטתה שלה בנושא המפעל, צפויה התפרצות זעם קשה של העובדים. לאחר שנים ארוכות של סחבת מולטת, עצבים נרצו משבר אמון עמוק מצד העובדים, הם סבורים, כי החלטת ועדת השרים לכלכלה שלשום שלא לסגור את המפעל התקבלה בשל חששם של הפוליטיקאים מהבחירות הקרובות. העובדים חוששים, כי בשנה הבאה יתקבלו החלטות אחרות ביחס למפעל.

ח"כ צבן תקף את כולמוס המכירה של המפעל, שנתמסה לו הממשלה. "אם כבר מוכרים — מדוע אינכם מציעים לעובדים לרכוש בעלות מלאה או חלקית במפעל, לפחות באותם תנאים מפליגים שהנכם מציעים לקונים פרטיים?" — שאל ח"כ צבן. הוא סיפר, כי חברי הוועד אמרו לו, שאם יוחזר האמון בעתיד המפעל יהיו העובדים מוכנים לקבל חלק משכרם בצורת מניות בעלות, כדי לסייע בהבראה ולממש את שותפם בניהול ובבעלות.

השר שרון אמר, שהוא מתקשה להגן על עמדת הממשלה, שכן הוא תומך כל הזמן במפעל מנועי בית שמש. רבים בממשלה, בליכוד ובמערך, רוצים בשנים האחרונות לסגור את המקום, בטענה כי אין לו עתיד. ואולם, זהו מפעל חיוני, עם פוטנציאל עתידי עצום, ויש לו יכולת בתחומים חדשים. גם שרון אמר כי איננו יכול להתייחס באופטימיות להחלטת ועדת השרים לכלכלה.

כל עת הדיון בכנסת נכחו ביציע חברי ועד העובדים במפעל ומזכיר מועצת פועלי בית שמש יוסי כהן.

עוד 600 עובדים יפוטרו ממפעלי התעשיה האווירית

יצחק שור

600 עובדים נוספים יפוטרו השנה מן התעשיה האווירית, מסר אתמול מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית, יעקב שפי, לוועדת העבודה של הכנסת. הוא תבע, כי יובטחו להם תנאי פרישה דומים לאלה של מפוטרי הלביא, משום שהפיטורים ייעשו כתוצאה מחיסול הלביא.

נציג ועד העובדים שייקה להב אמר שמחצית מן האקדמאים שנפלטו מן הפרוייקט לא נקלטו במקצועם, ורובם עזבו את הארץ. הוא תקף את משרד הבטחון "אשר מעדיף יבוא במקום לעודד ייצור מקומי". נציג משרד הבטחון כפר בהאשמה זאת. המשנה למנכ"ל התעשיה האווירית ד"ר מאיר רביר, מסר לוועדה כי 70 אחוז ממכירות התעשיה האווירית מיועדות לייצוא. אך זה נפגע קשות בשל הקפאת שער הדולר.

"אגד": חברת "הארגז" מפקיעה מחירים

יוסף שמי

"חברת "הארגז" עוברת על חוק פיקוח מחירים", אמר אתמול שלמה לוין, יו"ר מזכירות "אגד", בעקבות ההצעה הכספית שקיבל מהחברה להרכבת אוטובוסים.

בהצעת "הארגז" נדרשת חברת "אגד" לשלם 107 אלף ש"ח עבור כל אוטובוס, במקום המחיר המירבי — 79 אלף ש"ח.

ראשי "אגד" אומרים, כי חברת "הארגז" חורגת בעשרות אחוזים מהמחיר המירבי שהקואופרטיב נדרש לשלם. לטענתם, הסכום של 79 אלף ש"ח כולל את המחיר ששילם הקואופרטיב בעבר בתוספת ההתייקרויות מאז.

ראשי "אגד" אמרו עוד, כי הצעת המחיר של "הארגז" מופרזת וחסרת היגיון. בתנאים אלה לא יזמין "אגד" ולו גם אוטובוס אחד אחר במפעל הרכבה "הארגז".

לא יהיו השנה בחירות בהסתדרות עובדי המזון

אבשלום קוה

הסיעות בהסתדרות עובדי המזון והמאפיה הגיעו להסכמה על רשימה מוסכמת בוועדה הקרובה. לפיכך, גם באיגוד זה לא יתקיימו בחירות. מהלך זה מצטרף לרשימות המוסכמות בהסתדרויות המתכת והעובדים החקלאיים ולפניהם בהסתדרות עובדי המדינה ובהסתדרות הפקידים.

מספר החברים בהסתדרות עובדי המזון והמאפיה הוא 41 אלף, לעומת 12 אלף בבחירות הקודמות, לפני כשבע שנים. לדברי מזכ"ל הסתדרות המזון משה כהן־סבן, החסכון המושג באמצעות הרשימה המוסכמת הוא 150 אלף שקל.

מצפים ל־200 אלף חוגגים במירון היום

עתי"ם

יותר מ־50 אלף חוגגים כבר הגיעו למירון להשתתף בחגיגות המסורתיות על קברו של רבי שמעון בר־יוחאי. מעריכים כי היום יגיעו לאתר החגיגות לפחות 200 אלף חוגגים.

המשטרה סגרה את הכבישים במירון והיא מפנה את הרכבים למגרשי חנייה חילופיים שהוקמו לרכבים הבאים מכיוון צפת לחניון באיזור עין זיתים ולבאים מאיזור עכו — לחניון באיזור כפר שמאי. בכך מבקשת המשטרה למנוע מצב של פקקי תנועה בתוך המושב ולאפשר זרימה חופשית של כוחות ביטחון והצלה.

חגיגות ל"ג בעומר החלו בתהלוכת ספר תורה מבית משפחת עבו שבעיר העתיקה בצפת, מסורת הנמשכת כבר 155 שנה.

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, וצמרת המשטרה ביקרו אתמול באיזור הקבר כדי לבדוק מקרוב את היערכות המשטרה, השוהה במקום עם מאות שוטרים. האירועים שנרשמו עד כה ביומני המשטרה הם שיגרתיים ביותר, כדוגמת איתור ילדים אובדים, הפרדה בין בעלי דוכנים מסוכסכים וכד'.

עיריית ירושלים תחדיר פלואור למי השתייה

בצלאל עמיקם

ילדי ירושלים ישתו החל מהבוקר מים שבהם מעורב פלואור, הנועד להגן על שיניהם מפני עששת.

סגן ראש עיריית ירושלים, לוטה זלצבורגר, מסרה אתמול, כי הוכח בבדיקות רפואיות בארץ ובעולם שמים המהולים בפלואור מגינים על השינים ובמקומות בהם משתמשים בשיטה זו חלה ירידה משמעותית בעששת.

מנהל מחלקת המים בעיריית ירושלים, נלו רובין, ציין, כי עם הפעלת המתקן להחדרת פלואור למי השתייה, מצטרפת ירושלים לגוש ערי רז, שם פועלת השיטה זה שנתיים.

הפסד ראשון לרכליס המוליך באליפות השחמט

אבי אמיר

אלוף צה"ל בשחמט, גדי רכליס, נחל הפסד ראשון באליפות ישראל בשחמט הנערכת בירושלים. רכליס, המוליך בראש האליפות, נוצח אתמול על־ידי רב־האמן ולדימיר ליברזון. היה זה לאחר שרכליס לא השלים את המסע ה־80 בזמן הקצוב בחפשו דרך לניצחון במשחק. הקרב ארך 8 שעות.

אמש התאושש רכליס, בסיבוב ה־9 וניצח את אמציה אבני. ליברזון סיים בתיקו עם אהוד להב. החייל אילן מנור גבר על סגן אלוף ישראל בשחמט, יצחק ויינגר. האלוף, נתן בירנבוים, ניצח את מלכיאל פרץ. בתיקו הסתיים המשחק בין אראל אליוסף לעופר ברוק.

לרכליס 7 נקודות ב־9 משחקים. הוא מקדים את מנור — 6.5 נקודות ב־8 משחקים וליברזון — 5.5 נקודות ב־8 משחקים.

באליפות הנשים מוליכה בראש אולגה פודרז'נסקיה עם 5.5 נקודות ב־6 משחקים, בהקדימה בחצי נקודה את לובה קריסטול.